

Явор
Куюмджиев:
Може и по-евтини
горива

Стр. 23

Инфлацията
в България сред
най-високите в ЕС

Стр. 6

МОНД

дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Милитаризмът срещу
конституцията - американски
бази без граници

Стр. 13

НСО ще
стреля по
автомобили,
които пречат

Стр. 2

■ НЯКОЛКО ДУМИ Какво, Конго ли?

Наталия ГЕРГОВА

Висока неграмотност, корупция, несигурна законова рамка, ширеща се бедност, тежка икономическа криза, съпроводена от висока инфлация. Не, това не е България на Бойко Борисов. Това е Демократична република Конго по времето на Мобуту Сесе Секо. Времето, влязло в световната история като ярък пример на управленска "безпомощност".

В България, казват, със сигурност има стагфлация. Кое то ни повече, ни по-малко означава комбинация от много високи цени и почти никакво търсене. В България обаче със сигурност има и плутокрация - правителството не се съобразява с мнението на народа, а с мнението на влиятелен кръг богати хора, на които им е все тая колко струва хлябът, сиренето, олиото или брашното (на тях им е все тая и колко струват мерцедесите и БМВ-тата). По плутокрацията се ръководят и търговците - те продават за богатите и им е все тая, колко мизерници ще се облизват около щандовете с лунканки и прошуто или пък гауда и ементал, а накрая ще си купят по кофичка кисело мляко. Тогава сборът от стагфлация и плутокрация не е ли равен на клептокрация? Какво, Конго ли?

Нови абсурди по магистрала „Тракия“

Пепелта в основата на Лот 2 може дори да се втечни, в други насипи фирмата слага почва от речни корита

Още скандални заключения на експерти изскочиха около строителството на Лот 2 от магистрала "Тракия". При част от пробите на пепелта от основата на пътя тя е изпаднала във "втечнена консистенция", което е изключено за основа на каквато и да е пътна настилка. В мнението на експертите от УАСГ се казва още, че сгурият се

влага в Зона Б, без да се използва стабилизатор. Това пък означава, че скелетът на насипа ще е много слаб и няма да издържи натоварването от тежкотоварни автомобили, което се очаква за един магистрален път.

Още едно нарушение стана ясно. Има информация, че в Зона А от същия участък между Стара и Нова

Загора се насипва почва от речни корита. Въпреки че фирма "Трейс" е заявила, че ще използва материал от собствени кариери. В същото време обаче изпълнителят товари и полага пръст от корита, които са собственост на известния кримигерой Йосиф Йосифов-Йоско. Същият, който преди седмица катастрофира жестоко,

защото шофираше мъртво пиян. Йоско освен това е обвиняем за наркотрафик и бе разследван за убийството на Самоковеца.

Ако фирма "Трейс" не ползва собствените си кариери за материал, това означава, че пести и от концесионна такса и ощетява бюджетите на държавата и общините.

Стр. 11

Снимка БГНЕС

Аварията в АЕЦ "Фукушима" се развива според най-лошия възможен сценарий, заяви шефът на "Росатом" Сергей Кириенко. Япония губи контрол върху обстановката в централата, а властите продължиха евакуацията на гражданите. Във всички префектури бяха дадени инструкции за замерване на радиационните нива

Стр. 9

„Червената шапчица“ за младите меломани

Музикалната приказка от Александър Владигеров е новото заглавие в детската образователна програма "Отиваме на опера и балет"

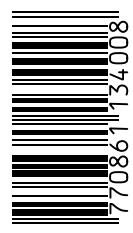
Стр. 25

Първият компютърен вирус стана на 40 г.

Броят на виртуалните паразити през последните десетилетия е нараствал в геометрична прогресия

Стр. 28

България

www.duma.bg

Борисов гал седмица за цените на горивата

Весела СПИРОВА

По три наши конкретни предложения премиерът даде срок - до другия вторник трябва да има отговори. Това съобщи Мирослав Столарски, председател на Българската асоциация на сдруженията в автомобилния транспорт след срещата за цените на горивата в МС.

Ние смятаме, че ако те ги приемат, цената на дизеловото гориво може да падне между 15 и 20 ст., каза той. Всичко зависи от някои решения на ЕС, както и от решението на финансовия министър Симеон Дянков, отбеляза Столарски. Коментирани били два варианта за биокомпонентата в горивото. Единият е да отпадне - в дизеловото гориво и в бензините, тъй като натоварва цената на литър дизел с около 6-7 ст. По предварителни изчисления това би довело до намаляване цената на дизела с около 0, 14 лв. за литър.

Другият вариант е биокомпонентата да се освободи от акциз. Досега беше 3% в дизеловото гориво, което оскъпяваше с 0,053 лв. на литър, обясни още Столарски. Превозвачите предлагат и т. нар. резерв на гориво да се раздели между вносителите и държавата, което също ще намали цената с 6-7 ст.

Още днес (вчера - б.а.) се събират експерти, за да разглеждат възможността за намаляване на цените на горивата, като резерви ще се търсят в биогоривата. Това обеща Симеон Дянков след срещата на представители на браншовите организации на превозвачите, производителите и вносителите на горива с премиера и министри.

Още в началото на разговора станало ясно, че "акциз" и "ДДС", няма да се коментират, тъй като акцизът е заложен в договореностите с ЕС, а ДДС се връща на фирмите, посочи финансовият министър.

Снимка Мариета ТОМОВА

Представители на браншовите организации на превозвачи, производители и вносител на горива се срещнаха вчера с премиера и министри. Борисов даде срок за търсене на решения

КАБИНЕТЪТ РАЗРЕШИ

НСО да стреля по автомобили

Ако караш срещу „охраняем обект“, гържавните гардове имат право да използват оръжие

Веселка ВЕНКОВА

Оръжие се използва "за спиране на транспортно средство чрез неговото повреждане, когато водачът му създава заплаха за охраняемите лица и при защита от нападение на опасни животни". Това са т. нар. "по-особени условия", в които при изпълнение на служебните си задължения служител на НСО използва оръжие. Подобно правило е записано в приетата вчера от кабинета Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боепри-

пасите и взривните вещества и пиротехническите изделия и контрола над тях в Националната служба за охрана. В нея е записано, че като крайна мярка може да се стреля и при "въоръжено нападение или заплаха срещу охраняемия обект или лице, при неизбежна отбрана, за предотвратяване на отвлечане или при освобождаване на заложници, при пресичане на терористични или други престъпни посегателства, и след предупреждение при задържане на лице, ако оказва съпротива".

Документът постановява как и в хранилища с какви ключал-

ки се съхраняват оръжия и боеприпаси. В дома си служителите могат да ги оставят в "неподвижно закрепена метална каса" само между два работни дни или две дежурства. Хората на НСО могат да носят в себе си до два пистолета, ако са калибър до 12,7, и по 50 боеприпаса, и само едно оръжие с по-голям калибър. Наредбата регламентира дори пътните и метеорологични условия, при които се превозват боеприпасите и оръжията, както и скоростта на движение. Пушенето се разрешава на не по-малко от 25 м от машините, возещи опасния товар.

Пресслужбата на МС уточни, че досега въпросните дейности в НСО не са уреждани с нормативен акт, а с вътрешни правила, определяни със заповед на шефа на службата.

Пак вчера се разбра, че удареният от автомобил на НСО през април 2010 г. Цветомир Богданов ще бъде привлечен като обвиняем заради това, че не е избегнал удара, въпреки че е спазил правилата за движение и е преминал на зелено. Тогава кола на НСО с военния министър в нея блъсна лек автомобил, преминавайки на червено. От удара пострада дете.

Преди инцидента Богданов се прибирал с детето и съпругата си. Автомобилът му се движел по столичния бул. "Тодор Каблешков" и при тръгване на зелен светофар е ударен от кола на НСО. Доказано е, че към момента на сблъсъка обвиняемият е карал с 30 км/ч. За шофьора на НСО се твърди, че преминавал с 50 км/ч.

Заради това, че "не е избегнал удара", на Богданов ще му бъде повдигнато обвинение за "съпричинителство" на катастрофата. Делото е върнато от Софийския военен съд за доизследване с оглед "правилното прилагане на закона".

МЗ маха шефа на старозагорската МБАЛ

Христо ХРИСТОВ

Извънредно общо събрание на старозагорската МБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович" свиква на 15 април министърът на здравеопазването д-р Стефан Константинов. В дневния ред е записана една-единствена точка - освобождаване на досегашния Съвет на директорите и избор на нов. Смяната е мотивирана с лошите финансови резултати. Според изпълнителния директор на най-голямото здравно заведение на територията на Старозагорска област д-р Николай Колев истинската причина за кадровия кадрил е намерението на МЗ да слее МБАЛ "Киркович" с университетската МБАЛ.

Това е трети опит в тази посока, след като в края на миналата и началото на тази година 11-те общини, които са акционери в дружеството, отказаха да се поддадат на натиска за сливането на двете здравни заведения. Д-р Колев твърди, че само през миналата година е успял да направи над 2 млн. лв. икономии от вътрешни разходи, за сметка на това е свит бюджетът, има и отказ от МЗ да бъдат изплатени 200 000 лв. за направени допълнителни разходи около овладяването на повишената заболеваемост от хепатит през декември, януари и февруари. По инициатива и на двата синдиката в МБАЛ "Киркович" вече стартира подписка в защита на изпълнителния директор.

СВИЩОВСКИ ГЕРБАДЖИИ НЕДОВОЛНИ ОТ ДЕПУТАТА СИ

Поредната драма около герберските срукути в Свищов се завихри вчера. Недоволство в редиците за пореден път е предизвикано от дейността на народния представител на ГЕРБ Аспарух Стаменов. Редовите членове на партията в града решиха да пуснат писмо до председателя на Народното събрание Цеца Цачева, в което да се оплачат от Стаменов. Със саркастичен стил съпартийците на депутата показват несъгласие с действията му. В писмото се казва, че попадането му в листата с кандидати за народни представители не е номинация на членовете на партията в Свищов. Стаменов е обвинен от съпартийците си, че е осигурявал комфорт на кмета на града, както и че заедно с областния лидер на ГЕРБ Христо Христов

са разбили общинската организация на партията. Под писмото стоят подписите на 20 души. Христо Христов се опита да тушира скандала като заяви, че нямало конфликт, а партийците в района винаги били взимали разумни решения. ДУМА припомня, че преди седмица 4 души от ръководството на ГЕРБ в Свищов подадоха оставките си именно заради несъгласие с действията на Христов и Стаменов. Иван Харалампиев, който бе лидер на Бойко-Борисовата партия в Свищов обвини публично областния си началник Христов във "феодално-политически подход". В средата на февруари отцепниците обявиха, че не виждат възможност за "европейски демократизъм във функционирането на ГЕРБ-Свищов" и хвърлиха оставки.

Маргините невинни и на втора инстанция

Красимир и Николай Маринови бяха оправдани и на втора инстанция, след като вчера Софийският апелативен съд потвърди оправдателните им присъди. През юни м.г. те бяха признати за невинни на първа инстанция по обвинение за поръчителство на убийствата

на генерал Любен Гоцев и покойните Иван Тодоров-Доктора и Никола Дамьянов. Известните като Маргините са оправдани и по обвинение за ръководство на организираната престъпна група, както и за притежание на незаконно оръжие. Апелативният

съд изменя частично присъдата на останалите подсъдимци - Бисер Илиев, Веселин Тошев, Стефан Рангелов и Иво Карагеоргиев. Точните мотиви на магистратите не бяха обявени вчера. Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд.

Илияна Йотова иска стажовете да влизат в трудовата книжка

За включване на стажовете и периода на доброволчество в общия трудов стаж и в пенсионното осигуряване настоя българският евродепутат от Коалиция за България Илияна Йотова. По думите ѝ така ще се избегне експлоатацията на младите хора. Йотова отправи призива си вчера с проекторезолюцията "Младешта в движението", която беше гласувана от Комисията по заетост и социални въпроси на ЕП.

В документа се призовава за насърчаване на доброволната мобилност сред младите в

рамките на училищното и професионално образование.

Докладчикът от Германия Юта Шайнрук подчерта, че създаването на нови, устойчиви и добри работни места са необходими предпоставки за премахване на безработицата сред младите хора. Той призова страните членки да използват по-целенасочено европейски фондове в тази насока. Илияна Йотова настоя за създаване на списък с акредитирани университети и специалности, който да гарантира признаването на дипломите. Соцдепутат-

ката предложи да се засили връзката между бизнеса и университетите чрез организирането на консултации в учебните заведения от специалисти в различни области. Стъпка в тази насока би било и създаването на кариерни центрове, допълни тя.

До 2020 година 34% от предлаганите работни места ще изискват много висока квалификация и поради тази причина резолюцията на ЕП призовава образованието на младите хора да съвпада с изискванията на пазара на труда.

Настоятелство ще управлява науката в България

Депутатите приеха единодушно Закона за БАН, министърът призна за липсващата стратегия

Искра ДОБРОМИРОВА

Със 107 гласа "за" и един въздържал се депутатите приеха на първо четене Закона за БАН. Съвет на настоятелите застава начело на академията. Настоятелството ще бъде с четиригодишен мандат, а в него ще влязат 18 души, като само 13 от тях ще имат право на глас. В съвета влизат освен учени от БАН и двама представители на министерства, представители на сдружението на общините, на работодателите, Съвета на ректорите, както и чужди учени. Без право на глас ще бъдат председателят на парламентарната образователна комисия, представител на сдружението на банките, както и на дарителите на БАН.

Според поправките настоятелството ще може да прави предложения за промени в устава, в това число за създаване или закриване на институти. То ще контролира финансовото управление на академията, която на всеки шест месеца ще представя финансов отчет. На всеки шест месеца всички звена в БАН ще представят пред настоятелството финансов отчет. Настоятелството ще пише стратегията за развитие на БАН и ще чертае нейните приоритети и цели. Шефът на БАН ще представя до 30 април годишен отчет

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Депутатът от левицата Валентина Богданова припомни, че без приемане на Стратегия за научните изследвания работата на настоятелството на БАН няма да е регламентирана

пред парламента. В доклада той ще трябва да включва както научноизследователската дейност, така и финансовите параметри.

Новият закон бе приет, след като работна група от народни представители от всички парламентарни групи прекрои законопроекта на управляващите. В началото на февруари текстовете на ГЕРБ, касаещи науката, бяха силно разкритикувани от академичните среди. Тогава Бойко Борисов заяви, че хората му ще оттеглят законопроекта.

"Това е първата крачка, която правим за БАН", заяви депутатът от левицата Валентина Богданова. Тя обаче припомни, че се приема начело на академията да е настоятелство, а все още не е приета Стратегията за научните изследвания. "Тоест създава де орган без никъде да е регламентирана дейността му", обясни депутатът. Богданова припомни и че изобщо не е коментиран болезненият проблем за финансирането на академията, като припомни, че бюджетът продължава да е 59 млн. лв. На фона на това от академията продължават да напускат хора, продължи Богданова.

"Признавам, че настоятелството няма да си свърши работата без стратегията за научните изследвания", заяви Сергей Игнатов и обеща в най-скоро време тя да бъде гласувана от депутатите.

След като законът бе приет на първо четене, от ГЕРБ поискаха времето между първо и второ четене да е три дни. "Едва ли този стахановски труд ще помогне с нещо", контрира депутатът от левицата Ивелин Николов. Въпреки това мнозинството реши Законът за БАН да влезе в зала за окончателно приемане след три дни.

БСП настоява за външен контрол на изборите

Ира МИЛЕВА

Българските власти да поканят чуждестранни наблюдатели на предстоящите президентски и местни избори, настояха вчера депутатите от Коалиция за България и от ДПС. Те внесоха искането при шефката на парламента Цеца Цачева. Наблюдателите трябва да бъдат поканени още при подготовката на изборите, смятат депутатите Янаки Стоилов и Четин Казак. От левицата изразиха съмнения в способността и волята на управляващите от ГЕРБ да проведат демократични и честни избори. Янаки Стоилов припомни вече започналата смяна на адресни регистрации в няколко града в България и допълни, че съществува възможността от фалшифициране на изборите. Основните причини Коалиция за България и ДПС да поискат външен контрол е изборният туризъм, както и факта, че Цветан Цветанов оглавява предизборния щаб на ГЕРБ. България се намира в процедура на постмониторинг, което предполага участието на наблюдатели, които да потвърдят демократичността и честността на изборите, заяви Янаки Стоилов. Той припомни, че Парламентарната асамблея за Съвета на Европа е наблюдавала изборите през 2009 г. и е изразила критиките си към българските власти. Според Стоилов освен от асамблеята трябва да присъстват наблюдатели от Конгреса на местните регионални власти, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и представители на Европейския парламент. Шефката на парламента избяга от коментар и заяви единствено, че не е запозната с мотивите на двете партии.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ ДАВА ПАРИ ЗА БИОЛОГИЧНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ

ЕВРОПА ПОДАВА РЪКА НА БИОЛОГИЧНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Ако сте земеделски стопанин и желаете да произведате екологично чисти земеделски продукти, е необходимо да сключите договор за контрол и сертификация за биологичното производство. Така ще може да се възползвате от възможностите на компенсаторните плащания по мярка 214 „Агроекологични плащания“. Подпомагането за полски култури (пшеница, царевица, слънчоглед и др.) е 155 евро/ха, а за трайни насаждения - 418 евро/ха. Това подпомагане е в допълнение към директните плащания за площ, а целта на субсидията е да насърчи земеделските стопани да произведат биологична земеделска продукция. Допълнителна информация може да намерите на интернет страницата на Програмата за развитие на селските райони www.psr.government.bg, както и в областните служби за съвети в земеделието и общинските и областни служби „Земеделие“.

Срокът за подаване на заявленията за подпомагане по мярка 214 „Агроекологични плащания“ е до 15 май 2011 г.

Програма за развитие на селските райони (2007-2013)
Министерство на земеделието и храните

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: „Европа инвестира в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ ЗА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО“

България

По-малко жени са загубили работата си

За година заетите са намалели с 6.2%, а безработните се увеличили с 3.4% по данни на НСИ

Аида ОВАНЕС

Повече мъже отколкото жени през м.г. са останали без трудов ангажимент - от всичките 348 хил. безработни 196 300 са мъже. Обезкуражените хора, които от години са се отказали да търсят работа, през 2010 г. са били 222 300 души. В сравнение с предходната година те са се увеличили с 38 100 души. Това сочат данните на Националния статистически институт (НСИ) за безработицата през м.г. Според тях продължително безработни (една и повече години) са 161 700 души. Това е близо половината от всички безработни (46,5%). Коефициентът на продължителна безработица при мъжете е по-висок отколкото при жените.

През 2010 г. безработицата у нас се е увеличила с 3,4 пункта в сравнение с 2009 г. и е достигнала 10,2% от трудоспособното население, сочат данните на НСИ. Повече мъже отколкото жени през м.г. са останали бз трудов ангажимент - от всичките 348 хил. безработни 196 300 са мъже.

Общият брой на заетите през м.г. е намалял с 6,2%. От НСИ посочват, че през 2010 г. с ангажимент на трудовия пазар са били общо 3 052 800 души.

Заетостта при 20-64-годишните намалява с 3,4 пункта в сравнение с 2009 г. и достига 65,4%. И въпреки че повече мъже са били съкратени, процентът на мъжете на работа е по-висок - 69,1%, а при жените е 61,7%.

През м.г. коефициентът на заетост при

Снимка Мариета ТОМОВА
В десетото издание на "Кариери 2011" в НДК участват 92 фирми и организации с общо 108 щанда. През миналите години 1 от всеки 6 кандидати е намирал работа

55-64-годишните е 43,5% като е намалял с около 2,6 пункта. Младежката безработица е 23,2%.

Заради ползваните различни методологии НСИ и Агенцията по заетостта (АЗ) представят различни числа. В АЗ отчитат реалния брой на регистрираните в бюра-

та по труда безработни. Средногодишното ниво на безработица през 2010 г. е било 9,47%. Средномесечният брой на безработните, регистрирани в бюрата по труда в страната, е близо 351 хил. души, тоест със 70 хил. безработни повече спрямо 2009 г., сочат данните на АЗ.

39 ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА ЗА ИЗМАМИ С БОЛНИЧНИ

Ева КОСТОВА

След обстойни 210 проверки на икономическата полиция в национален мащаб са образувани 39 досъдебни производства за този нов вид измами. Това стана ясно вчера в НОИ на среща с участието на представители на института, НАП, ГИТ и полицията за съвместни действия за прекратяване на осигурителните измами. Проверките все още вървят, но досега са констатирани щети за милиони левове, съобщиха още на срещата. Въпреки направените законодателни промени източването на фондовете на НОИ не спира, бяха единодушни участниците в двудневната среща.

Управителят на НОИ Христина Митрева ще предложи обезщетенията за временна неработоспособност да се плащат само при платени осигурителни вноски, събщи тя самата. По думите ѝ това било практика в държавите членки на ЕС. Институциите са се обединили около необходимостта

да се създават профили на рисковите осигурители, които да се наблюдават постоянно. Те са се обединили и около идеята в проверките да се включат още институции като криминалната полиция, органите на прокуратурата, НЗОК и Изпълнителна агенция "Медицински одит" към МЗ. Предлага се и създаване на консултативен съвет към министъра на труда и социалната политика за борба с осигурителните измами, каза Митрева.

Над 1000 случая на нерегистрирани навреме трудови договори, са констатирани от ГИТ. Някои от фирмите още се проверяват. Само за 10 дни след намесата на инспекцията са изплатени забавени заплати за около 7 млн. лева.

СИНДИКАТ НЕ ПОДКРЕПИ УВЕЛИЧЕНИЕТО НА ДЕТСКИТЕ НАДБАВКИ

Аида ПАНИКЯН

Предложението на депутатите Драгомир Стойнев и Емилия Масларова за повишаване на детските надбавки не е получило подкрепата на КТ "Подкрепа". Това става ясно от писмо-становище на синдиката до председателя на парламентарната комисия по труда и социалната политика Драгомир Стойнев. В него пише, че предложението е добро, но "никъде не се посочва откъде и от какво перо на бюджета ще дойде този финансов ресурс". И още: "Нашето принципно становище е, че не можем да подкрепим това предложение, тъй като в момент, в който синдикатите водят трудна борба минималната работна заплата в България да мине над прага на бедността, такова предложение би се възприело от обществеността като предизборен популизъм". Писмото е от 14 март т.г.

Припомняме, че миналата седмица депутатите предложиха в комисията промяна в За-

кона за семейните помощи за деца месечните добавки вече да не са 35 лв., а 20% от минималната работна заплата, т.е. 48 лв. Предложението на червените депутати бе отхвърлено. Очаква се идната седмица да бъде разисквано в пленарна зала.

Около 100 млн. лв. би струвало на държавата това повишение, коментира пред ДУМА Драгомир Стойнев.

По предложението на двамата депутати становище от 9 март са дали и от КНСБ. Според синдиката е необходим задълбочен анализ на състоянието на доходите на населението от всички източници и са необходими "обвързани и целенасочени мерки, а не решения "на парче" може да овладее тлеещото социално напрежение". От синдиката призовават парламентарната комисия да инициира и да предложи на правителството и социалните партньори дебат по комплекс от политики в подкрепа на доходите на населението.

www.duma.bg

кратки

15-годишни крадат автомобилни номера

Двама 15-годишни ученици от Варна и 14-годишен техен приятел - ученик в Русе, са автори на 12 кражби от автомобили в морската ни столица. Тийнейджърите крадели регистрационните табели на автомобилите. Непълнолетните апаши започнали поредицата кражби, като свили преден и заден номер от "Ланча Делта" и "Фолксваген Голф". За месец тримата успели да откънат регистрационните табели на общо 12 автомобили.

3500 лв. отидоха при телефонни измамници

Възрастна жена е станала предната жертва на телефонна измама в Плевен. На домашния ѝ телефон се обадил мъж, който обяснил, че са необходими пари за лечението на снаха ѝ в ортопедична клиника - Плевен. Минутите след това 76-годишната излязла пред дома си и предала 3500 лева на непознат човек. Сигнал за станалото е постъпил в полицията от снахата. Криминалисти работят за установяване и задържане на мошеника.

Задържаха наркодилър

Със 114 дози хероин бе задържан разпространител на наркотици в Кюстендил. Б.И., известен с прякора си Купър, е известен на полицията като ползвател и разпространител на наркотични вещества, осъждан е.

Наръгаха мъж при словесна разпра

52-годишен мъж бе прободен с нож в корема при сбиване в заведение в село Токачка. Свадата избухнала между М.К. на 57 г. и С.А. на 52 г. При разпратата по-възрастният пробол опонента си и избягал. Пострадалият е транспортиран в кърджалийската болница и настанен за лечение. Полицаята успели да задържат мъжа, който го е намушнал.

Деца погналиха 2 гка гора

Две декара борова гора изгоряха край търговищкото село Вардун. Оказа се, че за пожара в горския масив вина носят деца, които си играли с огън на открито. Четирите момчета, предизвикали пожара, са от селото и са на възраст между четири и шест години. Пожарът е загасен от един автомобил на противопожарната служба в Търговище. В потушаването на огъня е помогнала и група от селото.

Ще наемаме професионален домоуправител

Ира ТОДОРОВА

За домоуправител на блок вече ще може да се наема външно лице, решиха депутатите, които приеха поредните поправки в Закона за етажната собственост. Народните избраници гласуваха два законопроекта, внесени от МС и от депутата от "Атака" Николай Пехливанов. Според втория - на атакиста, се въвежда терминът "професионален домоуправител". Пехливанов предлага и по време на строежа на дадена сграда да има временен домоуправител, който след това да назначи общото събрание на етажната собственост и да се избере титуляр домо-

управител. Ползвателите в дадена сграда вече ще са с равен статут на собствениците, гласят още поправките. Минималната вноска, която ще се плаща от собствениците, ще трябва да е 1 процент от минималната работна заплата. Въвежда се и публичен регистър към регионалното министерство, в който ще са записани лицата, имащи право да изпълняват длъжността домоуправител. Според Пехливанов те трябва да са задължени да представят свидетелство за съдимост. Според атакиста може да се въведе и необходимостта диплома за висше образование или поне документ за преминато обучение за новата професия.

Областният лидер на БСП в Добрич става кандигат за кмет

Дана РУСЕВА

Областният и общински лидер на БСП-Добрич, Владимир Калчев беше припознат като независим в кметската надпревара, от група граждани, членове и симпатизанти на асоциация "България-АБ". Кандидатурата беше обявена от добричкия координатор на асоциацията Тома Киряков. Решението за номинацията на Калчев е взето на събрание на добричката структура, в което са участ-

вали около 20 души. Номинираме Владимир Калчев за кмет, защото той е известен с гражданската си позиция и стратегическо мислене по редица актуални и парливи проблеми в града и областта, заяви Киряков. Областният лидер на социалистите, благодари за доверието и прие номинацията. "Чувствам се поласкан, защото според мен е правилно гражданите да предлагат на партиите своите идеи, това всъщност са принципите на пряката де-

мокрация, коментира Калчев. Той не скри, че очаква в БСП да възникне въпросът дали партийният лидер може да бъде издигнат като независим кандидат-кмет. По думите му това е възможно, защото "човек бъде избран за кмет, той вече не може да има политическа окраска, а трябва да следва онова, което гражданите искат". Общинската организация на БСП-Добрич, все още не е обявила кандидата си за кмет на предстоящите избори. Събранията на основните партийни организации предстоят.

България

www.duma.bg

БАЩА ПРЕБИ ЩЕРКА СИ ЗАРАДИ ДВОЙКИ

Димитровградчанин прати щерка си в болницата, след като я преби заради слаб успех. 11-годишната му дъщеря занесла вкъщи двойки по български, английски и математика.

Изнервеният баща се вбесил от лошия ѝ успех и започнал да я налага. Намесата на съседите спасила момичето от по-сериозни наранявания.

Детето е настанено в детския сектор на хасковското хирургично отделение със сътресение на мозъка, синини и кръвонасядания по главата и тялото. То признало, че бащата го е налагал с юмруци, не си спестил и ритниците.

Момичето твърди, че 42-годишният ѝ баща я налага за първи път, по думите ѝ родителят посегнал, защото бил "леко пийнал".

Преди побоя момичето закъсняло с прибирането от училище, защото била задържана за консултация заради натрупаните слаби оценки. При прибирането си у дома бащата поискал бележника. Там видял вписани двойките, което отключило гнева му.

Мост се срути, четирима в реката

Снимка БГНЕС

Мост между шуменските села Радко Димитриево и Ветрище пропадна около полунощ в сряда вечерта. Зейналата дупка погълна кола, в която пътуваха четирима пътници.

Инцидентът станал минути след полунощ. Пътното съоръжение поддало, а 20-годишен шофьор на "Мерцедес" имал лошия късмет да се намира на моста. Момчето не успяло да спре навреме и в резултат колата паднала от над 3 метра в реката. Падналият в коритото на река Поройна "Мерцедес" е минал по същия път малко преди да пропадне. 20-годишният шофьор забелязал, че настилката е леко пропукана и надигната. Когато се връщал към Ветрище, мостът вече бил паднал и той не могъл да спре навреме.

Шофьорът и тримата му спътници веднага били откарани в шуменска болница. Лекарите установили, че пътниците не са пострадали сериозно.

Директорът на областното пътно управление Димитър Ковачев заяви, че днес би трябвало да започне възстановяването на съоръжението. Ковачев се оправда, че мостът е строен преди около 40 години и е изпълнен некачествено, защото в него не била сложена стоманена арматура. Пътният шеф прехвърли вината и на водата от реката, която била отнесла основата на моста. Ковачев обеща мостът да бъде възстановен по съвременните правила и технологии.

След поредната реформа в съдебната система:

ВСС ще проверява образованието на магистратите

Мнозинството ремонтира закон, още преди да е влязъл в сила, министър Попова не знае защо се правят промените

Ралица НИКОЛОВА

Нови промени в Закона за съдебната система приеха депутатите вчера, въпреки че само преди два месеца също ремонтираха документа. Мнозинството от ГЕРБ обясни как гарантира прозрачност и независимост на магистратите, докато опозицията нарече поправките абсурдни и вредни за системата. Едно от нововъведенията дава право на членовете на ВСС да проверяват дали кандидатите за магистрати имат висше образование. Въвеждат се и няколко атестационни комисии, които ще оценяват "моралните качества и нрав-

ствеността" на младите кандидати-съдии и прокурори. Повечето промени са свързани именно с проверката, подбора и оценката на бъдещите магистрати.

Според опозицията обаче промените няма да направят съдебната система по-работеща и по-прозрачна. Напротив - принуждаваме системата да цикли и да се връща назад, коментира депутатът от левицата Михаил Миков. Именно по негово настояване по време на дебатите в залата присъстваше и правосъдният министър Маргарита Попова. Тя обаче не успя да отговори на нито една от критиките на опозицията и дори напусна залата преди

края на гласуването.

Изправени сме пред поредния опит за "тричание" на съдебната система, обяви от трибуната Миков. Той сравни промените в закона с въртене на въже и хвърляне в ледена вода на магистратите. Според него новите текстове няма да решат кадровата обезпеченост на съдебната система, а по-скоро ще лишат от възможност за развитие младите магистрати. Той се обърна към депутатите от ГЕРБ с въпроса защо бързат да гласуват нещо, което ще влезе в сила от догодина. 14 от параграфите ще влязат след 1 януари 2012 г., а един ще влезе в сила със задна дата.

Дебатът се превръща

в дебат за начина на законодателстване на това мнозинство, включи се в критиките и Мая Манолова. Тя припомни, че мнозинството гласува поправки на поправките, приети "на ура" в среднощните заседания на парламента преди Коледа. Тогава бяха блокирани нови назначения на магистрати, докато се изчакваше създаването на специализирания съд. В момента се бърза с приемането на нови поправки, за да се "отпуши" системата, категорична бе Манолова.

Социалистите скочиха и срещу въвеждането на 9-месечно обучение към Института по правосъдие, завършващо с изпит. Според тях така се дават пре-

калени правомощия на институцията. Още повече, след като магистратите, така или иначе, минават през конкурс. В същото време се отваря вратичка за извънредна атестация на млади кандидати. Това поставя безпристратността на оценяващите под въпрос. Връща се системата на разпределения на младшите магистрати. Това превръща начинаещите съдии в крепостни селяни, защото под финансови санкции ще са принудени да

отидат там, където Националният институт по правосъдие им е позволил, обясни Манолова.

Министър Маргарита Попова не успя да отговори на конкретните критики на опозицията, обясни единствено, че съдебната система ще става прозрачна и независима. Което не било направено от нито едно правителство досега. Тя обвини опозицията, че не иска критериите за качества на магистратите да бъдат завишени.

Тролейбуси губят от необявена война

Христо ХРИСТОВ

Загуби в хиляди левове месечно трупата старозагорското "Тролейбусни превози" ООД заради непълна конкурентна война. Частната фирма "Автобусни превози" отказва да признава неговите абонаментни карти. През февруари приходите на държавното

предприятие са намалели с близо 6000 лв. само от предплатената услуга, коментира управителят Димитър Авджиев. Той е алармирал за ситуацията и общинските съветници.

"Хората се ориентират към дизеловия транспорт, защото с картата на "Автобусни" могат да ползват както техните коли, така и нашите, които се движат по едни и същи маршрути в рамките на града. Аз като управител не бих могъл да предприема такава стъпка, защото ще вляза в разрез с указанията на принципала ни...", обяснява Авджиев. Той прогнозира, че ако не настъпят промени до края на годината, дружеството ще инкасира загуби в размер на над 70 хиляди лева. Допълнителни проблеми създават стремежите на автобусните шофьори да минават минута преди тролейите по спирките и да "обират" чакащите там пътници. Частните "Автобусни превози" не изпълняват поетите към общината ангажменти за обновяване на парка си. Въпреки това те непрекъснато завишават претенциите си за пари от хазната, признават отговорните фактори от Стара Загора. На практика фирмата е монополист в услугата и ако спре работа, ще постави града в истински транспортен колапс. До края на седмицата ще трябва да бъде намерено някакво решение. Какво ще бъде то, зависи от преговорите, които се водят с частниците, коментират от общинската администрация.

бр. 2, февруари 2011

Нова Време

СПИСАНИЕ ЗА СОЦИАЛНА ИДЕЯ, ПОЛИТИКА И КУЛТУРА

Къдрина Къдрина
Световен
Социален форум
Врата към другия
възможност
Масини Месини
Актуални
проблеми и решения
на българския
економически модел

Иван Стоилов
Силата на българския
негативизъм
Калина Йотова
Жаните във властта
Нели Дочева
Организиран избор
и художествено
критично да лъже

Февруарският брой на сп. "Ново време" очаква своите читатели.

В него ще се срещнете с последното издание на Световния социален форум, чийто девиз е: "Един друг свят е възможен"; форум, за който българските медии не говорят.

Ще прочетете за реформата в китайското здравеопазване - статия от теоретичния орган на Китайската комунистическа партия списание Qiushi № 12, 2010 г. А статията "Силата на българския негативизъм" може да ви вдигне адреналина... И още, и още.

Търсете брой № 2, 2011 г., на сп. "Ново време" в книжарницата и в Информационния център на в. ДУМА на ул. "Позитано" 20, така както и в редакцията на в. ДУМА.

Икономика

www.duma.bg

Русия гарантира сигурността на АЕЦ „Белене“

„Фукушима“ е строена преди 40 години, оттогава атомната енергетика има огромен прогрес, категорични са руските експерти

Да не се поддаваме на емоциите, а да мислим стратегически, ни препоръча по повод проекта „Белене“ руският посланик Юрий Исаков при откриването на форум на доставчиците от атомната промишленост в Интер Експо Център в София. Участниците в двудневния форум, посветен на темата „Ренесанс на ядрената енергетика - шанс за доставчиците“, получиха поздравителен адрес от руския енергиен министър Сергей Шматко, който им пожела продуктивна работа.

От държавната корпорация „Росатом“ и от „Атомстройекспорт“ защитиха проекта за АЕЦ „Белене“, като наблегнаха на системите за безопасност и вложеното ноу-хау. Проектът е с двуконтурна схема за водата, което изключва попадането на радиоактивна вода във втория контур. Херметичната обвивка е по-мощна, отколкото в други централи. Предвиден е и специален материал, който предизвиква химична реакция, поглъщаща топлината и изключва отделянето на водород. Ще има и вода за охлаждане и няма нужда да се доставя вода с шлангове от морето или с пожарни автомобили. Тя си е вътре в херметичния обем, подчертаха руските специалисти. Вицепрезидентът на „Атомстройекспорт“ Геннадий Тепляк изтъкна френското и германското, както и българското участие в проекта и подчерта, че европейското коопериране е достатъчно голямо. Той заяви, че по отношение на „Белене“ цунами е изключено, торнадо се появява веднъж на 100 000 години, срещу което обаче проектът е защитен. Той е съобразен и със сеизмичните условия, като е планирана максимална устойчивост на земетресения. Под площадката „Белене“ няма активен разлом, тя е уникална и са предвидени укрепвания по специална технология.

6,3 млрд. евро е цената на АЕЦ „Белене“ и тя е фиксирана,

Говорителят на „Росатом“ Сергей Новиков (вляво) и директорът на „Атоменергопроект“ Кирил Комаров вчера по време на форума на доставчиците за ядрената промишленост в София

До края на март трябва да подпишем поредното споразумение за централата

Настроени сме абсолютно конструктивно и сме в постоянен диалог с българското ръководство, не се влияем от никаква магия на цифрите и ще работим така, че да постигнем конкретен резултат, заявиха представителите на „Росатом“. Те отбелязаха, че ако не бъде подписано поредното 12-о споразумение за изграждане на атомната централа, което следва да стане до 31 март, след тази дата „Росатом“ няма да има никакви юридически основания да продължи работа по проекта. Руснаците обаче изразиха оптимизъм, че срокът ще бъде спазен.

защото българското правителство поиска така, заяви Кирил Комаров от Росатом. Сега говорим за цена с ескалация и ние сме готови да работим и по двата варианта, коментира той.

Рискът от поскъпване е за руската страна, допълни експертът. Ако българското правителство се откаже от „Белене“ за сметка на „Козлодуй“, ще бъдат изгубени много пари - около 1 млрд.

долара, каза Комаров.

„Проектът „Белене“ има уникални степени на безопасност, като цяло те струват около 40 процента от цената и ние съзнаваме, че това ще се изплати многократно в дългосрочен план, допълни експертът. Разбира се, ние трябва да направим сериозни изводи след трагедията в Япония. Трябва да знаем, че централата „Фукушима“ е строена през 1971 година, преди 40 години, с американска технология. Оттогава атомната енергетика има огромен прогрес“, каза Комаров.

АЕЦ „Белене“ е проектирана да издържи удар от 400-тонен самолет и температурни амплитуди от минус 57 до 61 градуса по Целзий, допълни Кирил Комаров. Около 30 на сто от дейностите за изграждане на централата ще бъдат за български фирми, като вероятно това ще струва около 2 милиарда евро. В строителството на централата трябва да се включат 5000 души.

В момента строим десет ядрени електроцентрали, като за всички технически решения, които предлагаме, носим пълна отговорност за тяхната безопасност по всички международни стандарти, добави той.

Лукойл свали цените на бензина

Лукойл България понижи цените на бензин А-95Н и А-98Н, както и на пропан-бутана. От вчера цената на бензин А-95Н става 2314,80 лв./1000 л, или се понижава с 1.19%. С 1.14% спада бензин А-98Н до 2410,80 лв./1000 л. Най-значително е понижението на пропан-бутана, който спада с 3.37% до 2136,00 лв./тон. Цените по бензиностанциите ще бъдат променени от 00.00 часа днес.

Инфлацията в България сред най-високите в ЕС

Годишната инфлация в ЕС се е задържала на равнище 2,8 на сто през февруари, в България е сред най-високите - +4,6 на сто, показват данни на Евростат. Най-висока е била инфлацията в Румъния (7,6%), след нея се нарежда Естония (5,5%), а България заема третото място.

Най-ниска инфлация в ЕС е регистрирана в Ирландия (0,9%), следвана от Швеция (1,1%) и Франция (1,8%). За повишаването на инфлацията най-много е допринесло покачването на цената на горивата в транспорта и за отопление, електричеството и газа.

Глобата за AES ограничена до 10 млн. евро

Христо ХРИСТОВ

Неустойките, които американската компания AES ще трябва да плати заради неизпълнение на сроковете за въвеждане в експлоатация на новата си ТЕЦ кай Гълъбово, е ограничена в рамките на 10 млн. евро, съобщиха отлично запознати с договора източници. Както вече обяви министърът на икономиката Трайчо Трайков, от началото на годината AES всекидневно заплаща на НЕК по 30 000 евро заради това, че двата енергоблока на централата не работят.

Аритметичните пресмятания показват, че неизрядното дружество ще може да отложи максимум с 11 месеца пускане на съоръженията, които към този момент са консервирани. Срокът е сравнително голям и дава възможност да се търсят технически решения за тежкия проблем с изгарянето на лигнитите, коментират специалисти. Те обаче пресмятат, че неустойката в никакъв случай не покрива загубите на НЕК от недоставеното количество електроенергия и в голяма степен „врзва“ ръцете за реализация на държавната политика за търговия.

Пак ще търсят нефт и газ у нас

Министерски съвет открива производство за издаване на разрешение за търсене и проучване на нефт и природен газ в площ „Блок 3 Цар Калоян“, съобщиха от правителствения пресцентър.

Площта от 4068 кв. км е разположена на територията на областите Русе, Разград, Силистра,

Шумен, Търговище и Велико Търново. Срокът на разрешението за търсене и проучване ще бъде пет години. Титулярът на разрешението ще бъде определен чрез неписъстен конкурс. Конкурсните книжа ще могат да се купуват до 17 ч. на 120-ия ден от обнародване на решението в „Официален вестник“ на Европейския съюз.

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС НА 15.04.2011Г. ОТ 10.00 Ч.

ЗА ПРОДАЖБА НА ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ - представляваща имот пл. № 2805 в кв.191, находящ се в гр. Ихтиман, целият с площ от 28, 80 кв.м.

Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул.”Цар Освободител” № 123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация до 14.04.2011 г., до 16.00 часа на касата на Община Ихтиман, ул.”Цар Освободител” №3.

За справки тел. 0724/82381, вътр.109

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС НА 15.04.2011Г. ОТ 10.30 Ч.

ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ за срок от пет години на помещение, находящо се в сградата на ОУ ”Христо Смирненски”, с. Вакарел, с площ от 14 кв.м. при първоначална месечна наемна цена 32, 30 /тридесет и два лева и тридесет ст./ с ДДС. Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул.”Цар Освободител” № 123, етаж 2, заседателна зала.

Закупуване на конкурсна документация до 14.04.2011 г., до 16.00 часа на касата на Община Ихтиман, ул.”Цар Освободител” №123.

За справки тел. 0724/82381, вътр.109

ОБЩИНА ИХТИМАН

ОБЯВЯВА ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЕН КОНКУРС НА 14.04.2011Г. ОТ 10.30 Ч.

ЗА ПРОДАЖБА НА ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ - представляваща имот №108143 - изоставена нива с площ от 1,118 дка., м. ”Мачкански кладенец” в землището на Ихтиман. Продажната цена в левове, не по-ниска от началната конкурсна цена - 4,00 /четири/ лева кв.м. с ДДС. Конкурсът ще се проведе в сградата на общинската администрация, Ихтиман, ул.”Цар Освободител” № 123, етаж 2, заседателна зала. Закупуване на конкурсна документация до 13.04.2011 г., до 16.00 часа на касата на Община Ихтиман, ул.”Цар Освободител” №123. За справки тел. 0724/82381, вътр.109

Практично земеделие

Данъчно облагане на

регистрирани фермери

Агро ММ

Мениджмънт & Маркетинг

С Решение от 11.02.2011 г. Европейската комисия по искане на Република България одобри "Помощ за инвестиции в земеделски стопанства чрез преотстъпване на корпоративен данък". Това, че решението е взето преди 31.03.2011 г., съгласно данъчното законодателство дава право на данъчно задължените лица да се възползват от облекчението и за 2010 г.

По същество това е схемата за държавна помощ по реда на чл. 189б от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Същността на помощта е чрез преотстъпване на част от дължимия корпоративен данък земеделските производители да бъдат стимулирани за следните инвестиции:

Първо, изграждане и придобиване на нови сгради или подобряване на съществуващи сгради, които водят до съществена промяна в предназначението ѝ, като **промените трябва да са пряко свързани със земеделска дейност**.

Второ, придобиване на нови земеделски машини и оборудване.

Земеделските производители могат да не внасят в бюджета до 60% от дължимия корпоративен данък за данъчната им печалба от дейността по производство на преработена растителна и животинска продукция. За целта е необходимо лицата да инвестират преотстъпения в посочените активи корпоративен данък до края на годината, следваща годината, за която налогът е преотстъпен. Сградите и техниката трябва да се придобият при пазарни условия.

Максималният размер на преотстъпения данък не трябва да превишава:

- 50% от стойността на придобитите активи в районите в по-неблагоприятно положение или в районите съгласно член 36, буква а), подточки I), II), и III) от регламент (ЕО) щ 1698/2005;

- 40% от стойността на придобитите активи в останалите райони.

За разлика от отменената схема по чл.179 от ЗКПО, която се прилагаше без особености, новата схема е създадена като облекчение, представляващо държавна помощ под формата на данъчно предимство за земеделските производители. Тя е базирана върху изискванията на насоките за държавна помощ в селското и горското стопанство за периода 2007 - 2013 г., които препращат към регламент (ЕО) 1857/2006 от 15 декември 2006 г. за прилагането на членове 87 и 88 от Договора за Европейската общност (чл.107 и чл.108 от Договора за функционирането на Европейската общност) към държавната помощ за малки и средни предприятия, които осъществяват дейност по производството на селскостопански продукти.

За да се възползват от помощта, земеделските производители трябва да продължат да осъществяват дейността си за период от още поне три години след годината на преотстъпване.

Получатели на държавната помощ могат да бъдат регистрирани земеделски производители, които са юридически лица и еднолични търговци. Бенефициенти не могат да бъдат данъчно задължени лица - регистрирани земеделски производители, които имат подлежащи на принудително изпълнение публични задължения, задължения за санкции, както и дължими лихви, свързани с невнасянето в срок на посочените задължения. От облекчението не могат да се възползват и данъчно задължени лица, които са предприятия в затруднение, ликвидация или са получили други помощи.

В механизма на действие на помощта не предвижда специфична процедура за кандидатстване. Данъчно задължените лица сами преценяват дали и доколко удовлетворяват критериите на мярката и декларират тези обстоятелства с подаване на годишната данъчна декларация. Автоматичното предоставяне на помощта означава, че данъчно задължените лица, регистрирани като земеделски производители, **могат да избират дали да се възползват от предоставеното данъчно облекчение, като не е необходимо да кандидатстват за това пред приходната администрация.** Правото на избор лицата упражняват при попълване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) за 2010 г., чийто срок за подаване е 31 март 2011 г. Едновременно с това и при условие, че лицата са заявили желанието си да се възползват от данъчното облекчение, за тях е налице възможност да преотстъпят, т.е. да не внасят ефективно в републиканския бюджет корпоративен данък в размер до 60 на сто от данъчната им печалба за дейност по производство на преработена растителна и животинска продукция. Определянето размера на преотстъпения данък се извършва от самите данъчно задължени лица, като същият зависи не само от размера на данъчната печалба от посочената дейност, но и от финансовите им възможности за собствено участие. При условие, че лицето е реализирало висока данъчна печалба, но размерът на планираната инвестиция е по-нисък, за лицата съществува възможност да преотстъпят по-нисък размер на корпоративния данък от 60 на сто. Само в случаите, когато данъчно задължено лице - земеделски производител, се възползва от предоставената опция и преотстъпи корпоративен данък за 2010 г., то за същото възниква законово задължение да инвестира така преотстъпения данък в нови активи, в срок до края на 2011 г. Данъчно задължените лица, които не се възползват от предоставеното данъчно облекчение, изпълняват изискванията на общия ред на данъчния закон.

Бенефициентите на помощта **подлежат на контрол от страна на органа по приходите по отношение на изпълнението на условията и извършването на инвестициите.** НАП има задачата да осъществява пълен последващ контрол по отношение на всички данъчно задължените лица, които са се възползвали от схемата на данъчното облекчение. Целта на контрола е да се установят дали са изпълнени условията за ползване на данъчното облекчение и дали са извършени съответните инвестиции. При условие, че контролиращия орган открие нередност при изпълнение на условията и инвестирането, то се извършва данъчна ревизия, в хода на която се определя размерът на неправомерно преотстъпения данък, който подлежи на възстановяване от страна на земеделския производител.

Специалните условия за инвестиране, въведени в чл.189б от ЗКПО, осигуряват именно съвместимост на мярката с правилата за държавните помощи. Същите не изискват данъчно задълженото лице - земеделски производител, което се е възползвало от данъчното облекчение, да направи конкретен план на инвестицията, респективно да представи този план пред данъчната администрация. Условията на инвестирането ще бъдат изпълнени, когато е налице пълно инвестиране на корпоративния данък и на съответното собствено финансово участие от страна на лице-

то, по отношение придобиването на нови активи, свързани със дейността.

На практика това означава, че земеделският производител, от една страна, трябва да инвестира изцяло (100 на сто) размера на преотстъпения данък, като същият не трябва да превишава 50 на сто от стойността на активите, в които е инвестирано. Допустими за инвестицията са само новите активи - сгради и земеделска техника, необходими за извършване на дейността по производство на преработена селскостопанска продукция. Изпълнението на законовите условия за определяне размера на преотстъпения данък и изпълнението на инвестицията ще бъде предмет на последващ данъчен контрол от страна на приходната администрация.

Отговорност на данъчно задължените лица е да представят доказателства, че условията за инвестиране са изпълнени и оттам размерът на преотстъпения корпоративен данък е правилно определен и деклариран от тях.

Със следния пример ще онагледим начина на определяне размера на преотстъпения данък от регистриран земеделски производител, който е юридическо лице или едноличен търговец работещ в район в по-неблагоприятно положение. Приемаме условието, че всички други законови условия са изпълнени:

нисък размер. В случая корпоративният данък, който подлежи на ефективно внасяне в бюджета, се определя като разлика между размера на дължимия корпоративен данък, определен по общия ред на закона и размера на преотстъпения данък, определен от лицето - 4000 лева. Последният подлежи на внасяне в полза на републиканския бюджет в срока по чл.93 от ЗКПО, а именно до 31 март 2011 г.

В разглеждания пример **за земеделския производител автоматично възниква задължение да инвестира в нови активи сумата от 12 000 лева в срок до 31 декември 2011 г.**, за да бъдат изпълнени законовите изисквания за допустимост на преотстъпването. В разглеждания пример земеделският производител ще спазва и изискването преотстъпеният данък да не превишава 50 на сто от стойността на активите, тъй като освен преотстъпения корпоративен данък от 6000 лева, същият ще инвестира допълнително още 6000 лева собствени средства.

Ако до 31 декември 2011 г. данъчно задълженото лице не е инвестирало посочената сума от 12 000 лева или не може да представи съответни доказателства за това в хода на последващия данъчен контрол, то ще е налице нарушение в условията на инвестиране на преотстъпения корпоративен данък, респективно преотстъпването няма да се счита за допустимо. При това положение на връщане от страна на земеделския производител подлежи пълния размер на преотстъпения корпоративен данък - 6000 лева.

Ако за 2010 г. данъчно задължено лице - земеделски производител, е реализирало данъчна печалба за дейност по производство на преработена растителна и животинска продукция в размер на 100 000 лева, то дължимият корпоративен данък се определя по общия ред на закона, като се прилага данъчна ставка в размер на 10 на сто, или 10 000 лева. Максималният размер на корпоративния данък, подлежащ на преотстъпване, е 60% от дължимия, или 6000 лева. Лицето може да преотстъпи и по-нисък размер на корпоративния данък, ако счита че планираните инвестиционни разходи ще бъдат в по-

Икономика

Ексцентрични милионери

От този, който не притежава дом нито кола, до онзи, който кара гъщеря си да работи в Макдоналдс

Милардерът - бездомник

Никълъс Бергруен не е милионер, а милиардер, но не притежава никакви имоти, защото е загубил интерес в притежанието на каквото и да било!

Когато станал на 46 години, милиардерът решил, че имотите не само че не са интерес за него, но дори са бреме и започнал да продава - продал апартамента си в Ню Йорк, имението във Флорида, единствената си кола. Според сп. "Форбс" през 2010 неговото състояние възлиза на 2.2 млрд. долара.

Милионерът, чиято дъщеря работи в Макдоналдс

Премиерът на Тайланд накарал дъщеря си да работи в Макдоналдс! Неговата дъщеря е студентка, но това не означава, че баща ѝ ще ѝ плаща разходите. Премиерът Таксин Шинаватра казал, че самият той е работил в KFC, докато е бил студент в САЩ. Шефът на Макдоналдс за Тайланд твърдял, че премиерът сам отишъл при него и го помолил да даде работа на дъщеря му. Помогли му да не я третирам по-различно от останалите служители, уверявал той.

Милионерът, който раздава всичките си пари

Карл Рабедер израснал в бедно семейство и мислел, че ако е богат, ще бъде по-щастлив. Когато забогатял обаче, разбрал, че парите не носят щастие. За това решил да раздаде 3-те милиона паунда, които притежавал, до последното пени. Той продал и вилата си в Алпите, както и имението си във Франция и се преместил в малка планинска къща в Инсбрук. Той не е оставил нито стотинка от парите за себе си

- всичко е раздадено на фондации от Централна и Латинска Америка.

Кучето милионер

Със сигурност винаги ще има хора, които ще имат повече пари от вас, но как ще се чувствате, ако сте по-бедни и от куче? Запознайте се с най-богатото куче в све-

жертва, а господин Пендрил трябвало да пие урина на бик. Когато се върнал в родния Бристол, 57-годишният Пендрил продължил да се облича само с роба и сандали. Пендрил, който е антиквар, е подарил всичките си костюми на фондация и планира да продаде жилището си и да се премести да

един и същ проблем - някой често оставял изпражнения пред вратите на ресторантите им. Терорът продължил години, а от него се оплаквали кафенетата, ресторанти, закусвални, барове. В крайна сметка видеозапис от един ресторант разрешил мистерията. Камерите показват как 71-годишният гражданин Салваторе Керето се приближава, сваля панталоните си и се облекчава пред вратата на ресторанта. Г-н Салваторе не е обикновен пенсионер, а притежател на имоти на стойност няколко милиона долара. Мотивите му - милионерът просто се забавлявал.

Супер-расата

През 1980 година милионерът Робърт Кларк Грейм решил да отвори банка за сперма, в която да складира генетичен материал на нобелови лауреати с цел създаване на супер раса.

Той събирал материала в банка в Сан Диего. Тъй като нямало много желаещи за донори сред лауреатите, а и повечето били на възраст и не се знаело колко качествена ще е спермата, той решил да разшири критериите. Донорите трябвало да имат висок коефициент на интелигентност, да имат семейства, а по-късно той решил да приема и спортисти. През 1983 Грейм се похвалил, че пази генетичния материал на три нобелови лауреата. Банката за сперма затваря през 1999, след смъртта на Грейм. От нея са направени 229 бебета (макар нито едно да не е от материал на тримата нобелови лауреати).

та - немската овчарка Гюнтер четвърти. Той е наследник на немската дукеса Карлота Либенцайн. Гюнтер притежава 372 млн. долара, които държи във фонд. Наскоро си купи вилата на Мадона в Маями.

Британският милионер, който планира да живее с племе в Африка

Британският милионер Грейм Пендрил се натъкнал на кенийското племе масаи, докато бил на почивка в Африка. Той се сприятелил с тях и успял да им помогне да решат племенен диспут, за което бил удостоен с почетен сан в племето. Церемонията включвала принасяне на крава в

живее в колиба с африканските си приятели.

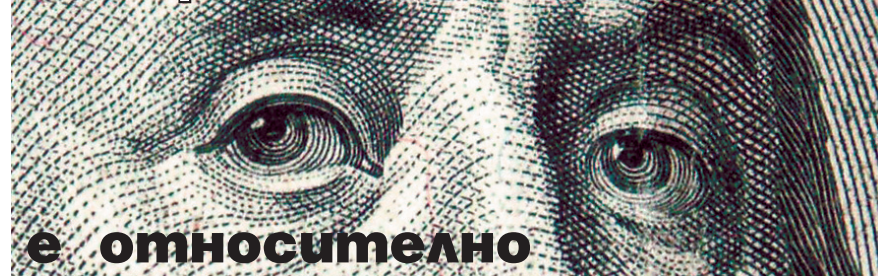
Милионерката, която работи като медсестра

40-годишната Карен Шанд, която спечелила 1 милион паунда от ТВ лотария, заявила, че няма намерение да се разделя с работата си в болницата. Като сестра в кардиологично отделение тя печели пи 40 000 паунда на година. Карен е спечелила един от най-големите джакпоти в британската ТВ история с телефонно обаждане и правилни отговори на 6 поредни въпроса.

Лошият милионер

Ресторантьори в американския град Норт Райт с години се оплаквали от

Усещането за богатство

Четиридесет и два процента от американските милионери не се чувстват богати, показва проучване на компанията за управление на активи Фиделити (Fidelity), цитирано от Франс прес. Въпреки покачването на борсите през последните две години проучването установява, че 42 процента от милионерите все още не се чувстват богати спрямо 46 процента през 2009 година. Допитването е направено в интернет през октомври от Норд ризърч партньорс (North Research Partners) сред 1011 американци, притежаващи най-малко един милион долара инвестирани активи (извън недвижими имоти и пенсионни сметки). Статистическата грешка се определя на 3 на сто.

Според Фиделити анкетираните са сред 5-те процента най-богати американци. Икономистът от Световната банка, специализиран по въпросите на неравенствата Бранко Миланович обаче е на мнение, че 5-те процента най-богати американци са сред 0,1 на сто от най-богатите хора на планетата. Проучването подкрепя заключението, че чувството за богатство е относително и се основава на фактори като пазарната конюнктура, възрастта, както и начина на живот, отбелязват авторите. Запитани какво според тях е равнището на богатство, 58 процента от милионерите, които се чувстват богати, го определят на 1,75 милиона долара инвестирани активи.

България е първенец по най-добри хотели в Европа

България е лидер в класацията на европейските страни с най-добрите хотели като съотношение "цена-качество", съставена от сайта за онлайн резервации Hotel.info. Класацията бе изготвена според отзивите на клиенти, които оценявали 210-те хиляди хотела в базата данни на сайта в баловете от 0 до 10. Българските хотели са получили оценка от 7.61 бала за съотношението цена-качество. Второ място заеха хотелите в Полша и Чехия със 7.6 бала. Трети са хотелите в Унгария 7.59 бала. Следващите две позиции са заети от други две страни от Източна Европа - Босна и Херцеговина и Румъния. В топ 10 се нарешиха още хотелите в Португалия, Испания, Австрия и Германия. В топ 20 на европейските страни с оптимално съотношение "цена-качество" клиентите подредиха още Словакия, Сърбия, Хърватия, Италия, Ирландия, Турция, Гърция, Финландия, Швейцария и Франция.

КОИ СА НАЙ-СКЪПИТЕ ПИТИЕТА В СВЕТА

Кои са питиетата, съставляващи топ листата на най-скъпите напитки? Въпреки кризата тези изключително скъпи напитки се продават.

НАЙ-СКЪПОТО УИСКИ

Ценовият рекорд принадлежи на Dalmore 64 Trinitas. От него бяха продадени две бутилки по 160 000 долара всяка, а последната - третата, още чака купувач. На второ място е The Macallan Fine & Rare Vintage, отлежаващо от 1926 г. Уискито, което влезе в рекордите на Гинес, струва 38 000 долара.

НАЙ-СКЪПАТА ВОДКА

Бутилка Diva бе купена през 2010 г. за 760 200 евро. При това напитката не е създадена в Русия, а в Шотландия. Внушителната ѝ цена, разбира се, не е резултат от тройната дестилация, а от 48-те скъпоценни камъка, инкрустирани в бутилката. Между тях има цирконий, топаз, розов

турмалин. Впрочем купувачът им право сам да определи какви точно скъпоценности желае да бъдат вложени в неговата бутилка.

НАЙ-СКЪПАТА ТЕКИЛА

Ultra Premium Tequila Ley е напитка за милиони. По-точно за 3.5 млн. долара за 1.3 л. Ултраскъпата напитка бе създадена от Hacienda La Capilla, Мексико и цената отново се определя от съда, в който е сложена. А той е направен от 2.38 кг платина с 400 диаманта с общо тегло 328 карата. Производителят Hacienda La Capilla подобри с нея собствения си рекорд за най-скъпа текила от 1996 г. Тогава нейна текила бе продадена на търг за 255 хил. долара.

НАЙ-СКЪПОТО ВИНО

През миналата година купувач, който остана анонимен, смая Christie's с покупката на шестлитрова Chateau Cheval-Blanc, година 1947, за 304 375 долара. Такива пари никога досега не бяха давани за вино. Разбира се, сомелиерът на Christie's Майкъл Хен можеше само да похвали избора на клиента, купил Дедно от най-величествените видове бордо на всички времена.

НАЙ-СКЪПИЯТ КОНЯК

Първенството тук все още държи Henry IV Dugognon с цена от 2 милиона долара. Създаден от стогодишен спирт, този коняк се съхранява в изработена от злато и платина кутия с 6500 сертифицирани диаманти.

НАЙ-СКЪПОТО ШАМПАНСКО

То бе предложено ексклузивно за руските олигарси от Leon Verres под името "Шампанско за милиардери". Оказа се, че интерес към кожата и украсена с диаманти бутилка "в казашки стил" за 2.7 милиона долара има не само там, но и от Дубай и Китай.

НАЙ-СКЪПАТА БИРА

Тя се предлага само в Лондон и само в ресторант Belgo Restaurant. Цената на 12-литрова бутилка Vieille Bon Secours е скромните 700 паунда (1 172 долара). Две от трите редки бири вече бяха продадени и затворена все още остава само една.

Свят

Снимки БГНЕС

Хиляди работници, полицаи и пенсионери от цяла Румъния се събраха в Букурещ, за да протестират срещу новия трудов кодекс. Новият кодекс бе и повод в двете камари на румънския парламент да се гласува вот на недоверие към кабинета на премиера Емил Бок

Москва и Анкара съгласуват общи интереси

Руският президент Дмитрий Медведев и министър-председателят на Турция Реджеп Тайип Ердоган, който е на официално посещение в Москва, се срещнаха за разговор на четири очи в Кремъл, съобщи ИТАР-ТАСС. Те са обсъдили широк кръг въпроси от икономически характер, ситуацията в Ирак и Близкия изток като цяло. По-късно към тях се присъединиха и участниците в заседанието на руско-турския Съвет за сътрудничество на високо равнище. От руска страна в преговорите участваха министърът на външните работи на РФ Сергей Лавров, вицепремиерът Игор Сечин, министри и редица официални представители на икономически държавни институции. Заседание на съвета основно бе посветено на търговско-икономическото сътрудничество и на възможностите за негово по-нататъшно разширяване. Сред основните теми в разговорите най-голямо внимание бе обърнато на строителството на първата

Лигерите на двете страни залагат основни насоки в загълбочаване на икономическото сътрудничество

турска АЕЦ, на газопровода "Южен поток", както и на петролопровода "Самсун-Джейхан". Руският президент изрази убеждение (в контекста на драмата с японските АЕЦ), че атомната енергетика може да бъде безопасна, ако правилно са подбрани мястото на АЕЦ, проектът за нея и операторът. Турският премиер на свой ред заяви, че плановите за инвестиции в ядрената сфера няма да бъдат засегнати от природните бедствия, предаде "Ройтерс".

Русия е вторият по значение външно-търговски партньор на Турция, а Турция от своя страна заема седмо място във външната търговия на Русия. Стокооборотът между двете страни през миналата година надхвърли 25 милиарда долара, което е почти с една трета повече в сравнение с 2009 г. Общият обем на турските инвестиции в Русия достига 6 милиарда долара, а обемът на

руските инвестиции в Турция е около 4 милиарда долара, посочва ИТАР-ТАСС. Припомняме, че сега в Русия работят около 150 крупни турски строителни компании. Според статистически данни, изнесени от икономически експерти, от края на 80-те години на територията на РФ те са построили над 800 големи обекти.

На заседанието на Съвета за сътрудничество двете страни обмениха ноти за въстъпване в сила на споразумение за условията за взаимни пътувания на гражданите на РФ и Турция. Това на практика означава, че в скоро време ще влезе в сила договореност за безвизово пътуване и в двете посоки.

По-късно турският премиер бе удостоен със званието почетен доктор на Московския държавен институт за международни отношения. В лекция пред студенти и преподаватели Ердоган благодари на

ръководството на университета за полученото високо звание. В речта си той изтъкна, че се надява стокообменът с Русия за пет години да достигне 100 милиарда долара. Като пример за особено положително икономическо сътрудничество Ердоган посочи повишения интерес в областта на туризма. Според последни данни руските туристи заемат второ място по посещения в Турция след германските. Всяка година 3 милиона руснаци идват на почивка в Турция, добави премиерът.

Ердоган изтъкна и намерението на Турция да укрепва сътрудничеството си с Русия в борбата с тероризма. Той отбеляза, че не може да има такова понятие като "ислямски тероризъм", тъй като ислямът е мирна религия. Също така не може да има "добър" и "лош" тероризъм, защото тероризмът е винаги лош, подчерта Ердоган.

АЕЦ „Фукушима“ извън контрол

Японските власти се опитаха да охладят отработеното ядрено гориво в трети реактор на АЕЦ "Фукушима-1" с помощта на водни оръдия за борба с безредици. Властите решиха да прибегнат до този вариант, след като предишният план за разпръскване на вода от хеликоптер се провали заради високото ниво на радиация около електроцентралата.

На I и III блок на АЕЦ "Фукушима-1" започнаха частично разтопяване на ядрата на реакторите при неработеща система за охлаждане. "По-явата на дим на IV енергоблок създава отделно безпокойство, защото източникът му е неизвестен", съобщи говорителката на еврокомисаря по енергетиката Марлина Холцнер. ЕС смята, че обстановката на японската АЕЦ е по-тежка, отколкото я представят японските власти, се отбелязва в направения от експерти на Европейската комисия анализ на обстановката. Във вторник в Европейския парламент еврокомисарят по енергетиката Гюнтер Йотингер нарече случаято се във "Фукушима-1" "апокалипсис" и заяви, че местните власти на практика са изгубили контрола над ситуацията в централата.

Според някои експерти "в най-лошия от сценариите" след ядрената авария в Япония катастрофата може да има по-тежки последици от чернобилската.

КРИЗАТА УДАРИ ПОДКУПИТЕ В ГЪРЦИЯ

"Кризата повиши и тарифата на даваните в Гърция "пликчета с пари" за услуги. Макар корупцията за пръв път да е отбелязала спад, цената на подкупите продължава да е висока. Миналата година 728 122 гърци са дали над 632 милиона евро като "бакшиши" за извършени услуги. Начело на списъка на корумпираните институции са болниците, данъчните и градоустройствени служби, общините, осигурителните каси и други. Медиите коментират, че това, което не е успяла да свърши държавата по отношение на борбата с корупцията в държавния и частния сектор, го е свършила за една година икономическата криза. Според в. "Ники" 92 на сто от гърците все още говорели, че "обществото им е корумпирано".

Унгария отхвърля „брюкселския гиктат“

Унгарският премиер Виктор Орбан заяви пред многохиляден митинг, че Унгария никога няма да приеме заповеди от Брюксел, напомняйки за духа на въстанието от 1956 г. срещу съветската сила. Унгария, която е ротационен председател на ЕС, бе подложена на остри критики от правителства на страните-членки и от правозащитни групи заради новия закон за медиите.

След заплахи с юридически действия тя приведе закона в съответствие с европейските изисквания за свобода на медиите. Орбан направи паралел между днешното време и унгарското въстание против управлението на Хабсбургите (15 март 1848 г.). "Спазвайки нашия завет, няма да оставим никой да ни налага диктат нито от Брюксел, нито от другаде", заяви той.

www.duma.bg

кратки

Критикуват рейтинговите агенции

Международните рейтингови агенции са подложени на все повече критики на фона на кризата с дълга в еврозоната. Председателят на Еврогрупата Жан-Клод Трише призова Европейската комисия да предложи стъпки за по-добра регулация в тази сфера след решението на рейтинговата агенция "Мудис" да понижи кредитния рейтинг на Испания и Гърция. Френският финансов министър Кристиан Лагард също разкритикува решението на "Мудис" и настоява рейтинговите агенции да бъдат поставени под строг контрол.

Полша заклеими военното положение

Указите на Държавния съвет на Полската народна република, с които през декември 1981 г. бе обявено военното положение в страната, са неконституционни. Това обяви Конституционният съд на Република Полша. Военното положение бе въведено през нощта на 12 срещу 13 декември 1981 г. Тогава бяха арестувани и интернирани 3000 опозиционни дейци, включително всички ръководители на профсъюза "Солидарност".

Протести в Тирана

В албанската столица Тирана се състоя многохилядна демонстрация против правителството на премиера Сали Бериша. Поводът бе третата годишнина от смъртта на 26 души при експлозия, разруши една фабрика за унищожаване на мунции край Тирана. Опозицията обвинява за станалото корумпирани служители на управляващата коалиция.

Атакуваха колона на НАТО

Въоръжени мъже нападнаха от засада конвой от цистерни на НАТО в Пакистан. Атаката била извършена в югозападната част на страната. Четири цистерни били опожарени, а един шофьор убит. Конвойът се връщал след доставка на гориво за силите на НАТО в съседен Афганистан (ИСАФ).

Берлускони твърде стар за секс

Италианският премиер Силвио Берлускони заяви, че е твърде стар, за да е правил толкова много секс с проститутки, колкото го обвинява прокуратурата. "Въпреки че съм палавник, 33 момичета за две месеца ми се струват прекалено много дори за 30-годишен мъж", каза той. Той обеща да присъства на всички заседания от процеса срещу него, който започва на 6 април.

Трима членове на Международната космическа станция, руснаците Александър Калери и Олег Скрипочка и американецът Скот Кели, се приземиха с капсула "Съюз" в казахстанските степи, след петмесечен престой в Космоса

Либия платила кампанията на Саркози

Баща и син Кадафи обидно атакуваха президента на Франция, който пръв призна легитимността на опозицията на техния режим

Синът на либийския лидер Муамар Кадафи, Сейф ал Ислам твърди в интервю за "Евронюз", че Триполи е финансирал кампанията на Никола Саркози за президентските избори през 2007 г. и настоява той да му върне парите", съобщава Франс прес.

Помолен да коментира позицията на Либия спрямо Франция, Сейф ал Ислам отговаря: "Първо, трябва Саркози да върне парите, които прие от Либия, за да финансира предизборната си кампания". "Ние финансирахме кампанията му и имаме доказателства за това. Готови сме да разкрием всичко. Първото нещо, което искаме от този клоун, е да върне парите на либийския народ. Ние му предоставихме помощ, за да работи за либийския народ, но той ни разочарова", твърди синът на Кадафи. Той уточнява, че либийските власти разполагат с банкови сметки и документи, свързани с въпросното финансиране и обещава, че в най-скоро време "всичко да бъде разкрито".

Потърсен за реакция, Елисейският дворец опровергава твърденията на Сейф ал Ислам, посочва агенцията. В критиките си срещу Никола Саркози не остана по-назад и самият Муамар Кадафи. "Моят

приятел, френският президент Никола Саркози е луд", заяви либийският лидер Муамар Кадафи в интервю за германската телевизия Ер Те Ел. "Той страда от психическо заболяване. Това твърди антуражът му. Неговите сътрудници също казват, че той страда от психическа болест", заяви Кадафи.

Либийският лидер не пожела да поясни дали споменатата от него лудост на Саркози е голямата тайна, с която Либия разполагала за френския президент и която щяла да го сваля от власт. Той предупреди, че в бъдеще повече няма да прави бизнес със западни страни, които са заговорничили срещу Либия. "Сега ще инвестираме в Русия, в Китай и в Индия", подчерта Кадафи. "Можем да забравим за Европа", допълни той, но отбеляза, че сред западните страни само Германия, която се колебае да призове за въвеждане на забранена за полети зона над Либия, се прояви като "отговорна".

Междувременно силите на либийския лидер наближават бунтовническия бастион град Бенгази. "Всичко ще приключи до 48 часа". Това заяви синът на Кадафи Сейф ал Ислам, цитиран от "Ройтерс". Той допълни, че силите на режима са близо до Бенгази, на около 1000 километра източно от Триполи, и "каквото и решение

Снимка БГНЕС

Поддръжниците на Кадафи организират непрестанно митинги, с които да засвидетелстват подкрепата си за полковника

да бъде взето, ще е прекалено късно". Бившият френски министър на външните работи Бернар Кушнер разкритикува международната общност, че е

закъсняла да наложи забранената за полети зона над Либия. "Не правим нищо" и вече е късно да бъдат спасени човешки животи, изрази съжаление Кушнер.

Хиляди US студенти протестираха

Многохиляден студентски протест премина по улиците на американския град Сакраменто. Младешките се събраха пред сградата на Конгреса, за да изразят несъгласието си с промените във висшето образование, които касаят държавните колежи в щата Калифорния. Младешките са против предложенията за съкращения в бюджета и места в университетите. Преди марша множеството скандираше: "Чий е университетът? Наш!" и "Ако ни изхвърлите, и ние ще ви изхвърлим от управлението!".

Студентите са категорично против предложението на губернатор Джери Браун да се въведе допълнителна такса от 10 долара за дисциплина, което ще засегне сериозно джоба на студентите и дори ще ги принуди да се откажат от висшето си образование. Освен това младежите се оплакаха, че са принудени да записват курсове в различни учебни заведения заради липсата на места или да започват допълни-

Снимка ИНТЕРНЕТ

Студенти от цяла Калифорния се присъединиха към протеста

телна работа, с която да плащат образованието си, отложено с години.

"Политиците постоянно ни обясняват, че образованието е важно, но в същото време искат да увеличат таксите! Как ще стане?", питат се младежите.

Комендантски час в Бахрейн

Военните в Бахрейн обявиха, че налагат комендантски час от 16,00 до 04,00 ч. в по-голямата част от столицата Манама и забраниха всички публични събрания и манифестации в страната.

Съобщението бе направено по телевизията, след като младежко движение призова за протест. Според очевидец минути преди началото на планираната проява военните изпратили там

танкове и БТР-и. По-рано най-малко четири души бяха убити при операцията на силите за сигурност за поставяне под контрол на централния площад в столицата на Бахрейн Манама.

Рекордна безработица на Острова

Броят на безработните във Великобритания достигна 17-годишен връх. Според официалната статистика общият брой на безработните британци се е увеличил с 27 000 души през тримесечието, достигайки 2,53 милиона души. Това е най-високото равнище на безрабо-

тица от 1994 година насам. Данните на Службата по национална статистика отбелязват скок на нивото на безработица до 8 на сто. Най-много е нараснал броят на безработните във възрастовата група 16-24 години - с 30 000 души за три месеца до януари, достигайки общ брой 974 000 души.

500 рубли за нощ на Сагоровое

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Олга ИГНАТОВА

През тази година в Москва ще се появят 17 нови хотела. Общо в града в момента има 267 хотела с 80 хил. места. И това е много малко. Москва е не просто мегаполис, но и столица на Русия. Друг проблем е, че дори и в днешните хотели да си вземат стая могат само богати хора.

"Российская газета" реши да проучи къде в Москва могат да си осигурят престой командировани и просто почиващи.

Оказа се доста трудно да се намери евтин хотел. В комитета по туризъм успяха да ми дадат само няколко телефона, където уж можело да се намери нещо по-евтино. Още първото обаждане ме разочарова: оказа се, че цената там, както и навсякъде, е около 100 долара на ден-нощ. На другия номер мъжки глас с явен кавказки акцент ми съобщи, че денонощие в техния мини-хотел, намиращ се до станцията на метрото "Ки-

евская", ще струва 1300-1500 рубли. "А на мен ми казаха, че при вас има стаи за по 250 рубли, Излъгали ли са ме?", попита аз. "Защо да си ви излъгали? - чак ми се обидиха. - Може да ви уредим легло за 300 рубли в общежитие".

Отказах се да се надявам на съветите на градските структури и започнах да търся варианти сама. Пробвах в интернет: хотели от икономична класа в Москва. Изскочиха десетки линкове. При внимателно разглеждане обаче икономичните варианти се оказаха далеч не толкова икономични. Освен може би един хотел, собственост на Руската академия на медицинските науки (близо до метро "Сокол"). Тук може да се уреди за 700 рубли в денонощие. Но стаята ще е за двама-трима души с удобства в коридора. А и резервацията трябва да се направи предварително. Най-добре няколко седмици по-рано.

В интернет попаднах на още

Къде да се намери в Москва евтин хотел

една обява - "хотел в самия център на Москва. Цена от 550 до 850 рубли на човек". Звъня. Млад човек с мелодичен глас ми обяснява по телефона: "Нашето е hostel. Това е много популярен вариант в Европа, когато в една стая се заселват няколко души".

"Като в общежитие?", уточнявам аз. "Е, може и така да се каже - неохотно се съгласява

събеседникът ми. - Само че при нас качеството и обслужването е като в петзвезден хотел на цена на общежитие. Дори имаме джакузи".

Хостелът се намира на "Сагоровое колцо" в жилищна сграда. Откривам, че тук има общо четири различни стаи, в които има гости. Най-голямата е за 12 души, втората по големина - за 10, има за 8, и - най-малката -

за 6. Съответно най-голямата е и най-евтина.

Леглото там наистина ще струва 550 рубли на ден (в стая за шестима - 850 рубли). Но ще ви се наложи да спите в легло на два етажа. Спалното бельо, обясни ми администраторът, се сменя на три дни.

В отделна стая за почивка има плазмен телевизор, дивани, кресла. Има и оборудвана кухня, където може да си сготвите. И джакузите не е лъжа. Дори и сауна има, но и двете се доплащат отделно.

Уж всичко е наред, но все пак е общежитие. И не е чак толкова евтино. Месец в такъв hostel, в най-евтината стая за 12 души, ще ви струва 14 000 рубли, в тази за 6 души - 20 хиляди. За такива пари в столицата може да вземете под наем цял апартамент.

Според данните на агенцията за недвижими имоти "Доки" наемът на едностаен апартамент в района на метро "Новогирево" в момента е 12 хиляди рубли.

Изводът е очевиден: ако човек идва в Москва не за 2-3 дни, а за няколко седмици, най-икономичният вариант е да си вземе под наем апартамент.

На фокус

www.duma.bg

Нови абсурди по

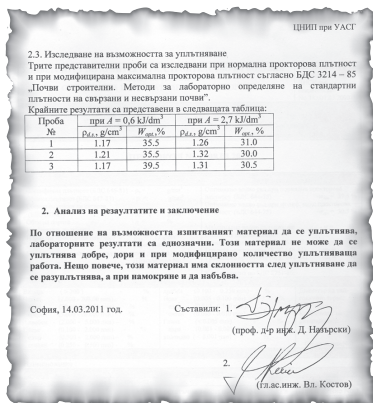
магистрала „Тракия“

Материалът в основата на Лот 2 може дори да се втечни, песту се и от стабилизатор между насипите

Представяте ли си какво би се случило, ако ТИР с тегло от 20 тона премине върху път от пепел и асфалт? Може би няма да пропадне моментално, но след него пътят едва ли ще става и за движение на каруци. Как най-бързо една магистрала може да се превърне в селски път? Когато в основата ѝ лежи сгурия, а между първия и втория пласт няма никакво вещество за уплътнение и стабилизация.

Точно това най-вероятно ще се случи с голямата гордост на кабинета „Борисов“ - Лот 2 на магистрала „Тракия“. Рисуваме новото трасе да заприлича на лунна повърхност, ако се покрие с асфалт в сегашното му състояние. Недопустимо е да се използва пепел при насипите на такъв път, недопустимо е дори и за трето-класно трасе. Тежките заключения са на доказани и дългогодишни експерти в областта на геодезията. Които са направили опити и изследване на всичко, което фирма „Трейс“ полага в основите на онези 116 км от „Тракия“ между Стара Загора и Нова Загора.

Анализът на експертите е категоричен: „Материалът, който ще служи за основа на магистралата, не може да гарантира нейната устойчивост. В различните участъци от трасето няма как да се получат еднакви показатели за плътност“. Предупрежденията идват от Центъра за научни изследвания и проектиране при Университета по архитектура, строителство и геодезия. Под становището са се подписали проф. д-р инж. Д. Назърски и зам.-ректорът на УАСГ доц. д-р инж. Б.

Петров. Мнението им категорично се потвърждава и от експертите от Строителната изпитвателна лаборатория към катедра „Гео-техника“. Инж. Е. Бейкова и гл. ас. инж. Вл. Костов са изследвали

Трасето на участъка от магистрала „Тракия“ между Стара Загора и Нова Загора е практически изцяло в насип. Което означава, че стабилността на насипа, или „гръбнакът на магистралата“, е гаранция за устойчивостта на цялата магистрала в работно състояние. Основната част от обема на „тялото на магистралата“ в участъка от Стара до Нова Загора е зает от т.нар. Зона Б на насипа. Изискванията към материала, който трябва да се поставя в тази Зона Б, са посочени в Техническата спецификация на НАПИ от 2009 г. Когато материалът не е с документ за съответствие, освен стандартните изследвания, задължително се извършват и изследвания за работа на пробите в уплътнено състояние в зависимост от различни показатели на средата. Теренът край с. Радиево, от който се взима сгурията, е собственост на Интер-дринкс Дистрибушън ЕООД. От „Трейс“ твърдят, че не плащат нищо за материала, а имат договор за разчистване на терена.

реакциите на материала при различно натоварване и различни метеорологични условия.

Пробите, които са предадени на лабораториите, са взети от мястото, където копае изпълнителят - фирма „Трейс“. Постарали сме се да вземем три различни проби от местата, където те копаят различен материал и го извозват до насипите, обясни пред ДУМА Димчо Михалевски, бивш зам.-министър на регионалното развитие. От снимките, направени от мястото на работа, се вижда откъде камионите взимат материала и къде го изсипват.

При лабораторните изследвания на пробите става ясно, че фирма „Трейс“ не използва материал от кариера за инертни материали, въпреки че това е записано още в тръжните документи за строежа на Лот 2. За да спести пари, „Трейс“ товари и насипва пепел, взета от отвали до вече затворения рудник „Миньор“ до с. Радиево. Този материал по произход е отпадъчен продукт, добит при човешка дейност. А не инертен, както пише в документите на „Трейс“ и каквато е практиката при пътното строителство.

На стр. 12

Димчо Михалевски:

Наг пепелта „Трейс“ полагат пръст от речни корита

Г-н Михалевски, първата реакция на АПИ бе, че няма никакви нарушения около магистрала „Тракия“. Стана ясно обаче, че „Трейс“ не са доказали истинността на сертификата за материалите, които използват. Не е ли тук пропускът на контролните органи?

- Вече сме предоставили протоколите от лабораторните изследвания както на АПИ, така и на фирмата по надзора, която ги поиска. Коментарът от страна на тези органи бе, че те били направили всички необходими изпитвания. Вярно е, че когато се използват лицензирани инертни материали, се дава проста декларация за съответствие. Правят се стандартни проби по отношение на зърнометрията, на влажността, на показателите за пластичност и т.н. Но в момента имаме друго положение. Фирмата изпълнител бе заявила още в тръжната процедура, че ще добива материал от своите собствени кариери. Очевидно е обаче, че материалът е отпадъчен, достатъчно разнороден, по същество пепел, съдържащ в голяма си част органични вещества. Затова е задължително да се направи проба не просто за плътност на материала, а за неговото работно състояние и реакциране, когато се променя средата. Не толкова при промяна на температурата, колкото на влажността. Нищо, че министър Плевнелиев обясни, че магистралата щяла да се деформира при 1000 градуса...

Искам да поставя още два въпроса към изпълнителите и към АПИ. Нека представят декларация за съответствие на всички материали, които са в насипите. Не само на тази пепел, защото имаме информация, че голяма част от материалите, които се поставят в Зона А, също не са от кариерите на „Трейс“. Те са от добит материал от различни речни корита, собственост на прословутия Йоско, който катастрофира съвсем наскоро. Това е изключително тревожно, защото няма гаранции какъв е и този материал. Освен това, след като „Трейс“ не ползва собствените си кариери, то значи „спестява“, не дава на държавата и на общинските бюджети концесионната такса. Като имате предвид, че обемите там са над 2 млн. кубика, а таксите са малко над 1 лев, защо държавата не си търси тези такси?

Дали бездействието на АПИ е свързано с това, че новият шеф на агенцията всъщност по образоване е компютърен специалист?

- Ще си спестя да коментирам новия шеф на АПИ. Нека да му дадем малко време да навлезе. Притеснителното е друго. Защо министърът допусна да се назначи нов човек в този ключов момент и за агенцията, и за проектите, които тя изпълнява? При положение, че очевидно има проблеми в АПИ, той допусна да се сложи човек, който не е минал през конкурс. В края на 2009 г. същият този министър

продъни ушите на хората какъв конкурс по международни стандарти прави за избор на предходния директор на АПИ. А сега той прозрачно, както сам се окачестви, е провел разговори с над 100 специалисти на четири очи. Това е страхотна прозрачност, впечатлен съм! И избра „най-добрия“. Времето ще покаже, но оставам дълбок скептик.

МРРБ моментално отрече за проблема и обвини опозицията в „партизанска война“. Откъде тогава да очакваме адекватна реакция и навременна намеса?

- Това правителство, в лицето на премиера и на Плевнелиев, постоянно обяснява как ще направи магистрала. Това е задължение на всяко правителство. Предишният кабинет пусна в експлоатация над 114 км и подготви за пускане нови 31 км, за които сегашното управление издаде акт 16 и ги откри. Не е лошо, но е смешно да обясняваш, че нищо друго не правиш, защото правиш магистрала. Още повече, че магистралите в момента не се правят с национални, а основно с европейски средства. За да ги правят днес, те бяха подготвени от предишното управление - и като проектиране, и като осигуряване на финансирането. Как ги правят обаче? Обясняват, че няма пари за други неща, замразяват доходите. В същото време магистрала „Люлин“ все още не е пусната, а вече тунелите текат. Хидроизолациите са направени по безобразен начин. Бетонът на „Люлин“ е изливан като ширпотреб и никой не може да каже какво точно е изливано, къде е изливано и каква е неговата якост. И това при положение, че слагат пепел на Лот 2, а на Лот 3 и Лот 4 фирмите взимат материал от страни безконтролно. Има нерегламентирано поставяне на овлажнени почви и на несортиран материал в основата. Значи проблемът е системен и много тежък. Няма да имаме магистрала като хората, а в същото време правителството набляга, че ги строи по перфектен начин. Тоталното разминаване между думи и дела е най-големият проблем.

Страница на Ралица НИКОЛОВА

ПЛЕВНЕЛИЕВ СЕ ОПЛЕТЕ В ОБЯСНЕНИЯ

Първата и очаквана реакция на министър Росен Плевнелиев бе да отрече всички твърдения за нарушения при строежа. После категорично обяви, че няма намерение да подава оставка. Паниката му обаче бе забележима и го накара да направи няколко противоречиви заключения и почти да признае, че все пак магистралата може да не се строи по правилата.

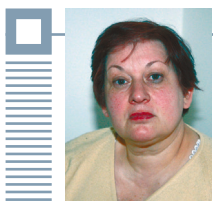
Първоначално министърът се опита да успокои, че пътят би се напукал, ако температурата на асфалта стане 1000 градуса. После се изпусна: „Ако „Тракия“ все пак се деформира, има поне пет институции, които носят отговорност“. След това се нахвърли срещу БСП, обвини ги в партизанска война и попита какви са „тези изследвания, аз не съм ги виждал“. (ДУМА прилага факсимиле от експертното заключение на лабораторията към УАСГ,

от което се вижда, че изследването е правено през март 2011 г.)

Плевнелиев обясни, че има доверие на фирмата изпълнител, която по договор е длъжна да влага качествени материали и да ги документира. Надзорната компания, по думите му, получава „маса пари“, за да ги инспектира и да гарантира качество. Досега никой не бил сигнализирил за нередност и затова той бил спокоен.

„Реакцията на Плевнелиев е паническа, тя показва дълбок страх“, коментира Димчо Михалевски. По думите му министърът се опитва да прехвърли отговорността на други. „Г-н Плевнелиев, вие сте главата. А когато главата не знае накъде върви, то тялото извършва неkoordinирани движения. Как да очакваме тогава, че то ще си свърши работата?“, попита риторично Михалевски.

Общество

**БОРЯНА
КОСТОВА**

Гордостта на премиера Борисов - бъдещата автомагистрала "Тракия", всъщност се оказва едно гигантско падение. И в технически, и в морален смисъл. Може Росен Плевнелиев да назначава колкото си иска независими комисии, които да дадат "правилните" оценки за качеството на строителството, обаче няма как да изкомандва природата. Дъжд ще вали, вятър ще вее и слънцето безмилостно ще пече. Независимо от щенията на министъра. И по калпаво направената магистрала скоро ще зейнат кратери и ще тръгнат на талази цунами от асфалт. Правителството ще има голям

Александър АТАНАСОВ

гилдия, г-н Цветанов му намира цаката - спретва им тайно подслушване и ги изкарва по-страшни и от Пол Пот, или им праща ба-ретите филмирано да ги проснат на земята и да им избият зъбите. После ги показва по телевизията за назидание на други кандидат-непослушници. Така всякакви недоволство умира още в зародиш. И в държавата е мирно и тихо - като в гробище.

Това е любимата обстановка на г-н Борисов. А за да продължава той да се чувства комфортно, трябва да му се опази непокрят пропагандният билборд. На него премиерът сочи с пръст към светлото бъдеще, където друго няма освен кръстосващи се магистрални. Лошата новина за България е, че и магистрала реално няма да има. Нищо, че тържествено ще се режат ленти и ще се изливат менчета с вода. Ще има само безкрайно дърдорене кой, как и колко много пречи на министър-председателя да направи това, за което всъщност му липсва капа-

Трябва и акъл

късмет, ако до започването на поредния кърпеж не се случат тежки пътни произшествия с множество човешки жертви.

Обикновено първо ста-

ват трагедиите, после властта се хваща за кирките. И се ният с години ремонт след ремонт. За сметка на нервите и джоба на данкоплатците ес-

тествено. Които няма къде да мърдат, плащат каквото им натресе правителството и роптаят под нос. А който извиси глас да протестира, било човек, било

цитет. Вярно, има огромни претенции. Само с тях обаче не може да се управлява държава. Както се казва в една реклама, трябва и акъл.

Пуцай, куме!

**ВЕСЕЛКА
ВЕНКОВА**

Култовата фраза от филма на Емир Костурица вече е "на въоръжение" в НСО. Занапред ще сме петимни националните гардове да ни думкат по покрива на автомобила, ако им се изпречим на пътя. Тази екстра остана в миналото. Видите ли кортеж с охранявани лица, няма какво да се чудите, търсете близката канавка, дере, мост и се мияйте. Защото правителството от вчера разреши, ако се

мотае с автомобил а си пред кортеж, ескортиран от НСО, да се използва оръжие "за спиране на транспортно средство чрез неговото повреждане". Кое в най-добрия случай ще рече да ви гърмят в гумите. За рикшети и други сакатлъци не мислете още. Разпореждането важи и при "защита от нападение на опасни животни". Сиреч, една от малкото останали селски чарди, ако реши да пресича главен път, някое опасно животно ще отиде за луканка...

Това е положението! НСО ще продължава да работи без закон и под шапката на МС, но пък вече си имат "Наредба за условията и реда за осъществяване на дейностите, свързани с оръжията, боеприпасите и взривните вещества и пиротехнически-

те изделия и контрола над тях в Националната служба за охрана". Точно там е записано какво ще ви се случи, ако се пречкате на пътя, а не сте информирани за маршрута на охраняваните от НСО лица.

Стана ясно, че досега въпросните дейности в НСО не са уреждани с нормативен акт, а с вътрешни правила, определени със заповед на шефа на службата. Очевидно генералите не са си позволявали команда "Стреляй!", затова е било необходимо правителствено "нормотворчество".

Как ще реагират на този акт правозащитниците е рано да се каже. Въпросът е, че разбитите пътища на родината стават още по-опасни за разсеяните шофьори. Не че досега самонадеяни пиццовлии не "пуцаха" по пътните зна-

ци, ама друго е тренирани и добре обучени стрелци да имат право да се целят в автомобил а ви, ако сте се засилили срещу президента, премиера, председателя на НС, депутати, висши магистрати, дипломати и пр. ВИП.

Приемането на наредбата обаче си има и положителна страна. При пътно-транспортни "стълкновения", като зачестилите напоследък, ще е трудно от НСО да отричат, че са ви "хвърлили" в канавката, ранили са ви на "зелено" или са думкали по тавана на колата ви. Дупката от куршум си е доказателство. Стига да няма жертви и да не се налага да изпращат перфорирания чарк в някоя световноизвестна лаборатория по балистика, която да доказва, че е стреляно с оръжие на Националната служба за охрана...

Нови абсурди по магистрала „Тракия“

От стр. 11

По своя генезис този материал е сгурия, потвърждават и лабораторните изследвания.

Три вида проби от тази сгуропелина са изследвани в Университетската строителна изпитвателна лаборатория и в Строително изпитвателната лаборатория по земята и скална механика към катедра "Геотехника" на УАСГ. Допълнително са направени и изследвания на пробите за поведението им в "работно състояние" - имитира се работата на "тялото на магистралата" при различни климатични условия (влажност, температура и т.н.)

Експертите правят няколко много тревожни заключения. Заради природата на сгурия в някои от пробите въглищните частици започват да тлеят. Високото съдържание на органични вещества пък е недопустимо за подобен материал, който да се полага в

"гръбнака на път" дори и от трета категория. Да не говорим за автомагистрали, които трябва да се равняват по европейските стандарти. Заключение на експертите от двете най-авторитетни лаборатории е недвусмислено: абсолютно недопустимо е използването на сгуропелина за Зона Б от насапа. И не само там, а по пътища I клас, II клас, дори и III клас.

Проблемът е именно в това, че пепелта променя обема си при студ и влага. Това е чисто и просто смърт за магистралата. Въпросната пепел изгражда изключително слаб "скелет на насапа", което е недопустимо за натоварването, очаквано при магистрален път, сочи заключението на лабораторията в катедра "Геотехника". Ясно е записано, че там ще има постоянен трафик от тежкотоварни автомобили. Кое означава, че пътят моментално би се напукал и неиздържайки на тежестта, ще стане на вълни.

Абсурдно е и друго заключение на експертите. При част от пробите, извършвани с материала, той е изпаднал във "втечнена констистенция", което генерално го прави непригоден за каквато и да е основа на пътна настилка.

Поредно нарушение на изпълнителя е, че въпросната сгурия се влага в Зона Б директно, без всякаква стабилизация. Тук, най-вероятно, отново говорим за пестене на средства, защото се избягва инвестирането в допълнителни материали и човешка дейност.

Всички усмивки и горди позирания пред камерите и на премиера Борисов, и на министър Плевнелиев, вече изглеждат като подигравка. Двамата инспектират трасето, оглеждат самосвали и багери и кимат одобрително. Какво ли одобряват? Това, че фирмата изпълнител е решила да пести от всичко - и от материал, и от човешка дейност, и от общински концесии?

Датума

17

www.duma.bg

460 - УМИРА СВЕТИ ПАТРИК, ПОКРОВИТЕЛ НА ИРЛАНДИЯ И ИРЛАНДИТЕ ПО ЦЯЛ СВЯТ (Р. ОК. 390 Г.).

Оцелели са две автентични негови писма, откъдето са взети единствените потвърдени детайли за живота му. Когато е на 14, е заловен от ирландци и отведен в Ирландия като роб, където живее шест години преди да избяга и да се завърне при семейството си в Британия. След като става проповедник, се завръща в Ирландия като ръкоположен епископ в северната и западната част на острова. Денят на Свети Патрик е национален празник на Ирландия и Северна Ирландия.

1680 - УМИРА ФРАНСОА ДЪО ЛАРОШФУКО, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1613 Г.).

Един от големите майстори в областта на художествената проза. Човешкото поведение се движи от себелюбието и интереса, смята той, и изразява проникновените си наблюдения за нравите в своите знаменити "Максими" - блестящ образец на кратката афористична мисъл. Сатирик-изобличител, непримирим противник на абсолютизма.

1834 - РАЖДА СЕ ГОТЛИБ ДАЙМЛЕР, НЕМСКИ ИНЖЕНЕР (УМИРА 1900 Г.).

Създател на първия мотоциклет. Заедно с колегата си Вилхелм Майбах през 1885-а патентоват своя пръв успешен високоскоростен двигател с вътрешно горене и конструират карбуратора, направил възможно използването на бензина като гориво. Двамата имат решаващ принос да създаването през 1899 г. на първия автомобил "Mercedes".

1901 - ВИНСЕНТ ВАН ГОГ СТАВА СВЕТОВНО-ИЗВЕСТЕН.

Смятан за един от най-великите художници в историята на европейското изкуство. Виден представител на постимпресионизма. През последните 10 години от своя живот (р. 1853 - умира 1890) развива цялата си художническа дейност - автор е на около 900 картини и 1100 рисунки. Самоубива се на 37 г. Не е особено известен приживе, но посмъртно славата му се разнася, след като на 17 март 1901 г. в Париж, Франция, са изложени 71 от неговите произведения. Една от най-известните му творби са "Слънчогледите" (1888).

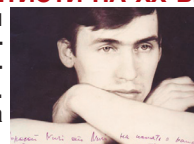
1930 - ЗАПОЧВА СТРОЕЖЪТ НА ПЪРВАТА СГРАДА В СВЕТА С НАД 100 ЕТАЖА.

Високият 381 м небостъргач Емпайърстейт билдинг в Ню Йорк е завършен на 1 май 1931 г. Сградата е проектирана и изработена в стил арт деко от архитектурната фирма "Шрейв, Ламб и Хармън". Първоначалният бюджет на проекта, включително стойността на терена, е 40 948 900 долара, но дефлацията намалява номиналната му стойност до 24 718 000 долара.

1938 - РАЖДА СЕ РУДОЛФ НУРЕЕВ, ЕДИН ОТ НАЙ-ИЗВЕСТНИТЕ БАЛЕТИСТИ НА ХХ В. (УМИРА 2003 Г.).

Идва на бял свят в Трансбйрската железница на път от Сибир към Владивосток, в близост до Иркутск. През 1955-а постъпва в балета "Киров" в Ленинград. През 1961 г. по време на турне в Париж иска политическо убежище и остава в страната до края на живота си. От 1983 до 1989-а е директор на Парижката опера.

1945 - РАЖДА СЕ ДИМИТЪР КЪРНОЛСКИ, КОМПОЗИТОР (УМИРА 2009 Г.).

Създател на едни от най-хубавите песни за деца, сред които "Аз съм българче". Автор на много детски постановки, на международните конкурси и фестивали за деца и младежи "Ние - XXI век", "Път към славата", "MAGIA ITALIANA", "Орфей в Италия".

1999 - КОРУПЦИОНЕН СКАНДАЛ В МЕЖДУНАРОДНИЯ ОЛИМПИСКИ КОМИТЕТ.

Шестима членове са изключени, тъй като са получавали подкупи, за да подкрепят кандидатурата на Солт леик сити (САЩ) за зимните игри през 2002 г. След скандала МОК създава технически комитет, включващ малък брой проверени членове, които да упражняват надзор върху процедурите по избора на града домакин.

МОНД

diplomatique

българско издание

дипломатик

17 март 2011, година 8, брой 3 (76)

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

ДЕБАТИ ПО ДАНЪЧНАТА СИСТЕМА ВЪВ ФРАНЦИЯ

Да се реабилитира данъкът

Паралелно с натрупването на държавни дефицити продължава и надпреварата за по-ниско данъчно облагане. Барак Обама удължи срока на действие на данъчните облекчения за най-богатите. Във Франция пък Никола Саркози иска да премахне данъка богатство. Икономисти социалисти търсят малко повече справедливост, но остават в същите рамки. Не е ли време да се отиде по-далеч?

ЖАН-КРИСТОФ ЛЬО ДИГУ*

НАЙ-ПОСЛЕ посоката на вятъра се обърна и данъчната реформа се връща на мода. Някои анализатори дори говорят за „революция“. Но дали наистина сме на прага на реално преобращаване на данъчната система, или на обикновено преустройство на държавата закрилница, разтърсена от кризата?

В продължение на тридесет години правителствата живяха с илюзията за стабилност на системата ни за публични финанси. Независимо от трудностите, държавните служби продължаваха да функционират. Бюджетната политика се справяше, макар и незадоволително, с последствията от повишаването на безработицата. Децентрализацията позволяваше да се прехвърлят сериозни финансови тежести към териториалните общности. За сметка на това, като задължняваше все повече, държавата се превръщаше в основна опора на финансовите пазари, до степен че влезе в неразделен съюз с тях.

Във Франция, както и в други държави, примирението господстваше в дебатите по икономическата политика, данъчните специалисти не допринесоха особено за оживяване на дискусиите. Намаляването на удържките върху капитала и доходите от него бяха крайната точка на предложените решения. Левицата и десницата издълбаха последователно прословутите „ниши“,

които превърнаха данъчната система в швейцарско сирене, където съжителстват високите проценти на данъците и осигурителните вноски и понижените данъчни основи (1), поне по отношение на всичко, което не представлява трудово възнаграждение. Вече имаше редица случаи на целенасочено освобождаване от данъци. Но за пет години, от 2003 до 2008 г., мащабът на раздаваните подаръци нарасна с 47%, като се увеличи от 50 на 73 милиарда евро (2).

Днес, въпреки опитите за отлагане, увеличаването на налозите изглежда неизбежно. Това за пореден път доказва (както твърдят и Карл Маркс, и Йозеф Шумпетер), че *данъкът е материалната основа на държавата*.

Част от десницата настоява за частична замяна на социалните осигуровки с по-висок данък върху добавената стойност (ДДС). Леви експерти пък искат да превърнат в крайгълен камък на една прогресивна реформа сливането на данъка върху доходите с всеобщия социален данък (предназначен за финансиране на социалното осигуряване – бел. пр.). И в двата случая амбицията е да се предприеме преразпределение на доходите чрез преназначаване на границата между данъчни и социални удържки. Нито един от предложените пътища не е задоволителен.

Така Жан Артюи, сенатор центрист, и Жан-Франсоа Копе, главен секретар на Съюза за народно движение (партията на Саркози – бел. ред.), откриха „скритото съкровище“ – социален ДДС, тоест замяна на част от социалните осигуровки с увеличаване на косвения данък.

Защитавана от десните и подета в синдикално отношение от Френската конфедерация на кадрите – Обща конфедерация на висшите служители, тази идея се основава на една устойчива заблуда. Нека проследим разсъжденията. Всеки допълнителен процент на ДДС, прилаган за всички стоки, вносни или не, щял да доведе до подобряване на външната търговия с 0,45 пункта от brutния вътрешен продукт (БВП), или с около 9 милиарда евро. Два процента повече социален ДДС щели да донесат 18 милиарда евро и да създадат от двадесет до четиридесет хиляди работни места. Благодарение на тази мярка, пише Сирил Лашевр, хроникьор на *Фигаро*, *ще платим част от болничните на французите с помощта на „Епъл“ и китайските служители* (3).

Застъпниците на подобна реформа забравят, че двата пункта ДДС означават от потреблението на домакинствата да се удържат 20 милиарда евро. Гарантирано ще се увеличат цените, а покупателната способност на трудещите се ще намалее. Като цяло ще бъде засегната заетостта, което от своя страна ще обезсмисли помощта, оказана на френските производства. Налагането на подобна такса на вноса чисто и просто ще принуди френските потребители да плащат повече за съответните продукти. Следователно чрез тази мярка именно домакинствата ще трябва да платят за евентуално ново понижение на социалните осигуровки за предприятията.

Друг недостатък на това заблуждаващо повишаване на ДДС е, че засилва неравенствата. И наистина, косвеният данък е обратно пропорционален на дохода. По-голям е за едно работническо семейство, което консумира повече, отколкото спестява, и представлява около 15% от дохода му, срещу

(На стр. 2)

* Икономист, синдикалист, автор на *Réinventer l'impôt* (Да преоткрием данъка), Syros-La Découverte, Париж, 1995, съавтор на *Petit Livre des retraites (à l'usage de ceux qui veulent les défendre)* (Малка книга за пенсията – за онези, които искат да ги защитят), L'Atelier, Иври сюр Сен, 2010.

(1) Данъчната основа е базата на дохода (или имуществото), върху която се изчисляват данъците и осигуровките.

(2) Данни, изнесени на 5 юни 2008 г. от Дигуе Мигу, тогава председател на финансовата комисия към Националното събрание, в „Информационния доклад за данъчните ниши“.

МИЛИТАРИЗМЪТ СРЕЩУ
КОНСТИТУЦИЯТА

Американски бази без граници

Като изтъкна „мрачното финансово положение на страната“, американският министър на отбраната Робърт Гейтс обяви на 6 януари т. г., че това ще се отрази на личния състав и въоръжението на армията. Въпреки това, със своите 553 милиарда долара, предвидени за 2012 г., военният бюджет ще продължи да расте. С риск да увеличи напрежението.

УИЛЯМ ПАФ*

СЪБИТИЯТА, последвали туниския бунт, доказаха колко безполезна е американската стратегия за разполагане на военни бази из цял свят. Този механизъм, замислен в период, когато доминираше роля в международен план имаше Вашингтон, загрижен за сигурността на САЩ, се оказа напълно несъобразен с новата ситуация. Защото се предполагаше, че заплахата идва от една държава парий (Иран), от Китай

или от възраждащата се Русия. В Близкия изток най-изтъкваният сценарий се основаваше на страха, че мюсюлмански фундаменталисти могат да свалят от власт близките до САЩ режими и дори да нападнат Израел или САЩ. Разбира се, повечето правителства бяха авторитарни, но Вашингтон възприемаше това като нещо нормално за арабския свят, което едва ли би се променило, освен ако САЩ не вземат нещата в ръце, както без особен успех се опитаха да го сторят в Ирак и Афганистан.

Следователно демократичният, народен и нерелигиозен характер на арабските движения, които се стремят към политически реформи и отреждат на ислямистите второстепенна роля, беше изненадващ. А протестиращите в Кайро или Тунис изглежда не се интересуваха особено от реакциите на Вашингтон, който пък никога не е възнамерявал да се намесва военно в защита на приятелски режими. Включително в Бахрейн, макар в страната да е разположена американска база. Подобна намеса би била посрещната зле в САЩ.

(На стр. 3)

*Сътрудник на *New York Review of Books* и автор на *The Irony of Manifest Destiny, The Tragedy of America's Foreign Policy* (Иронията на божествената съдба. Трагедията на американската външна политика), Walker Books, Лондон, 2010. (Божествената съдба или предопределеност е възглед, развит от САЩ в доктрина, според която те са предопределени от Бога да владеят Америка, а по-късно и света – бел.ред.)

Този текст е изменен и актуализирана версия на статия, озаглавена „Manufacturing insecurity: How militarism endangers America“ (Да произвеждаш несигурност: как милитаризмът заплашва Америка), публикувана в списание *Foreign Affairs*, Ню Йорк, ноември-декември 2010.

(От стр. 1)

7% за едно привилегировано домакинство (4). Това е несправедливо. Заключение е категорично – няма начин националните разходи за социално осигуряване да се прехвърлят върху чуждестранните производители.

Предложението за сливане на данъка върху доходите и всеобщия социален данък, защитавано от Камий Ланде, Тома Пикети и Еманюел Саез в книгата им *За данъчна революция* (5), изглежда примамливо. То се вписва в критичните размишления върху сегашната данъчна система и можем да се съгласим с почти всички заключения. Та нали това предложение се излага под мотото за *справедливост, прогресивност и демокрация*. През 2005 г. Социалистическата партия възприе принципа на тази реформа. Пикети и колегите му вече уточняват условията за прилагането ѝ. Те смятат, че трябва да се премахне *настоящият данък върху доходите и да се създаде нов пряк данък, който на практика ще се състои в разширяване на всеобщия социален данък*. Последният щял да бъде *ефикасно средство*, подлежащо на усъвършенстване, понеже данъчната му основа не е проядена от множество ниши. Базата му е широка, като включва по-специално доходите от имущество. Става въпрос за удържане от самия източник, което според авторите е *едновременно по-просто за данъкоплатеца и по-лесно за контролиране*. Тъй като обаче всеобщият социален данък е пропорционален и следователно несправедлив, те искат да се въведе много проста прогресивна таблица според доходите, която да го направи по-справедлив.

Предлаганото сливане може да се изтъква като мащабна операция по преразпределение на преките данъци на домакинствата. Кой печели и кой губи от това? Всеки ще може да си представи какво ще е положението му в новата система, тъй като Пикети и колегите му предоставят просто средство за възпроизвеждане на последствията от реформата. Чудесна инициатива. Става ясно обаче къде стиска обувката, когато тримата автори пишат: *Данъкът върху доходите не може да бъде реформиран*. Оттук идва и проектът за преобразуване на всеобщия социален данък, като новият налог ще се превърне незабавно в нов прогресивен данък върху доходите. Тези разсъждения навеждат на мисълта, че всеобщият социален данък сам по себе си е един добър налог, а слабостта на данъка върху доходите се дължи на самата му концепция. Подобен извод обаче е твърде прибрзан.

Доходите от капитал, от лихви и дивиденди, се ползват с огромни привилегии. По данни на националното счетоводство 80% от тях се изплъзват от прогресивния данък благодарение на многобройните специални режими за опрощаване на данъци. Но почти толкова – точно 60% по данни на Пикети, избягват и облагането с всеобщ социален данък. В такъв случай може ли този налог да се смята за *най-важния опит за модернизиране на френската данъчна система* само защото е включил допълнителни 20% от доходите от капитал в данъчната основа? Както и да го разглеждаме, 90% от всеобщия социален данък идват от трудовите възнаграждения!

Нима можем да се задоволим с подобна незначителна промяна

Недостатъчно създаване на богатства

ДА ВЗЕМЕМ друг пример – случая на работещите, освободени от данък върху доходите. Пикети и двамата му експерти с лека ръка ги включват в новия си данък. А това потенциално засяга цели седемнадесет милиона души, на които днес не е наложен данък. *Така ще ги превърнем в данъкоплатци, а не в подпомагани лица*, пишат авторите. Тези работници вероятно биха се съгласили с подобна мярка, ако въпросното им интегриране се дължеше на увеличаване на заплатите. Не такъв е случаят обаче, тъй като изменението на чистите им доходи ще е резултат от баланса между намаляването на всеобщия социален данък и премахването на премията за насърчаване на заетостта. Ниските заплати ще бъдат облагани в по-малка степен, понеже ще се премине от всеобщ социален данък в размер на 8% към удържане на общо 2%, но премията за насърчаване на заетостта ще изчезне.

Така продължава да се скрива фактът, че масовото необлагане с данъци не се дължи на лош данък върху доходите, а на мащаба на ниските доходи и на развитието на временната работа, на работата на непълнен работен ден, на безработицата и по-общо на увеличаването на бедните трудещи се. Нима наистина се засилва легитимността на данъка върху доходите, като се наложи пряк данък на всички или на част от тези седемнадесет милиона души, без да се променя нищо при формирането на заплатите?

Още по-проблематичен е въпросът, че под прикритието на тази реформа се изменя същността на социалната закрила. Поставянето на финансирането на социалната закрила в по-голяма зависимост от държавния бюджет представлява още една крачка към нейното одържавяване. Формалното запазване на паритетно управление, обещаващо от авторите, не би

в облагането на доходите от собственост?

могло да промени естеството на процеса. Социалното осигуряване ще бъде окончателно вписано в някоя бюджетна категория на държавата в момент, когато тегнат сериозни заплахи над държавните разходи. Една държава, изпаднала в безизходица, не е най-добрият гарант за отдаване на приоритетно значение на социалните разходи. Освен това можем ли да пренебрегнем факта, че като продължение на въвеждането на всеобщ социален данък това сливане ще окаже влияние върху приноса на предприятията? Те ще бъдат насърчени да се оттеглят икономически от полето на националната солидарност. *Би имало риск от все по-интензивно бягане от отговорност*, анализира Паскал Бо в задълбочено изследване, излязло през 2006 г. (6). А в крайна сметка има опасност от разделение между ползващите се със социални права и данъкоплатците, приканени да плащат налог, който вече няма пряко да носи права. Така се изоставя данъчната логика, довела до създаването на социалното осигуряване. При това положение най-богатите ще се изкушат да ограничат полето на колективното осигуряване и да заобиколят правилата на социалните граждански права в полза на частните застрахователи.

Изключително важен е един по-мащабен размисъл, като се има предвид, че данъчната система има три функции: да финансира публичните блага, да премахва неравенствата и да благоприятства икономическото развитие. За да се запълнят държавните дефицити и да се възстанови покупателната способност на трудещите се, не трябва да се увърта по въпроса за по-благоприятно разпределение на благата за работещите.

Системата на преразпределение, макар и разклатена от многобройните реформи, предоставили редица подаръци

на най-богатите, изигра наскоро ролята на мощен фактор за смекчаване на кризата. Прословутият „данъчен пакет“ от 2007 г. и по-специално данъчният щит станаха емблематични. За съжаление, те са само върхът на една система от специални режими за отмяна на облагането, която орязва приходите със 73 милиарда евро годишно. Трябва да се възстанови облагането според доходите – единственото, което взима под внимание данъчните

В полза на заплатите и заетостта

ДАНЪКЪТ далеч не е неутрален в икономически план и може да повлияе върху онова, което се произвежда, върху начина на производство, върху достъпа на хората до истинска работа. Неговата насърчаваща или възпираща роля се отчита в областта на екологията. Защо да се отказваме от това в икономически и социален план? Сред основните предложения, които трябва да бъдат разисквани, да приемем принципа за социални удържки върху доходите от имущество и от капитали, вложени в недвижима собственост, с цел да се финансират и подпомогнат хората в зависимото положение; принципа за промяна на корпоративния данък върху предприятия в зависимост от предназначението на печалбите; за реформа в осигуряването на безработните, с която да се санкционират предприятията, които злоупотребяват с несигурността на трудовата заетост; за социален данък върху предприятията, основаващ се на финансовите им активи...

(3) „Cessons de vouer la TVA sociale aux gémonies“ (Да спрем да се отнасяме с презрение към социалния ДДС), *Le Figaro*, Париж, 2 февруари 2011.

(4) Nicolas Ruiz, Alain Tranoy, „Impact redistributif de la fiscalité indirecte“ (Влиянието на преразпределението при косвеното данъчно облагане), *Synthèses et perspectives*, Institut d'économie publique, Марселия, 2007.

(5) Camille Landais, Thomas Piketty, Emmanuel Saez, *Pour une*

възможности на всеки един човек. Данъкът върху доходите и необходимото му реформиране не могат да бъдат заобиколени, но недостатъчното създаване на богатства ще бъде проблем.

Преразпределението е хубаво нещо, но в действителност така се оставя настрана първоначалното разпределение на доходи, заплати и печалби, преди намесата на данъка. А именно това „начално разпределение“ става все по-несправедливо. Повишаването на данъчния процент само по себе си не може да се справи с това неравенство.

Подялбата на добавената стойност на частните предприятия се измени в ущърб на заплатите и в полза на печалбите. Що се отнася само до дивидентите, чийто огромен размер трудно може да се оправдае в името на икономическото здраве, те са нараснали от 3,2% от БВП през 1982 г. на 8,5% през 2007 г., последната година преди кризата. А това представлява прехвърляне на 80-100 милиарда евро (7). Реалистично е да се цели наваксване с пет пункта от БВП в полза на заплатите и социалната закрила, стига да се предприеме дори частично една последователна политика за интеграция на хората чрез заетостта, квалификацията и подобрене на заплатите.

Да се възпре финансовият растеж, да се насърчат банките да финансират икономическата дейност, да се санкционира използването на т. нар. места на данъчен рай, да се облагат печалбите, да се дава предимство на предприятието, което развива заетостта и заплатите... има редица възможности (някои от тях трябва да бъдат приети в европейски мащаб), които биха позволили да се обвържат отново логиките на преразпределението и на насърчението за по-добро използване на всички налични богатства. Ето защо би трябвало освен с данъка върху доходите да се занимаем и с реформа на корпоративния данък (върху предприятията) и в по-общ план с необходимата промяна на социалните удържки в предприятията и на данъците върху капитала.

ЖАН-КРИСТОФ ЛЬО ДИГУ

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

révolution fiscale. Un impôt sur le revenu pour le XXIe siècle (За данъчна революция. Данък върху доходите за XXI век), Seuil, Париж, 2011.

(6) Pascal Beau, „Fusionner la CSG et l'impôt sur le revenu, le projet du PS“ (Сливане на всеобщия социален данък и данъка върху доходите, проект на Социалистическата партия), *Espace social européen* (Европейско социално пространство), №756, Париж, февруари-март 2006.

(7) По данни на националното счетоводство.

GILBERT GARCIN. – „Решаващият избор“, 2006

Американски бази без граници

(От стр. 1)

Настоящото разгръщане на американските сили е извършено съзнателно, разбира се, но то не е резултат от зряло обмислена стратегическа схема. Преди всичко отговорността се пада на една зле управлявана бюрокрация. В края на Втората световна война

много американци настояваха за бързо репатриране на контингентите, разположени в чужбина, и за демобилизация на армията, чийто личен състав отговаряше на военновременните изисквания. Този процес беше прекъснат от зараждащото се напрежение, което доведе до Студената война.

По-влиятелни от посланиците

МАЛКО повече от десетилетие след това намесата във Виетнам се изрази в експанзия на военни бази в Югоизточна Азия, но след провала си американските войски изоставиха тази част на света, за да се съсредоточат върху това, което тогава смятаха за своя първостепенна мисия: да гарантират сигурността на Европа срещу евентуално съветско нашествие. По онова време беше възприета нова военна доктрина – светкавична война, основаваща се на смазващи с разрушителната си мощ военни средства, точно определени цели и бързо оттегляне, с цел да се осигури народна подкрепа, каквато липсваше във Виетнам. Американската армия се противопоставяше на идеята за разполагане на военни сили в бивша Югославия до момента, когато поради неспособността на Европа да реагира на жестокостите, извършени в Босна и в Косово, се принуди да оглави интервенцията на НАТО.

Както Дана Прист изтъква в книгата си *Мисията* (1), изграждането на множество американски бази в чужбина, започнало по онова време, се осъществи на практика без знанието на печата и на населението. Авторката показва растящото влияние, упражнявано върху Белия дом от страна на една армия с колосален бюджет в ущърб на дипломатията и на Централното разузнавателно управление (ЦРУ), които не разполагат с такива възможности и с идеи за овладяване на международните кризи. Военните предлагат прости и бързи решения, чието прилагане не изисква дълго мъдруване. Освен това те създават полезната както във вътрешен, така и във външен план представа за една могъща и сигурна в превъзходството си Америка.

Въведената от американската армия система на регионални командни пунктове, разпръснати по света, всеки от тях със свой главнокомандващ, със самостоятелна организация и със съответните оперативни средства, позволи на въоръжените сили да упражняват растящо влияние върху американската външна политика. Влиянието на тези регионални главнокомандващи (CinCs), които разполагат с големи възможности и са в пряк контакт с политическите и военните власти на страните, групирани в тяхната зона, бързо надвиши влиянието на посланиците.

С идването на власт на Джордж У. Буш новият министър на отбраната Доналд Ръмсфелд реши да възстанови *гражданския контрол над военните* и да въведе ред в бюрокрацията на Пентагона, която намираше за твърде тежка и неефикасна. Американското нахлуване в Афганистан през 2001 г. му даде възможност да конкретизира представата си за войните на бъдещето: операции на специални

части, снабдени с технологично оборудване от най-висока класа, въздушни нападения и търсене на местна подкрепа, възплачавана в случая от Северния съюз.

Въпреки намеренията на министъра на отбраната властта на военните продължи да расте. През 2003 г. военната операция в Ирак, вдъхновена от доктрината „Шок и ужас“, даде възможност на Пентагона да постави под своя зависимост администрацията на страната, което хвърли държавата в хаос – една непредвидена тогава последица. В резултат от стратегията на генерал Дейвид Петреъс за противодействие на бунтовете, подплатена с парични помощи за „сюзническите“ племена (най-често сунитски), едва през март 2010 г. се стигна до парламентарни избори. Но въпреки това в Ирак стабилност не настъпи. Сега програмата на генерал Петреъс се прилага в Афганистан с познатия скромнен успех.

Увеличаването на базите в чужбина има за цел да се защитават интересите на САЩ в света и да се улеснят бъдещите им военни намеси. Тази политика отразява идеологията на „утвърждаване на демокрацията“, на която е подчинена американската външна политика още от времето на президента Удроу Уилсън (1913–1921). На практика тази система се оказа силен стимул за американските войски да воюват далеч от собствените си граници.

През 1993 г. Самюъл Хънтингтън предизвика сензация с изводите си в списание *Форин афейърс*, че „следващата световна война“ ще се води не като сблъсък между държави, а като „сблъсък на цивилизации“ (2). За да подкрепи тезата си, той изведе на преден план сценарий на война за световно влияние между Запада и мюсюлманските държави. Изрази също така предположението, че Китай – „конфуцианската цивилизация“, ще застане на страната на арабско-мюсюлманския блок.

Пророчеството се оказа толкова грешно, колкото и тезата на Буш, изложена през 2001 г., според която ислямизмът се обяснявал с омразата на мюсюлманите към западните свободи. В действителност възходът на мюсюлманския фундаментализъм е резултат от вътрешна криза в исляма. Целта на ислямистите е да „пречистят“ религиозните практики на мюсюлманите и да отблъснат влиянието на Запада, а не да нахлуят в него.

Тази тенденция се подсилва от редица взаимно свързани фактори: провала на арабските страни да създадат единна общност на мястото на Османската империя, чието разпадане бе предизвикано от Първата световна война, колониалното поделение на Близкия изток между Фран-

ция и Великобритания и накрая разделянето на Палестина и създаването на Израел.

Американската политика след Втората световна война се състоеше в укрепване на съюза със Саудитска Арабия и с шаха на Иран. Във Вашингтон само малцина поставяха под съмнение разбирането, че ислямът е демодерирано вероизповедание, чиято съдба е да отмре, за да отстъпи постепенно място на западната модерност. Този възглед се основаваше на погрешния постулат, според който всички цивилизации се развиват обезателно по посока на една и съща съдба, като в това отношение САЩ и техните сюзници разполагат с голяма преднина. Нима науката, технологиите, културата и политическите системи не са поели вкупом по този светъл път? Но това означава да се забравя, че Рим налага господството си в ущърб на Атина, която от своя страна е била предшествана от египетската, месопотамската и персийската цивилизация. Библията е тази, която въвежда понятието история като праволинеен процес, водещ до изкупителен край, който дава смисъл на всичко предшествашо. Именно на този фон процъфтява разбирането за месианската мисия на Просвещението, включително в нейните съвременни и тоталитарни версии.

Утопията, с която е пропита американската външна политика, черпи вдъхновение от все същите извори. Тя е светското наследство от представата на предците пилигрими от колонията в Масачузетс, които са възприемали Новия свят като територия, озарявана от милостта на един всемогъщ Бог. Тази представа е все така жива в американската политическа култура.

Според историка Андрю Бейсевич новият американски милитаризъм е само производна форма на разбирането за неговата месианска политическа мисия – представата, че добрите намерения и демократичните идеали на Вашингтон неизбежно ще станат очевидни за целия свят.

В началото на Виетнамската война, отбелязва Бейсевич, американците се *самоубеждаваха, че сигурността и спасението им могат да бъдат извоювани с меч*, и бяха уверени, че *светът, в който живеят, е по-опасен от когато и да било и че това налага удвояване на усилията*. Така сценарият за разпространето на военната мощ в много части на света се превърна в *обичайна практика, в нормално условие, което сякаш не допускаше друга приемлива алтернатива* (3).

САЩ имат характеристиките на милитаризирано общество,

в което търсенето на гаранции за вътрешна и външна сигурност стои над всяко друго съображение и чието политическо въображение е обсебено от мисълта за хипотетични заплахи. С неуместен оптимизъм Вашингтон уверява, че Ирак е поел по пътя на демокрацията. Администрацията на Обама изглежда се изкушава да изтегли американските войски от Афганистан, но на такава вероятност се противопоставя Пентагонът, който е на път да построи в тази страна „траен“ военен комплекс, предназначен

да служи за команден стратегически център за целия регион. Талибаните обаче отхвърлят всякакви мирни преговори, докато сюзническите сили не напуснат страната. Това изправя Барак Обама пред много труден избор.

Ако вземе решение в полза на изтеглянето (вариант, препоръчан в публикувания през декември м. г. доклад за американската стратегия в Афганистан) в момент, когато подкрепата на общественото мнение за войната се топи, той рискува да си навлече гнева на републиканската опозиция, но вероятно и на Пентагона (който ще възприеме това изтегляне като унижително поражение). Системата на военните бази представлява основно препятствие за каквото и да било решение в региона.

Армия, покорила една нация

СЪЕДИНЕНИТЕ ЩАТИ, които разполагат с огнева мощ, превъзхождаща тази на всички техни съперници и сюзници, взети заедно, невинаги са се прекланяли пред военната сила. Декларацията за правата (*Bill of rights*), добавена към конституцията през 1787 г., постановява в своята втора поправка, че *едно добре организирано народно опълчение [е] нужно за сигурността на всяка свободна държава*, но съществуването на федерална армия е споменат само в раздел 8 на член I от конституцията. Клаузата по този въпрос поверява на Конгреса властта *да набира и издържа армия, като предназначението за тази цел парични средства не могат да се отпускат за срок, по-дълъг от две години*. Член II от конституцията, посветен на изпълнителната власт, уточнява само, че *президентът е главнокомандващ на армията и флота на Съединените щати и на народното опълчение на щатите, когато то бъде мобилизирано за служба на Съединените щати*. Конституцията е дълбоко антимилиитаристичен документ и това се обяснява с народното противопоставяне на британското военно присъствие в колонии.

До средата на XX век доминира всеобщо недружелюбно отношение към армията. Когато избухна Втората световна война, американските въоръжени сили наброяват едва сто седемдесет и пет хиляди души. Бързата демобилизация, започнала през 1945 г., е спряна единствено заради Студената война, а принципът за наборна армия е изоставен чак след интервенцията във Виетнам. Така до 70-те години на миналия век армията на САЩ беше „гражданска“, като много офицери бяха от запаса или на наборна служба.

Като замениха наборната армия с професионална, политиките създадоха инструмент на властта, върху който населението вече няма контрол. В същото време влиянието на „военно-промишления комплекс“ нарасна значително. Индустрията за целите на отбраната и сигурността представлява най-големият сектор от американската промишленост. Интересите ѝ са толкова колосални, че налагат своето влияние върху Конгреса и правителството. Преди два века и

половина Мирабо пише по повод на най-могъщата тогава държава в Европа: *Прусия не е държава, която притежава армия, армията е тази, която покорил една нация*. Това съждение би могло съвсем спокойно да бъде отнесено днес към САЩ.

В периода между началото на Студената война и сегашната война в Афганистан САЩ не са пропускали възможност да накарат оръдията да говорят: Корейската война, Виетнамската война, нахлуването в Камбоджа, военни операции в Ливан, Гренада, Панама, Доминиканската република, Салвадор и Никарагуа (косвено), в Сомалия (първо с мандат на ООН, а след това с посредничеството на Етиопия), две нахлувания в Ирак и едно в Афганистан. С изключение на първата война в Персийския залив, нито едно от тези военни начинания не завърши с резултати, отговарящи на обявените цели.

На своя територия САЩ остават неуязвими за каквото и да било конвенционално нападение. Но това не би могло да се каже за техните военни контингенти, разположени в четирите краища на света. Сигурността на страната несъмнено би била по-добре гарантирана, ако външната ѝ политика отгърне най-сетне страницата на петдесет години интервенционизъм, ако по пътя на преговори стигне до изтеглянето си от Афганистан и от Ирак, без да оставя там военни бази, и ако престане да се намесва агресивно във вътрешните работи на другите. Подобна промяна без съмнение ще бъде с висока политическа цена както в страната, така и извън нея. Но е дошло време ръководителите на тази страна да определят нов курс. Но имат ли политическа и идеологическа воля или способност за това?

(1) *The Mission. Waging War and Keeping Peace with America's Military* (Мисията. Да се води война и да се пазят мирът с американската Военна машина), Norton, Ню Йорк, 2004.
(2) „The Clash of Civilizations?“ (Сблъсъкът на цивилизацията?), *Foreign affairs*, Tampa, лятото на 1993.

(3) Andrew J. Bacevich, *The New American Militarism: How Americans are Seduced by War* (Новият американски милитаризъм – как войната съблазнява американците), Oxford University Press, Ню Йорк, 2005.

„Мръсната война“

НА 27 ОКТОМВРИ 1999 г., няколко месеца след влизането в Косово на частите на КФОР (мироопазващите сили на НАТО в тази област, поставена от юни под временното управление на ООН), Будимир Бальошевич, учител на 50-годишна възраст, заедно с четирима приятели се опита да се измъкне от „гетото“, в което бяха наблъскани сърбите от Ораховац/Раховец (1). Агрон Н., ром от града, беше предложил да ги отведе в Рожайе, Черна гора, срещу 1200 германски марки (600 евро) на човек. Н. имаше сериозно основание да иска толкова голяма сума – той работеше към Корпуса за защита на Косово (КЗК), структура под контрола на НАТО, която трябваше да осигури „социалното интегриране“ на бившите партизани от Армията за освобождение на Косово (АОК). Н. вече на четири пъти беше успявал да изтегли сърби от Ораховац. Този зидар участваше в изграждането на новата база на КЗК в съседния град Дяковица/Гякова и именно там се губят следите на петимата сърби.

Спрях, за да потърся зет си, който трябваше да тръгне с нас. Оставих сърбите в колата. Когато излязох от къщата на зет си, някой ми викна да се скрия, а едни непознати отведоха сърбите, за които оттогава повече не чухме нищо, разказва Н., който също е предпочел да се укрие за няколко месеца в Нови Пазар, Сърбия, от съображения за сигурност. Братът на Бальошевич многократно се е опитвал да научи нещо за изчезналите, но безуспешно. Посетиха ме италиански военни от КФОР, както и полицаи от ООН, но така и не научих каквото и да било.

Съдбата на тези изчезнали хора е трагично банална. Негован Маврич държи малко кафене във Велика Хоча, сръбска територия на няколко километра от Ораховац/Раховец, и ръководи местния клон на Асоциацията на семействата на изчезналите хора. Показва списъка на загиналите и изчезналите от общината – намерени са останките на деветнадесет сърби, отвлечени през 1998 и 1999 г., но шестдесет и четирима други, от които петдесет и пет сърби и девет роми, все още се водят изчезнали. Първото убийство на граждански сърбин е извършено на 12 май 1998 г., когато започнаха сблъсъците между сръбската полиция и партизаните от АОК за контрола над малката област на Ораховац, където тогава живееха много сърби. Последното отвлечане е от 28 юли 2000 г., повече от година след установяването на международния протекторат (вж. карето „Взривоопасни заключения“ на стр.5).

Хълмовете около Велика Хоча са покрити с лозя. Местността е обградена от внушителни върхове, които бележат границите на Косово и Албания – Шар планина, планинския масив Пашрик, планините в област Хас и Проклетие, „Прокълнатите върхове“, по на север към Черна гора. В миналото албанци и сърби живееха заедно в мир в общината на Ораховац/Раховец, към която е селото. От юни 1999 г. сръбското присъствие в района се свежда до седемстотинте жители на Велика Хоча и триста други, укрили се в гетото в горната махала на Ораховац. До 1999 г. те бяха близо десет хиляди. Сърбите бяха прогонени от смесените села Зочище, Оптеруша и Ретимлие.

Повечето от „изчезналите“ от Ораховац бяха отвлечени още през юли 1998 г., когато АОК за кратко беше нахлула в града. Голяма група граждански сърби от Ретимлие бяха отведени в база на организацията в съседното село Семетище. Жените бяха освободени четири дни по-късно с посредничеството на Международния комитет на

Дванадесет години след конфликта, вследствие на който сръбската провинция с преобладаващо албанско население тръгна по пътя на независимостта, разследвания и разкази на свидетели разкриват беззаконията, извършени от членове на Армията за освобождение на Косово (АОК). Сред жертвите са както цивилни сърби, така и политически противници на АОК.

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК ЖАН-АРНО ДЕРАН*

Червения кръст, но оттогава никой повече не е виждал живи мъжете, сред които и едно момче на 16 години. Някои тела бяха разпознати сред откритите през април 2005 г. останки на двадесет и един души, заровени в общ гроб в село Волюяк/Валяка, близо до Клина, на няколко десетки километри оттам.

Олгица Божанич, родом от Ораховац, избягала в Белград, е сред активистите на Асоциацията на семействата на изчезналите хора. Тя е изгубила двамата си братя, както и чичовци и братовчеди, общо десетина роднини. Твърди, че е получила вест за един от тях от бивши съседни албанци, които също са били задържани няколко месеца от партизаните по обвинение, че са сътрудничили на сръбския режим. Последните разказват за сърби от района на Ораховац, които първо били задържани близо до главната база на АОК в района в село Дреновац/Дреновца. След края на войната вероятно са били прехвърлени в Дева, село в планините в област Хас в близост до албанската граница. Изглежда, че там АОК е превърнала в център за задържани стар военен пост, изоставен след изтеглянето на югославската армия през юни 1999 г. След това оцелелите от Ораховац били отведени в Кукъс, Албания, а след това в Дуръс, на брега, където през 2001 г. албанските свидетели са ги видели живи в затвор на АОК.

Може да се предположи обаче, че повечето сърби, отвлечени преди края на войната, са били убити на територията на Косово. За сметка на това, следите на отвлечените след разполагането на войските на НАТО се губят, макар отдавна да се изтъква хипотезата, че са били депортирани към Албания. През есента на 1999 г. Сефко Аломерович, председател на Хелзинкския комитет за Санджак в Нови Пазар – регионална структура, независима от Сръбския хелзинкски комитет, дълго време проучаваше този въпрос. Днес докладът му е изчезнал, а Аломерович почина през 2003 г. В интервютата си от 2000 г. той твърдеше, че е успял да посети пет центъра за задържани в Косово. Става

въпрос за малки помещения – гаражи или индустриални сгради в покрайнините на градовете, където са държани от десет до петдесет души. Тази мрежа от лагери била ръководена от командира Мала, чието истинско име е Алуш Агуши, приближен на Рамуш Харадинай (2). Някои от семействата на изчезналите се опитали да „откупят“ роднините си. Но въпреки изплатените на посредници сериозни суми, никой не е бил освободен. Освен това някои сърби изглеждали са били залавяни с цел да бъдат разменени срещу албански затворници, задържани в Сърбия, за които към края на 2000 г. се смяташе, че са около осемстотин.

И в този случай е невъзможно да се потвърди дали изобщо са били извършени някакви размени. Според някои източници много задържани сърби били екзекутирани през 2001 г., когато Белград прие закон за амнистията и освободи албанците, заподозрени, че са били от АОК. Някои центрове за задържани в Косово изглежда са били превърнати във „временни лагери“, след което затворниците били прехвърляни в Албания. Аломерович пръв заговори за трафик на човешки органи с предполагаемо участие на международни престъпни мрежи, които изкупували органите, доставяни от фанатичите от АОК.

Дългата изолация на първите разследващи

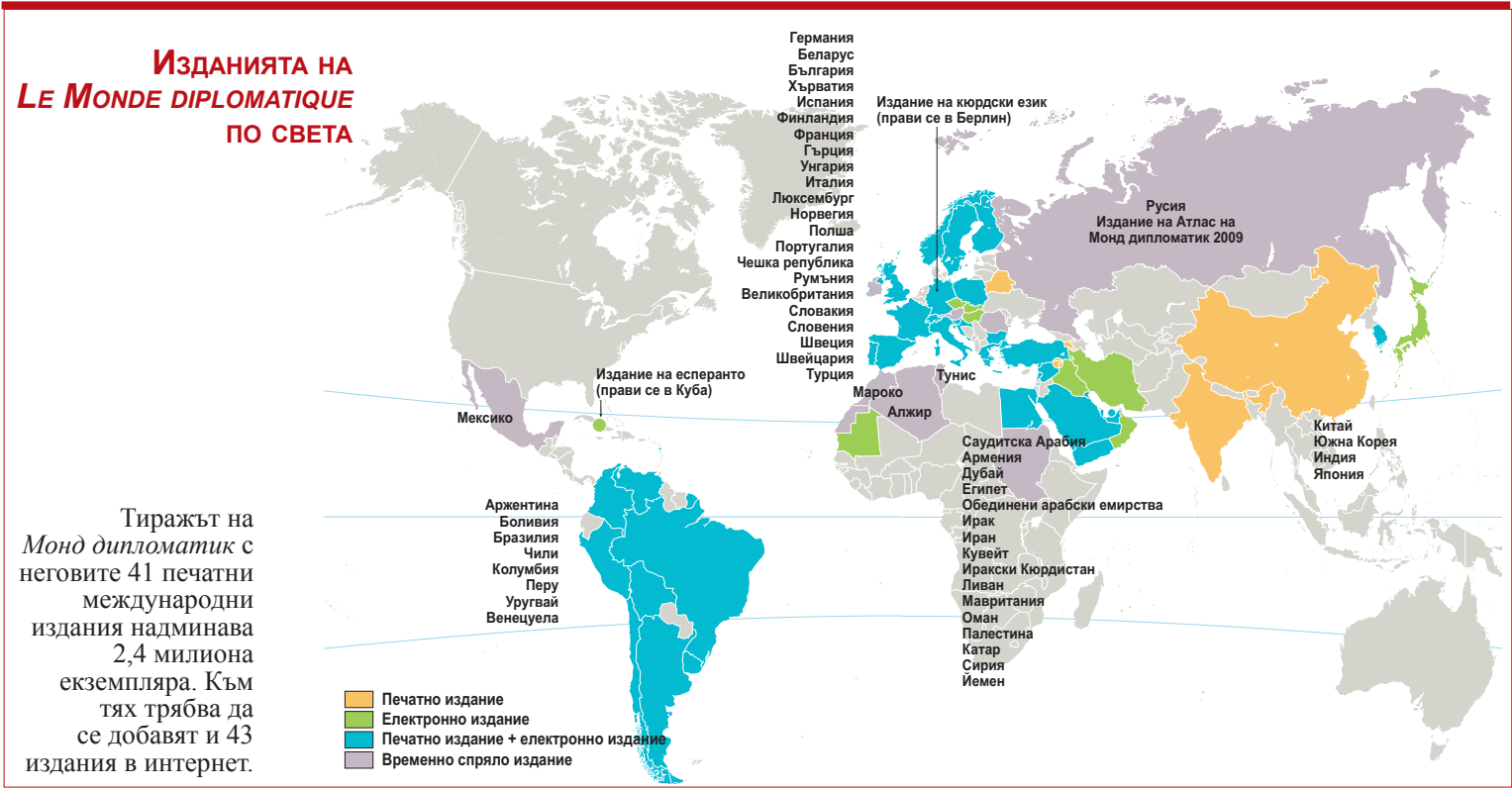
Никакво разследване не е проведено след разкритията на Аломерович, които бяха отхвърлени от присъстващите в Косово международни организации, и по-специално от Мисията на ООН (ЮНМИК), ръководена тогава от Бернар Кушнер. Аломерович, известен борец за защита на човешките права и дългогодишен противник на режима на Милошевич, говореше за истинска стена от мълчание (3), тъй като противно на очевидното КФОР отрекоха съществуването на затворнически лагери в Косово... В своите мемоари Карла дел Понте, бивш главен прокурор в Международния наказателен съд за бивша Югославия, също споменава тази стена от мълчание,

с която се е сблъскала, когато се опитала да разследва изчезването на цивилни сърби и хипотезата за трафик на органи (4).

Както подчертава Дик Марти в многобройните си интервюта след публикуването на доклада, чието изготвяне му беше поверено от Съвета на Европа (вж. карето на стр. 7 долу), все пак всички в Косово са знаели за изчезването на цивилни сърби, както и за задържането по време на войната на много албанци, заподозрени в „сътрудничество“ със сръбския режим. От 1999 г. всекидневникът в Прищина *Бота Сот* не престава да осъжда физическото изстребване на поддръжници на Демократическата лига на Косово (ДЛК), формацията на покойния Ибрахим Ругова, по време на войната и след нея. Главният му редактор Байруш Морина обобщава положението така: *От 1999 г. в Косово бяха извършени три хиляди убийства, като само шестстотин от тях бяха разкрити. Много се говореше за семейно отмъщение, но в повечето случаи ставаше въпрос за политически убийства.* И самият вестник плати кървав данък – двама от журналистите му бяха убити, а Морина дълго време трябваше да се движи с въоръжена охрана, предоставена от частна фирма за сигурност. И все пак публикациите във вестника винаги са били поставяни под съмнение заради връзките на *Бота Сот* с ДЛК.

Във вестника редовно се изтъкваше съществуването на затворнически лагери в Косово и Албания, където са били задържани албанците, обвинени в „сътрудничество“. На 28 февруари 2011 г. в съда в Митровица започна делото срещу двама бивши командири на АОК, а именно Сабит Гечи и Риза Алиа, обвинени в извършването на тежки престъпления в лагера в Цахан, разположен в планините в Северна Албания на няколко километра от границата с Косово.

- 1) Първо изписваме сръбското, а след това и албанското име на града.
- 2) Харадинай, бивш командир на АОК в Западно Косово, беше министър-председател на Косово от декември 2004 г. до март 2005 г. Като продължава да оглавява формацията си Съюз за бъдещето на Косово, в момента той е задържан в международния затвор в Схевенинген (Холандия) и чака началото на обжалването пред Международния наказателен съд за бивша Югославия. На първа инстанция той беше оправдан, тъй като много от свидетелите бяха убити или се отрекоха от показанията си при изслушването им на съдебното заседание.
- 3) Вж. Vanja Mekterovic, Vladimir Radomirovic, „Kosovo: l'archipel des camps de l'UCK“ (Косово: архипелагът на лагерите на АОК), 17 април 2000, <http://balkans.courriers.info>
- 4) Carla Del Ponte, *La Traque, les criminels de guerre et moi* (Преследването: аз и военнопредатниците), Héloïse d'Ormesson, Париж, 2009.

*Главен редактор на сайта „Le Courrier des Balkans“ (<http://balkans.courriers.info>). Последна публикувана книга: *Voyage au pays des Gorani – Balkans, début du XXI   siècle* (Пътуване в земите на гораните – Балканите, началото на XXI век), заедно с Laurent Geslin, Cartouche, Париж, 2010.

ПРИКРИВАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

на АОК в Косово

През войната малкото планинско селце Цахан беше превърнато в логистичен център на АОК и резервна база на доброволците, които отиваха да се бият в Косово. Най-влиятелният човек на това място, Бедри Цахани, охотно признава, че жителите на Цахан са участвали в контрабанда на цигари в Косово и че през есента на 1997 г. е бил вербуван от партизаните, за да прекарва бойци нощем през планината. АОК са използвали за база стара албанска казарма, изоставена през 1992 г., чиито сгради се издигат и днес в началото на селото. За да се стигне от Крума до Цахан, се минава по труднодостъпна планинска пътека, дълга близо десет километра. Мястото е закътано, а старата казарма е служела и за затворнически лагер, за който споменава Марти.

З. З. е прекарал два месеца и половина в „ада“ в Цахан и ще бъде един от основните свидетели под охрана в делото срещу Гечи и Алиа. Той разказва за системните прояви на лошо отношение и за жестоките мъчения. Някои от задържаните са били принуждавани да имат сексуални отношения, други са били подлагани на пародии на екзекуции. Вероятно съм най-дълго останалият в Цахан затворник и видях единствено задържани албанци, потвърждава той. З. З. уточнява, че там е виждал да идват най-важните шефове на АОК, сред които и Хашим Тачи, настоящият министър-председател на Косово.

Всички задържани в Цахан по време на войната през пролетта на 1999 г. вероятно са били, подобно на З. З., кадри на ДЛК, заловени най-вече в градовете Кукъс и Крума, където се стичаха бежанците, прогонени от Косово от сръбските сили. Някои постъпиха във Вьоржените сили на Република Косово, съперничащото на АОК партизанско движение, създадено от поддръжниците на Ибрахим Ругова, без особен успех.

В доклада си Марти набляга на голямата отговорност на една вътрешна фракция в АОК, която той нарича *групата от Дреница*, като цитира имената на Хашим Тачи, Азем Сила, Джавит Халити, Кадри Весели, Фатмир Лимай, Сабит Гечи и Риза Алиа. Тези бивши командири на партизанското движение наистина са родом от Дреница, но имат и една друга обща черта – всички са били членове на Народното движение на Косово, нелегална група с марксистко-ленински уклон, подкрепяща албанския сталински режим на Енвер Ходжа.

Това движение, зародило се в албанската диаспора в Швейцария, разполагаше с широка мрежа от нелегални активисти в Косово. През 1996 г. именно Народното движение на Косово пое инициативата

за създаване на АОК, като обедини различните групи от доброволци, които вече действаха в областта и преди всичко в района на Дреница. Най-известният от тях, „легендарният командир“ Адем Яшари, обект на истински култ в Косово, беше убит от сръбската полиция на 6 март 1999 г. Братовчед му Гани Гечи, друг от първите доброволци, остана жив, като за малко не загина при атентат през 2001 г. Той така и не се присъедини към Демократическата партия на Косово, пряк наследник на Народното движение на Косово. Произлязъл на рода на т. нар. *байрактари* („селските рицари“ по времето на Османската империя) от село Лауша, в самото сърце на Дреница, той винаги е бил активист на Демократическата лига на Косово, а след това и на малка фракция от същата партия, от чиято квота стана депутат в предишния мандат на Парламента на Косово.

Бяхме верни на Ибрахим Ругова и никога не сме чували да се говори за Народното движение на Косово или пък за Вьоржените сили на Република Косово – за нас съкращението АОК обхващаше всички бойци. Когато хората от Народното движение на Косово дойдоха от Швейцария, ние ги приехме. Те имаха пари, обещаваха оръжия, но бързо стана ясно, че ги интересуваше единствено властта. Гечи се замисля за момент, докато седи във великолепната ода, традиционната гостна в огромната му къща, построена след войната, след което казва: *Във всеки случай те никога не са се били срещу сърбите. За това разчитаха на НАТО. Биха се единствено срещу други албанци, за да наложат абсолютната си власт, и след края на войната се облагодетелстваха от Косово.*

Тези твърдения до голяма степен бяха потвърдени от наскоро разсекретен доклад на НАТО от 2003 г., в който Халити е посочен като „кръстник“ на Косово, контролиращ основните незаконни дейности, от контрабандата до трафика на наркотици и проституцията. Висш кадър на Народното движение на

В началото

НАСЕЛЕНАТА предимно с албанци сръбска провинция Косово беше подложена на репресии от страна на Белград през 90-те години на XX в. Демократическата лига на Косово на Ибрахим Ругова възплачва мирната политическа съпротива, докато Армията за освобождение на Косово (АОК) провежда партизански акции от началото на 1998 г.

От март до юни 1999 г. НАТО бомбардира тогавашна Югославия (Сърбия и Черна гора). Сръбските сили прогонват близо осемстотин хиляди албанци, които преминават границите към Албания, Македония и Черна гора. Предполага се, че по време на войната са избити десет хиляди косовари.

На 10 юни сърбите се изтеглят от Косово, където се настаняват международни сили с мандата на ООН, а именно КФОР, и областта е поставена под административното управление на Мисията на ООН (ЮНМИК). Неалбанското население (сърби, роми и др.) е подложено на преследвания, а Демократическата лига на Косово се противопоставя на бившите партизани от АОК, която се сдобива с политическа формация – Демократическата партия на Косово, ръководена от Хашим Тачи.

На 17 февруари 2008 г. Косово обявява независимостта си, действие, оспорено от Сърбия и само частично признато в международен план.

Косово, той беше известен и като агент на „Сигурими“, тайните служби на сталинската Албания. Той е един от водачите на

„Групата от Дреница“ създаде истински архипелаг от затвори в Албания. Някои от близките до границите на Косово лагери, като тези в Цахан, Кукъс и Бицай, са били предназначени основно за албанци, заподозрени като „предатели и сътрудници“. Имало е и втора категория затворници, които са били убивани при задържането им в Албания. Трета категория пък според доклада е захранила трафик на органи в затворнически лагер, разположен във Фуша-Круя, недалеч от летището в Тирана, което е улеснявало изпращането им. Но изглежда тази съдба е сполетяла само *шепа* затворници, най-много няколко десетки, които са били местени поне в два временни или разпределителни лагера.

Но изглежда едно точно определено лице е изиграло решаваща роля в търговията с органи – д-р Шаип Муя, лекар от АОК, станал впоследствие съветник на Тачи по здравните въпроси. Името на този лекар фигурира и в досието на клиника „Медикус“, частна клиника в Прищина, сцена на друг трафик на органи, осъществяван до 2008 г. „Доброволци“ отивали там, за да продават бъбреците си, предназначени основно за „клиенти“ от Германия, Канада и преди всичко Израел. Клиниката е собственост на уролога от Прищина Лютфи Дервиши, който се оказва зет на Сила, чичото на Тачи.

Ж.-А. Д.

CÉCILE MARIN

„групата от Дреница“, която в действителност може да бъде идентифицирана в ръководните структури на Народното движение на Косово и на днешната Демократическа партия на Косово.

За да постигне целите си, Демократическата партия на Косово разчиташе на могъщ инструмент: Shërbimi Informativ i Kosovës (SHIK), разузнавателна служба, ръководена от Весели и Сила. В края на 2009 г. Косово беше разтърсено от разкритията на бивш агент на SHIK, Назим Блаца, който публично се призна за виновен за убийството на албанец сътрудник на сръбската полиция. Поставен под домашен арест до началото на съдебния процес срещу него, Блаца дава отново изявления за пресата. В интервю за всекидневника *Коха Диторе* от януари 2011 г. той твърди, че SHIK е избила *шестстотин души в месеците непосредствено след установяването на международния протекторат и хиляда само за година.*

В Косово езиците започват да се развързват, поне по отношение на изстъпленията на АОК срещу албанци, обвинени, че са сътрудничали или че са имали политически убеждения, различни от тези на партизаните. За сметка на това, все още никой не иска да говори за съдбата на изчезналите сърби. З. З. обяснява, че в края на войната е бил прехвърлен от лагера в Цахан в град Призрен, Косово. *Няколко дни бях затворен в избата на някаква къща заедно с още седем възрастни сърби и един ром. Бяхме двама албанци от лагера в Цахан и тъмничарите ни принуждаваха да бием старите сърби. Накрая ме освободиха немски войници от КФОР, но преди това сърбите бяха отведени в неизвестна посока.*

Не успяхме да намерим потвърждение на факта, че след края на войната в лагера в Цахан са били задържани сърби, които е трябвало да захранят трафик на органи. За сметка на това обаче, когато в Цахан е имало център за мъчения, предназначен за „дисиденти“ на АОК, през пролетта на 1999 г., тази база на партизанското движение редовно е била посещавана от специалните части на американската армия (5).

(5) Това се потвърждава от разказа на едн австралийски лекар: Craig Jurisevic, *Blood on my Hands: A Surgeon at War* (Кръв по ръцете ми: едн военен хирург), Wild Dingo Press, Мелбърн, 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

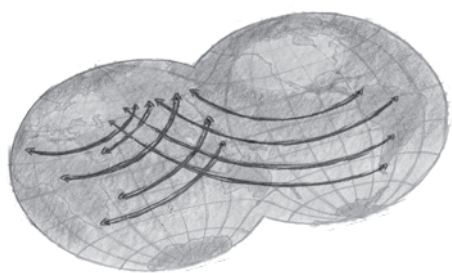
Взривоопасни заключения

ДОКЛАДЪТ на Дик Марти, депутат в Съвета на кантоните на швейцарския парламент, по твърденията за *нехуманно отношение и [за] незаконен трафик на човешки органи в Косово*, беше приет на 25 януари 2011 г. от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа.

Той разкрива съществуването на *престъпна група*, ръководена от Хашим Тачи, който през 2008 г. стана министър-председател на Косово, и определена като „групата от Дреница“ по името на на областта, откъдето са родом повечето от членовете й. Швейцарският сенатор говори за *фракционизъм* в АОК, която е била пряко подкрепяна от албанската държава, и по-специално от разузнаването (Shërbimi Informativ i Shtetëror, SHISH) и от армията. АОК е получила и „преференциалната“ подкрепа на западните тайни служби, присъстващи в Албания след 1999 г.

Извършвани са различни престъпни дейности – контрабанда, трафик на оръжия и наркотици, които са продължили и след края на конфликта. Марти споменава и някои доклади на западните служби, в които Тачи е определен като *шеф на подземния свят в Косово*. Много добре осведоменият Марти уточнява, че макар и да е най-известната публична личност от „групата от Дреница“, Тачи не е непременно най-силната фигура. В доклада се набляга по-специално на ролята на Азем Сила и Джавит Халити.

Нови съюзи

ПО ВРЕМЕ на големите търговски преговори през 90-те години на XX век, страните от Юга показаха способността си за разбирателство и въздействие в борбата срещу либерализацията на търговията със земеделски стоки. Аржентина, Китай, Индия, Бразилия и Южна Африка бяха особено активни. За да подобрят още повече способността си да преговарят в международните инстанции, последните три страни решиха да създадат своеобразен Г-3, наречен ИБЮА (Индия, Бразилия, Южна Африка).

За първи път този съюз проведе среща проведе среща на ниво министри в столицата на Бразилия през юни 2003 г., преди официално да бъде създаден от тогавашните държавни и правителствени ръководители (Атал Бихари Ваджпай, Луиш Инасио Лула да Силва и Табо Мбеки) през септември същата година по време на Петдесет и осмото общо събрание на ООН. Целта е да се защитават общи позиции в ООН, Международния валутен фонд и най-вече в Световната търговска организация (СТО).

Форумът си поставя за цел да бъде отправното ядро на група развиващи се страни, идея, лансирана от тогавашния южноафрикански министър на търговията и индустрията Алек Търуин, който тогава подчерта, че Южна Африка рискува да остане изолирана в глобализирания свят, белязан от растяща дистанция между развитите страни и недотам напредналите страни (1). Претория много държеше на този съюз и поради факта, че по същото време Китай, Бразилия и Индия започваха дълбоки реформи на икономиките си, за да ги отворят за международните инвестиции.

Като израз на гъвкаво многостранно сътрудничество (ИБЮА не разполага с постоянен секретариат), този форум показва последните изменения в международните отношения – трансконтиненталност на институциите, ограничен брой участници в името на дипломатическата и икономическата ефективност („минилатерализъм“), както и желание за ефикасно задълбочаване на двустран-

* Изследовател в института „Шоаъл“.

През декември 2010 г. Южна Африка най-сетне се присъедини към страните от групата БРИК – Бразилия, Русия, Индия и Китай. Това разширяване без съмнение е било улеснено от работата на друга структура, вече обединяваща Бразилия, Ню Делхи и Претория – ИБЮА, създадена седем години по-рано. Сътрудничеството между страните от Юга се засилва.

ФРАНСОА ДАНГЛЕН*

ните отношения между държавите, за да се преодоляват по-лесно ограниченията на многостранните отношения в търговията.

Не за пръв път се създава междудържавна инстанция с идеологически или протестен характер. Две неща обаче отличават членовете на ИБЮА – демократичният им характер и непринадлежността им към Запада. Тази триада не само не служи на някоя доминираща сила, стремяща се да наложи интересите си в други международни инстанции, но и засилва регионалния статут на членките си, като определя насоките на сътрудничеството.

В името на общите ценности Аржентина е оставена настрана. В Претория не са забравили близките отношения на последното военно аржентинско правителство (1976–1983) с режима на апартейда, нито безкритичните отношения на администрацията на Менем (1989–1999) със САЩ. И все пак, тази позиция би могла да се промени и някои предвиждат споразумение между ИБЮА и Южноамериканския общ пазар (МЕРКОСУР) (2).

Амбицията да получат постоянно място в Съвета за сигурност на ООН

Колкото до Китайската народна република, тя е държана настрана поради авторитарния ѝ политически режим и защото желанието ѝ да бъде суперсила е притеснително. Притаената враждебност не пречи на сътрудничеството – последната среща на върха на държавните и правителствени ръководители на ИБЮА в Бразилия на 15 април 2010 г. беше съгласувана с тази на БРИК (Бразилия, Русия, Индия, Китай).

На 24 декември 2010 г. тази група стана БРИКС, понеже включи Южна Африка.

От известно време в международен план се очертават четиристранни съюзи. Така в рамките на преговорите за климата, по време на втората конференция на ниво министри (април 2010 г.), се появи групата БЮАИК (Бразилия, Южна Африка, Индия и Китай), която изрази подкрепата на четирите държави в полза на Договора от Копенхаген за климатичните промени.

Този подход продължава да действа и придава решаваща роля на форума. Американският президент Барак Обама показва, че е усетил това още на срещата на върха в Копенхаген, тъй като потърси сътрудничеството на БЮАИК, убеден, че страните членки са единственият шанс за споразумение в последния момент. Групата действително събираше експертни мнения и подготвяше етапите за действие след 2012 г., след изтичането на протокола от Киото (например изискването към индустриализираните страни да намалят емисиите на газове с парников ефект). Този съюз се утвърди за сметка на европейските страни, упрекнати от развиващите се държави, че са отговорни за провала на Световната среща на върха за климатичните промени. Той обаче може по същия начин да се обърне и срещу САЩ.

Съвпадането на гледните точки и стратегиите създава работни навици и още повече засилва тежестта и динамиката на ИБЮА. Естествено, това, което се очертава от 2003 г. насам, не е метауправление, а неорегионализъм, изграден на базата на междуправителствени сътрудничества (17 недържавни работни групи за диалог). Така се налага стратегия за заобикаляне

на многостранните съюзи, парализирани от броя на участниците в тях.

Държавите основателки на ИБЮА се стремят да станат постоянни членки на Съвета за сигурност на ООН. Ню Делхи и Бразилия заявяват това направо. За Претория е по-трудно да оповести целта си, тъй като трябва да спазва резолюцията, приета през 1997 г. на срещата на върха на Организацията за африканско единство в Хараре, която препоръчва разширяването на Съвета за сигурност с пет африкански държави с неподновяем мандат от четири години без право на вето. Изискване, което изключва Южна Африка от страните-кандидати за статут на постоянен член – Германия, Япония, Бразилия и Индия, наричани Г-4.

Макар държавите членки на ИБЮА да имат обща цел по отношение на ООН, при всички случаи трябва да бъдат дискретни. При всички случаи държавите членки на ИБЮА, които имат обща цел по отношение на ООН, трябва да бъдат дискретни. И наистина, те рискуват да засегнат много страни, хранещи същите надежди – Аржентина, Мексико, Нигерия, Алжир, Египет и Пакистан, та чак до Индонезия – без да споменаваме колебанията на Китай, който като постоянен член на Съвета за сигурност не е особено благосклонен към включването на Индия.

За по-представителни и по-легитимни международни институции

Желанието на всяка от страните да представлява „своя“ континент на световната сцена и да говори от негово име също не е лесно начинание. Разбира се, и трите държави са гиганти в регионален мащаб и взаимното им признание не е необосновано. Нужно е обаче да си наложат известна сдържаност, за да не си навлекат враждебността на други бързо развиващи се страни, тъй като има риск „малките“ да се обединят срещу оценяваната като господстваща сила.

Както се споразумяха на срещата на върха в Ню Делхи през 2008 г., трите страни от ИБЮА се стремят международните институции да станат по-демократични, по-представителни и по-легитимни благодарение на едно по-значимо участие на бързо развиващите се държави във взимането на решения. За тази цел те редовно мобилизират държавните и правителствените си ръководители. Към това се прибавят срещите, провеждани по време на Общото събрание на ООН, на многостранните форуми (Съвет за правата на човека, СТО, Световна организация за интелектуална собственост, Договор за Антарктика, Конференция за възстановяване на Палестина и др.).

Толкова много поводи да се опознаят и да се разберат по-добре, както и да се обединят около общи позиции и да заздравят съюза, като вземат решения за сътрудничество в конкретни браншове. Естествено, не може да се каже, че съществува идентичност, присъща на ИБЮА, но междуправителственият обмен, макар и не особено видим отвън, е ефикасен, включително по различни държавни въпроси. След като се срещнаха в Претория през февруари 2004 г., министрите на отбраната на Бразилия и Южна Африка се споразумяха за разработването на ново поколение ракети въздух-въздух през 2005 г. и участваха в общи военноморски маневри във водите край южноафриканските брегове през май 2008 г.

Сътрудничество във всички посоки

ОТКАКТО на срещата на върха в Евиан (юни 2003 г.) бе сложено началото на „разширен диалог“ на членовете на Г-8 (Германия, Канада, САЩ, Франция, Италия, Япония, Великобритания и Русия) с други страни (Южна Африка, Алжир, Саудитска Арабия, Бразилия, Китай, Египет, Индия, Малайзия, Мексико, Нигерия, Сенегал), междудържавните консултации, които целят промяна на управлението на планетата, стават все по-сложни и институционализирани. Изправени пред кризата, държавите от Г-8 и развиващите се страни търсят подходящ начин за обсъждане на световните проблеми.

Първите включват в диалога „големите бързо развиващи се сили“. През 2007 г. в Хайлигендам (Г-13) членовете на Г-8 се асоциираха с групата Г-5, съставена от Южна Африка, Бразилия, Китай, Индия и Мексико. През 2009 г. по време на срещата на върха в Акуила Г-13 стана Г-14 с участието на Египет.

Вторите пък искат да се организират така, че Третият свят един ден да може да говори в един глас и да се изправи обединен пред САЩ, Европейския съюз и Япония. Усилията им да очертаят пътя си и да засилят сътрудничеството Юг-Юг датират отдавна – след създаването на Движението на необвързаните страни през 1966 г. и Конференцията в Бандунг през 1955 г. бяха създадени Групата на 77-те през 1964 г., Г-15 през 1989 г., Г-20 през 2003 г. (с международните търговски преговори от цикъла в Уругвай) (1)... Тези усилия бяха подсилени от кръга преговори за либерализиране на търговията, водени в рамките на Световната търговска

организация (СТО), и от процеса от Доха (по-специално Г-33 и Г-90 през 2003 г., Г-110 през 2005 г.)

През 2003 г. неуспехът на конференцията на СТО, организирана в Канкун (Мексико), когато развиващите се страни напуснаха масата за преговори, доведе до появата в страните от Юга на политика на обединения в различни формати. Пресата и някои неправителствени организации успяха да наложат идеята, че е създадена нова коалиция на тези страни, но бързо стана ясно, че Г-20 за тях ще бъде само междудържавен съюз, роден от обстоятелствата с една-единствена цел – либерализиране на земеделската търговия, и че според преговорите, които трябва да се водят, ще изникват и други обединения. ИБЮА (Индия, Бразилия, Южна Африка) и БРИК (Бразилия, Русия, Индия, Китай) са доказателство за това.

Ф. Д.

(1) На 20 август 2003 г., по повод Петата срещата на СТО на правителствено ниво в Канкун и в отговор на европейските и американските предложения, се основава група от 20 развиващи се страни. Броят на страните в този постепенно разширяващ се блок непрестанно се променя, тъй като някои от тях се оттеглят от организацията, а други се присъединяват (в момента държавите членки са: Южна Африка, Аржентина, Боливия, Бразилия, Чили, Китай, Куба, Египет, Еквадор, Гватемала, Индия, Индонезия, Мексико, Нигерия, Пакистан, Парагвай, Перу, Филипините, Танзания, Тайланд, Уругвай, Венецуела, Зимбабве). Не трябва да се обърква с едноименната организация, създадена през 1999 г. от развитите държави от Г-7, която обединява някои страни и международните финансови институции.

Членовете на ИБЮА постигат съгласие за общи политически декларации по повечето важни международни въпроси, като декларацията, съдържаща 45 точки, приета през април 2010 г. по време на четвъртата среща на върха на държавните и правителствените ръководители. Тя засяга разоръжаването и неразпространението на оръжия, борбата срещу тероризма, мироопазващите операции на ООН, положението в Иран и Афганистан, както и политическото насилие в Гвинея-Бисау, прилагането на споразумението от Уагадугу за Гвинея (3) и възстановяването на конституционния ред в Мадагаскар.

ИБЮА е преди всичко политическа структура, но не се повлия от промените, настъпили в страните членки. Нито идването на власт на ново мнозинство в Индия (и смяната на премиера Ваджапай, ръководител на индуската националистическа партия „Бхаратия Джаната“, с Манмохан Сингх от Партията на Конгреса), нито смяната на Мбеки с Джейкб Зума като президент на Южна Африка не се превърнаха в заплаха за обединението, основаващо се на обща геоекономическа позиция. По смисъла на регионалните търговски споразумения, предвидени в член 24 на Общото споразумение за митата и търговията (GATT), трите членки се стремят да изградят широка зона за свободна търговия, обединяваща икономиките на МЕРКОСУР, Индийския подконтинент и Южноафриканския митнически съюз.

Целта е амбициозна. Търговията между трите държави през 2008 г. достигла 10 милиарда долара (+156 % за седем години), стойност, която все пак е добре

да съпоставим – същата година размерът на търговията между Китай и Бразилия възлиза на 43 милиарда. Разстоянията увеличават цените (12% от стойността на транспортираните стоки между Индия и Бразилия, 10% за търговията между Южна Африка и Индия), но освен това мнението на потребителите за производителите не винаги е много добро – така бразилците често смятат индийските продукти за некачествени.

Форуми на бизнесмени, жени, парламентаристи...

Ето защо на всяка среща на върха държавните и правителствените ръководители са придружавани от голяма делегация от бизнесмени. Това е начин предприемачите да се убедят в ползата от подобна политическа структура и допълнителните икономически облаги, които биха извлекли от нея. Това е трудна задача, тъй като повечето ръководители на предприятия в трите страни никога не са чували за ИБЮА, а голяма част от тях виждат само геополитическата същност на съюза.

Приемането през 2007 г. в Ню Делхи на план за действие имаше за цел да покаже, че ИБЮА не е трибуна за ораторстване, съюз на нови „подимпериалисти“, а напротив – място за изграждане на стратегии за действие, за установяване на икономическо съгласуване (уеднаквяване на митническите и пристанищните процедури, намаляване на разходите за търговски операции и транспорт и т. н.) и за технологично сътрудничество (програми за изследване на маларията, СПИН, биогоривата, нанотехнологиите,

океанографията и т.н.). Тези проекти и медийното им популяризиране имат също за цел промяната на международните представи за трите държави.

Създадени бяха браншови работни групи, които да изследват възможностите за взаимодействие и да обменят управленчески опит (публична администрация, земеделие, търговия и инвестиции, данъци, здравеопазване, наука и технологии, транспорт, туризъм и др.). Това доведе до приемането на дванадесет тристранни споразумения за сътрудничество (гражданска авиация, биогорива, вятърна енергия, висше образование, уеднаквяване на процедури), а други пет все още се договарят (по-специално в областта на морския транспорт).

Следователно сме свидетели на символично строителство, в което взаимодействието между регионите очертава бъдещото сътрудничество в земеделието, „управлението“ през интернет, възобновяемите енергии, общ фонд за изследване и развитие и т. н., една обща култура на сътрудничество в международен план и дори на солидарност (на Програмата на ООН за развитие е поверен фонд за хуманитарна помощ за проекти в Хаити, Лаос, Бурунди, Кабо Верде и Гвинея-Бисау), както и различни възможности за обмен между народите. Насърчават се форуми на бизнесмени, на жени, на парламентаристи, конституционни съвети и културни събития.

Макар ИБЮА да е по-малко известна и влиятелна от трите си страни членки поотделно и на този етап да не може да се смята за значимо действащо лице на международната сцена, ролята ѝ на общ чадър за множество инициативи позволява да се съчетаят интересите на държавите със засилването на обмена между гражданските общества. Дали това е нова парадигма за сътрудничество между страните от Юга (вж. по-долу)?

Макар необходимостта от международно сътрудничество между правителствата да не се оспорва, обединяването на на силните държави и раздробяването на регионалните институции притесняват „малките“ държави, за които няма място на масата, както и всички, които държат на институционалния и глобализиращ подход към проблемите на света. Ето защо встрани от ИБЮА индийците и бразилците продължават да са загрижени за развитието на отношенията с всички действащи лица на африканската сцена, държави и

регионални организации (Ново партньорство за развитие на Африка, Общност за развитие на Южна Африка и др.)

Южна Африка вече служи за мост между Латинска Америка и Индийския подконтинент

Срещите на върха Индия-Африка (Ню Делхи, април 2008 г.) или Бразилия-Африка (Форталеса, юни 2003 г.; диалог за хранителната сигурност, май 2010 г.) са доказателства именно за тази политика, точно както и срещите на върха Африка – Южна Америка (Абуджа, ноември 2006 г., Мерида, септември 2009 г.), за чието осъществяване президентът Лула да Силва беше един от главните фактори. В съответствие с желанието, изразено от президента Мбеки в Ню Делхи още през 1996 г., Южна Африка се превръща в мост между Южна Америка и Индийския подконтинент, което допринася едновременно за международния ѝ престиж и за икономиката ѝ – особено в пристанищата в Дърбан и Кейптаун.

Това, че ИБЮА очертава нови геополитически връзки, се дължи на стратегическото местоположение на Южна Африка и на енергичността на президента Лула да Силва. През двата си мандата той посети пет пъти черния континент, обиколи 20 страни, през 2004 г. даде начало на преговорите на МЕРКОСУР с Египет и Мароко, не се поколеба да участва заедно с венецуелския президент Уго Чавес на първата среща Южна Америка – Африка на ниво министри на външните работи, на 6 август 2010 г. в Каракас.

Новите транснационални институции като ИБЮА не се утвърждават във времето благодарение на лидерските позиции на едно-две действащи лица. Те се запазват само ако се окажат ефикасни на световно ниво и ако отговарят на очакванията на икономическите участници. От този опит държавите ще запомнят също и че всяка средно голяма или голяма страна, която желае да се присъедини към един трансконтинентален механизъм, трябва да го допълва чрез собствени стратегии по отношение на останалите трансрегионални институции и чрез активна двустранна дипломатия.

(1) Реч npeg Metal and Engineering Industries Bargaining Council, в Йоханесбург, на 8 ноември 2002 г.

(2) Аржентина, Бразилия, Парагвай, Уругвай, Венецуела.

(3) Споразумението, подписано през януари 2010 г., позволи демократичния преход в Гвинея, както и организирането на президентски избори през август-септември.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

Здравеопазване, земеделие, общи проекти

ФОЛАШАДЕ А. СУЛЕ-КОНДУ*

ОТ ТРИТЕ стълба, които ИБЮА (Индия, Бразилия, Южна Африка) вдигна след създаването си през 2003 г. – политическо съгласуване по международни въпроси, работни групи и подпомагане на развиващите се страни, най-конкретно може да бъде оценен третият. Създаденият през 2004 г. Фонд на ИБЮА за борба с глада и бедността финансира малки и средни по мащаб проекти, които могат да бъдат възпроизведени и да служат като пример за добра практика (1) на регионално и дори надрегионално ниво. Насърчават се също така инициативите на страни от

Юга, насочени към други страни от Юга (2). Всяка държава членка осигурява финансиране в размер на 1 милион долара, все още скромна сума, която може да бъде допълвана с външно финансиране от трети държави, неправителствени организации, благотворителни фондации и т. н.

Специалното звено за сътрудничество между страните от Юга на Програмата на ООН за развитие (ПРООН) бе натоварено с управлението на фонда и с административното и операционното наблюдение на избраните проекти. Много е важно, че с тази отговорност е натоварен орган на ООН, а не финансовата организация като Международния валутен фонд. Това позволява – както в случая с Южната банка (Banco del Sur), създадена от

Аржентина, Боливия, Бразилия, Еквадор, Парагвай и Венецуела с начален капитал от 20 милиарда долара (3) – да бъдат заобиколени институциите от Бретън Уудс, които не изпълняват задълженията си. Страни като Бразилия, Индия и Южна Африка могат вече да минат без МВФ и да намират паралелни пътища за подпомагане.

ПРОЕКТИТЕ, финансирани от ИБЮА, покриват изключително разнообразни области, като например обучение на селяни в Гвинея-Бисау за овладяване на нови земеделски техники, въвеждане на система за рециклиране на отпадъци в Хаити, обновяване на два здравни центъра в Зелени нос, построяване на допълнителна сграда към здравен център в Камбоджа, увеличение

на капацитета за борба срещу ХИВ/СПИН в Бурунди. Избраните проекти често са обусловени от дипломатическите цели на трите държави членки.

Такъв е случаят с изграждането на дворец на спорта с площ 1000 м² в Рамала, Палестина, на стойност близо 1 милион щатски долара – най-скъпият проект, финансиран от фонда. Този в Гвинея-Бисау е на стойност 500 000 долара, в Хаити – 550 000 долара, а в Зелени нос – 380 000 долара. Както отбелязва Франсиско Фигейредо де Соуса, секретар на отдела за ИБЮА в Министерството на външните работи на Бразилия, тази инициатива е свързана с политическото съгласуване на трите държави членки относно израелско-палестинския конфликт и с желанието на Бра-

зилия да се включи като външен участник в мирния процес между Израел и Палестина (4). Макар че беше последната държава от ИБЮА, признала официално палестинската държава (през декември 2010 г.), Бразилия отиде по-далеч от двете си партньорки, като я призна в границите ѝ от 1967 г.

(1) www.ibsa-trilateral.org

(2) От създаването си насам Фондът на ИБЮА получи Наградата на ООН за партньорство Юг-Юг през 2006 г. и награда за Целите на хилядолетието за развитие през септември 2010 г.

(3) Вж. Дамиен Мийе, Ерик Тусен, „Южна банка срещу Световната банка“, Монд дипломатик, юни 2007.

(4) „Emerging Powers: India, Brazil and South Africa (IBSA) and the future of South-South cooperation“ (Бързо развиващи се сили: Индия, Бразилия и Южна Африка и бъдещето на сътрудничеството между страните от Юга), доклад на Woodrow Wilson Center, Вашингтон, август 2009, www.wilsoncenter.org

* Докторантка по международни отношения в Института за политически изследвания в Париж, член на Центъра за международни изследвания и проучвания (CERI) към Националния център за научни изследвания (CNRS).

Пет причини за арабското въстание

ИГНАСИО РАМОНЕ

КОИ са причините вятърът на свободата да задуха в арабския свят от Мароко до Бахрейн, през Тунис, Либия и Египет? И защо това желание за демокрация се проявява едновременно именно сега? Отговорите на тези два въпроса са от различен характер – исторически, политически, икономически, климатичен и социален.

Исторически. От края на Първата световна война и разпадането на Османската империя интересът на западните сили към арабския свят (Близкия изток и Северна Африка) се подхранва от желанието да се контролира петролът и да се гарантира едно отечество на евреите. След Втората световна война и универсалната травма, причинена от Холокоста, през 1948 г. бе създадена държавата Израел. В редица освободени от колониализма арабски държави последва идването на власт на антиционистки (противопоставящи се на съществуването на Израел) сили от военнационалистически вид (като в Египет и Йемен) или със социалистическо-арабски характер (в Ирак, Сирия, Либия и Алжир).

Трите загубени войни срещу Израел (1956, 1967 и 1973 г.) принудиха Египет и Йордания да подпишат мирни договори с еврейската държава и да се присъединят към САЩ, които вече контролираха в рамките на Студената война всички петролни монархии на арабския полуостров, а също така в Ливан, Тунис и Мароко. По този начин Вашингтон и западните му съюзници преследваха две основни цели – контрол над петрола и сигурност за Израел. В замаяна на това закриляха жестоки тиранни, като Хасан II, генерал Мубарак, генерал Бен Али, саудитските крале Фейсал, Фахд, Абдула и т.н., и жертваха всяко въжделение за демокрация в тези общества.

Политически. В държавите с т.нар. арабски социализъм (Ирак, Сирия, Либия и Алжир) под удобния претекст за „антиимпериалистическа борба“ и „преследване на комунисти“ се установиха еднопартийни диктатури, управлявани с желязна ръка от известни деспоти (Саддам Хюсеин, Ал Асад – баща и син, Муамар Кадафи, най-лудия от тях). Тези диктатури гарантираха доставките на петрол за Запада и в действителност не заплашваха Израел (Ирак, когато изглеждаше като такава заплаха, беше унищожен). Така над арабските граждани се спусна една плоча от мълчание и терор.

Вълните на демокрацията следваха една подир друга в целия свят. През 70-те години изчезнаха диктатурите в Португалия, Испания и Гърция, през 1983 г. – в Турция. След падането на Берлинската стена през 1989 г. се срутиха СССР и „реалният социализъм“ в Източна Европа. През 90-те години паднаха военните диктатури в Латинска Америка. Междувременно, на малко километри от Европейския съюз и със съучастие на западните сили, арабският свят остана като замръзнал в самодържавието.

Тъй като не бе разрешена никаква критика, протестите се съсредоточиха в единственото незабранено за публични събирания място – джамията. И около единствената неподлежаща на цензура книга – Корана. Така се засилиха ислямистките тенденции. Най-реакционният ислямизъм бе разпространяван от Саудитска Арабия с твърдата подкрепа на Вашингтон, който виждаше в него инструмента за „подчинение“ (това е значението на думата ислям) на арабските народи. След ислямската революция през 1979 г. обаче в Иран възникна и политическият ислямизъм, който в стиховете на Корана намери аргументи в полза на исканията за социална справедливост, за осъждане на корупцията, nepoтизма и тиранията. Родиха се по-радикални клонове, готови

да завоюват властта с насилие и чрез „свещена война“. Така се създаде „Ал Кайда“...

След атентатите от 11 септември 2001 г. западните сили, със съучастие на „приятелските диктатури“, добавиха нова причина, за да държат под железен контрол арабските общества – страха от ислямизма. Вместо да разберат, че той е следствие от липсата на свобода и социална справедливост, добавиха още несправедливост, още деспотизъм, още репресии...

Икономически. Много арабски държави пострадаха от глобалната криза от 2008 г. Много трудещи се от тези държави, емигрирали в Европа, загубиха работата си. Обемът на парите, изпращани на семействата им, намалю. Завяхна туристическата индустрия. Спадаха цените на петролните продукти (сега във

връзка със събитията в Либия се вдигнаха). В същото време Международният валутен фонд наложи на Тунис, Египет и Либия програми за приватизация на публичните услуги, драстични намаления на държавните бюджети, съкращаване на държавни чиновници... Въведоха се строги планове за икономии, които влошиха още повече живота на бедните и най-вече разклашиха положението на средните класи (именно тези, които имат достъп до компютрите, преносимите телефони и социалните мрежи) и ги тласнаха към бедността.

Климатични. В този контекст, сам по себе си избухлив, миналото лято се случи една екологична катастрофа в област, отдалечена от арабския регион. Но планетата е една. В продължение на няколко седмици Русия, един от основните износители на зърнени храни в света,

пострада от най-силната вълна от горещини и пожари в историята си. Една трета от реколтата на жито изгоря. Москва преустанови износа на зърно, което се използва и за фураж, и цените незабавно скочиха с 45%. Това се отрази на хранителните продукти – хляб, месо, мляко, пилета... И от декември 2010 г. се регистрира най-голямото увеличение на цените на хранителните продукти от 1990 г. насам. В арабския свят, един от най-големите вносители на тези продукти, протестите срещу скъпотията нараснаха...

Социални. Да добавим към това едно младо население, образовано и професионално формирано. Невероятното ниво на безработицата. Невъзможността да се емигрира, защото Европа бронира границите си и сключи безсрамни споразумения с арабските олигархии, които се натовариха с черната работа да възпират нелегалните емигранти. Заемането на добрите работни места от приближени на най-архаичните диктатури на планетата...

Липсваше една искра, за да се разгори огънят. Прескочиха две. И двете в Тунис. Първата – на 17 декември, самозапалването на Мохамед Буазизи, амбулантен търговец на плодове, като знак на протест срещу диктатурата. И втората – разкритията на „Уикилийкс“ за безсрамната мафиотска система на клана Бен Али-Трабелси, разпространени от социалните мрежи „Фейсбук“, „Туитър“, електронните пощи и „Ал Джазира“.

Ролята на социалните мрежи се оказа основна. Така бе прескочена стената на страха. Да се знае предварително, че десетки хиляди хора ще манифестират в еди кой си ден и час, е гаранция, че човек няма да манифестира сам, излагайки се на репресиите на режима. Успехът на туниската „стратегия на рояка“ разтърси целия арабски свят.

LE MONDE DIPLOMATIQUE – испанско издание
Превод Венко Кънев

ТАЛОН ЗА ПОРЪЧКА	
Поръчвам (отбележете заглавието)	
☐ Сто часа с Фидел - разговори с Игнасио Рамоне.....	25 лв.
☐ Атлас на околната среда на Монд дипломатик.....	12 лв.
☐ Новите кучета пазачи, от Серж Алами.....	5 лв.
☐ Медиите в Централна и Източна Европа след 1989, сборник.....	14 лв.
или	
☐ целия пакет на обща цена.....	39 лв.
Ще внесе сумата отлева по сметката на „Монд дипломатик“ в ЦКБ	
IBAN: BG17 CECB 9790 1092 4196 00	
Адрес за доставка:	
Име.....	
Ул. №.....	
Град.....	П. код
За контакт:	
Тел.....	E-mail.....

Талона за поръчка заедно с копие от платежното нареждане изпратете на адреса на Дума или на e-mail: lmdbg@press.bg

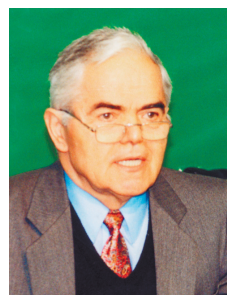
„Монд дипломатик“ ООД	„Дума 2008“ ЕООД
Венко Кънев Георги Ненков	Николай Малинов Павел Бебов
„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.	Вестник „МОНД дипломатик“
Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.	Директор проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ
Директор Serge HALIMI Главен редактор Maurice LEMOINE	Отговорен редактор Юрий БОРИСОВ
Основател: Hubert BEUVE-MÉRY Предшени директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)	Редактори Дора Чичкова Павлина Колева
	За контакт с българската редакция: София – 1784 бул. „Цариградско шосе“ 113 А Вестник „Дума“ (Монд дипломатик – българско издание)
	тел. +359 2 8773447 e-mail: lmdbg@press.bg bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 7 април 2011 г.

Мнение

Пактът за финансова стабилност е заченат с лъжа

Симеон Дянков превръща България в опитен полигон за крайно гясна бюджетна политика

Проф. Иван АНГЕЛОВ
член-кор. на БАН

Идеята за пакт за финансова стабилност се зароди през лятото на 2010 г. с предложението на група пазарни фундаменталисти за фискален борд. В началото на 2011-а Симеон Дянков обяви пред НС отделни елементи на тази идея в своя пакт. Бяха добавени и други, между които включването му в Конституцията. Важен опорен аргумент за допълнение в основния закон беше, че ползваме опита на Германия. Така инициаторите на идеята за фискален борд и Дянков започнаха с лъжа. Те смятат, че идеята им ще стане по-привлекателна, ако се каже, че е така и в Германия.

Лъжата беше приета като истина. Одобриха я и някои парламентарни групи.

Истината е груга

В раздел X на конституцията на Федералната република от параграф 104а до 115 е записано, че в дългосрочна перспектива трябва да се поддържа широко балансиран бюджет; че могат да се използват кредити за финансиране на дефицит до 0,35% от БВП; че при отклонения от нормалните условия дефицитът може да достигне 1,5% от БВП, като подробностите се уреждат в специален федерален закон. Предвидено е също, че при природни бедствия и крайни нужди границата от 1,5% може да се превишава с решение на Бундестага (долната камара на парламента). (За повече подробности виж статията на проф. Чавдар Николов в ДУМА от 10 март т.г.).

Ако се проследи бюджетната практика и управлението на държавния дълг в Германия и в страните от еврозоната, ще се види, че властите са проявявали необходимата гъвкавост и отговорност (виж таблицата).

Преглед на бюджетната практика в Германия за изминалите 20 години показва, че там многократно са прибегвали до високи бюджетни дефицити. За периода 1992-1996 г. средногодишният бюджетен дефицит е бил 3% от БВП; за 1997-2001 г. - 1,6%; за 2002-2006 г. - 3,3%; за 2007 г. - 0,3% излишък; за 2008 г. - 0,1% излишък; за 2009 г. - 3% дефицит; за 2010 г. - 3,7% дефицит, и очаквано за 2011 г. - 2,7% дефицит. Конституционният съд никога не се е намесвал, защото не е имало конституционни нарушения.

Симеон Дянков носи двойна вина. Първо, заедно с другите консервативни икономисти използва лъжата, за да подведе българската общественост и народните представители, че не прави нищо друго, освен да прилага у нас чужди германски опит. Второ, разширява значително обхвата на своите мерки за финансова стабилност, които следва да се включат в Конституцията. България ще се окаже първа в света в прилагането на такава авангардна идея за натрапване на дискредитираните догми на крайно дясна финансова политика на бъдещите наши органи на държавна власт.

Пактът на Дянков за финансова ста-

Стриктните правила за финансова стабилност не ограничават политиките, а ги дисциплинират, каза Дянков на публична лекция в Харвардския университет този месец

билност включва:

1. Определяне на максимално допустим бюджетен дефицит - 3% от БВП. Това повтаря съществуващото отдавна ограничение с критериите от Маастрихт. Във варианта "Дянков" за конституционна регламентация обаче се връзват ръцете на бъдещи наши правителства, които в извънредни ситуации не ще могат да превишават дефицита временно (за 1-2 години) над този таван, за да не допуснат опасно голям спад на производството, увеличение на безработицата, срив на доходите, т.е. това, което беше направено през последните кризисни години в повечето цивилизовани страни. В тези случаи българските правителства ще трябва да прибегват до сложни и бавни процедури за промени в Конституцията, което може да струва здравето и живота на много хора. Усложнението ще са още по-големи, ако правителството няма квалифицирано мнозинство за промяна в основния закон.

Подобни ограничения могат да се включат в устройствения закон за бюджета или в съответния закон за годишния бюджет. Такава е и практиката на Германия от много години. Не случайно нито една държава в света не прилага ограни-

же с теорията и още по-малко - с европейската и световната практика. За страните от еврозоната средногодишният процент на държавните разходи за последните пет години е бил 48,9% от БВП, а за Германия - 46,0% (виж таблицата).

Прилагането на поголовен подход в третирането на бюджетните разходи е погрешно, защото част от тях са производителни и допринасят за растежа, заетостта и доходите, а другите са непроизводителни и отклоняват ресурси от по-полезно приложение. Груба грешка е да се третира по еднакъв начин разходите за здравеопазване, образование, наука, иновации, инфраструктура, трансфери в общински бюджети, от една страна, и разходите за раздута държавна администрация, строителство на представителни обекти, служебни леки автомобили, командировки в екзотични страни и т.н.

Зад подхода на Дянков стои

догмата на пазарните фундаменталисти

за по-малко държава в икономиката и че държавата винаги греши, а частният сектор винаги взема правилни решения и затова парите трябва да останат в него, а не да се отнемат в бюджета. Последната глобална криза разгроми тази догма. Примерите по света са хиляди, но н а ш и те консерватори упорстват. В България се вихри десен догматизъм. Ако не бяха изразходвани около 15 трилиона долара бюджетни средства в САЩ, Европа, Япония, Китай и др. страни за спасяване на финансови институции и за стимулиране на икономиката, сега светът щеше да е в дълбока социално-икономическа пропаст. Временното повишаване на бюджетните разходи в развитите страни ни спаси от тази катастрофа.

Показателно е, че нито една страна не фиксира постоянен таван на държавните разходи в бюджета и още по-малко - в конституцията си. За наш срам, благода-

рение на Дянков, България може да стане пионер в тази област.

3. Преките данъци (корпоративен и ДОД) да се променят само с квалифицирано мнозинство в Народното събрание. Това е поредното недомислие на Дянков. Преди това той предлагаше референдуми. Първо, преките данъци сега осигуряват 24,6% от общите данъчни приходи у нас. Сегашното правителство навярно ще бъде наследено от кабинет с проевропейска данъчна философия. Дянков иска да натрапва своите ултрадесни разбирания на бъдещото правителство и да му попречи да прилага европейски стандарти. На какво основание преките данъци, осигуряващи под 25% от общите данъчни приходи, ще се определят с квалифицирано мнозинство, а косвените (ДДС и акцизи), които осигуряват 82,5% от данъчните приходи - с нормално мнозинство. В Европа зрее процес на унификация на данъчната политика. Нашият данък върху доходите на физическите лица е три-четири пъти по-нисък от преобладаващия в ЕС. Макар и по-малка, има разлика и в корпоративния данък. Можете ли да си представите как в ЕС се взема решение след няколко години за уеднаквяване на преките данъци, но българското НС не може да го изпълни, понеже липсва квалифицирано мнозинство.

4. Да се определи максимално допустим размер на държавния дълг - 40% от БВП, също фиксиран в Конституцията. В критериите от Маастрихт отдавна е определен таван 60%, който масово се нарушава, дори от страните в еврозоната. Средногодишният размер на държавния дълг в еврозоната за последните пет години е 77,5%, а на Германия - 73,1% (виж таблицата). Ако анализираме по-продължителен период за Германия - от 2001 до 2011 г., средногодишният размер на държавния дълг е 67,3%, а средният за последните три кризисни години - 75%. Едва ли някой ще допусне, че Германия е водила безотговорна политика по държавния си дълг през тези години.

Някой може да ми опонира, че наскоро Германия и Франция предложиха програма за конкурентоспособност в ЕС, където между другото препоръчват допустимият таван за държавен дълг да се запише в конституциите на страните-членки. Първо, те имат предвид таван от 60%, а не от 40%. Второ, те предлагат, но мнозинството от страните-членки са против, защото превишават значително тавана: Италия - 120,2% от БВП, Белгия - 100,5%, Франция - 86,8%, Великобритания - 83,5%, и т.н. Трето, Германия и Франция вместо да предлагат, по добре е да прилагат, т.е. първо да намалят своя държавен дълг, защото са между най-големите нарушители. А държавният дълг е силно инерционен показател и трудно се намалява. Ако има политическа воля и обстоятелствата позволяват, никой не пречи на страните да намаляват задължнялостта.

Заклучението е ясно

Пактът за финансова стабилност на Дянков е авантюристична прищявка на човек, който не се интересува от нищо, освен от фискалните показатели, и превръща средствата на икономическата политика в нейна главна цел. Това е човек, който не е извлякъл никакви поуки от настоящата глобална криза, въпреки че тя разгроми неговата икономическа философия. Той е човек, който иска да върже ръцете на бъдещите български правителства и да им наложи своите крайно десни разбирания по бюджетна политика. Човек, който вече вижда своя личен провал и иска да отмъсти на бъдещите български правителства, като им попречи да прилагат гъвкава, икономическа и социално отговорна бюджетна политика. Този човек трябва да бъде обуздан!

Приходи и разходи на бюджета и държавен дълг - % от БВП

Показатели	2007	2008	2009	2010	2011
Германия					
Общо приходи	43,9	43,7	44,3	43,1	42,5
Общо разходи	43,7	43,7	47,6	48,0	47,2
Първично салдо	0,2	0,0	-3,3	-4,9	-4,7
Еврозона					
Общо приходи	45,4	44,9	44,4	44,2	44,1
Общо разходи	46,0	46,8	50,7	50,8	50,2
Първично салдо	-0,6	-1,9	-6,3	-6,6	-6,1
Държавен дълг					
Еврозона	66,0	69,4	78,7	84,7	88,5
Германия	66,0	66,0	73,2	78,8	81,6

Източник: European Commission, Public Finances in EMU 2010, European Economy 4/2010. Данните за 2007-2010 г. са фактически, а за 2011-а - прогнозни

чения, като предлаганите от Дянков. Интимната му мисъл е по-дълбока и по-зловеща. Той, като крайно десен финансист, иска да наложи своята ултра консервативна политика и на бъдещите български правителства, независимо с какви програми са избрани. Тук лъжа страхът, че времето му изтича и България ще се управлява от хора с различни от неговите виждания по икономическата политика. Той иска да попречи на такава бъдеща промяна.

2. Максимално допустим таван 37% за държавни разходи в бюджета. Дянков не се аргументира защо препоръчва именно такъв таван. Това трудно може да се дока-

РЕТРОСПЕКЦИЯ
НА 3097 ДНИВелислава
ДЪРЕВА**12. Бруталност и лицемерие**

Следващите редове не са за хора със слаби нерви.

Българските медици са похитени на 9 февруари 1999 г., а решението за тяхното задържане е с дата 12 април. Затварят ги в Школата за полицейски кучета. Разпитват ги без адвокат и без преводач.

Принуждават ги да подписват показания на арабски, които те не владеят.

Инквизират ги с електрически ток, като преди това ги събличат и ги връзват за метално легло. Забавляват се, докато те се гърчат в конвулсии. Разпъват ги голи на рамката на един прозорец. Провесват ги на един скрипец. Гасят цигарите си в телата им. Пребиват ги с тояги и кабели. Хвърлят ги върху клетките на полицейските кучета и гледат как животните ги влачат за косите. Инжектират ги с наркотични вещества. Нощи наред ги принуждават да стоят на един крак с вдигнати ръце и който от изтощение се опита да стъпи, го пребиват с електрически кабели. Завързват им ръцете и краката над един прът, тялото увисва във въздуха, докато ги бият по стъпалата. Заставят ги да бягат из помещението за изтезания с тези подути и сини стъпала и който бяга бавно, го пребиват. Дават им солена вода и пхат мръсните си джапанки в устата им. Държат ги в тъмни, мръсни килии, пълни с плъхове; от чешмата вместо вода текат бели червеи.

Притискат ги да се откажат от християнската си вяра. Заставят ги да тъпчат кръстчетата, които носят.

Здравко е държан 23 месеца в килия с 56 души, без да види дневна светлина и без да бъде изведен на въздух. След провесването на скрипцата Снежана получава луксация на раменните стави, ребрата ѝ са счупени от побоищата. След инквизициите с ток Валентина получава спазъм на лицевата мускулатура. След издевателствата Нася, Валя и Валентина правят опити за самоубийство.

Гаврите не подлежат на описание. Това са чувствени подвизи на доблестните либийски офицери.

Докато варварските издевателства продължават, режимът на Кадафи приписва и парализира българската дипломация с перфидно лицемерие и брутални лъжи:

Честните свидетели са "призовани като свидетели". Че спрямо тях "са предприети предпазвателни мерки", "поради спецификата на воденото следствие". Че това не е арест, а "оказване на съдействие на следствието", "с цел изясняване на изключително сложен във вътрешнополитически аспект проблем".

Че "действията на следствените органи не са насочени срещу българските граждани". Че "те са в добро физическо и психическо състояние". Че "сигурността им не е застрашена". Че "правата им са гарантирани при съблюдаване на международните норми и традиции". Че "следствието ще бъде абсолютно прозрачно, справедливо и безпристрастно, без дискриминация и предубеждения". Че "либийската страна ще съблюдава всички международни закони, норми и традиции, ще се придържа към цивилизования подход и уважението към правата на човека и основните свободи".

Това са цитати от официалните отговори на либийските власти до българската държава.

Инквизиторите издевателстват над българските медици планирано, методично, целенасочено, всекидневно. И професионално. Те са професионални палачи. Целта е да смажат своите жертви физически, да ги пречупят пси-

Тестът „Кадафи“ III

Благодарствен молебен в храм "Света София" една година след освобождаването на българските медици от затвора в Либия

хически, да ги сломят, да ги подчинят, да ги унижат като човеци, да ги доведат до пълна деградация и да ги унищожат като личности.

По същия начин Кадафи издевателства над българската държава и българското общество. Планирано, методично, целенасочено. И професионално. Той е професионален терорист. За да ни демонстрира своето могъщество, безнаказаност и недосегаемост. За да ни внуши, че ние, като нация и държава, сме безсилни; че неговата власт е безгранична; че сме робин на неговите капризи, мании и амбиции; за да парализира нашата воля.

13. Безчестието на "честния" съд

Либийското правораздаване, което е смъртораздаване, извърши следните престъпления срещу правосъдието:

А) Не допусна свидетелите на защитата в съдебната зала.

Б) Отхвърли всякакви научни аргументи, не допусна проф. Монтание и проф. Колиц до съдебната зала и дори (чрез подопечната на Кадафи Асоциация на родителите) заведе дело срещу тях с обвинението, че тяхната експертиза е фалшива. Прочее по височайша команда асоциацията ту искаше компенсации, ту - компенсации плюс Меграхи, плюс българите да се признаят за виновни, ту - смърт без компромиси.

В) Позоваваше се на "високонаучните" открития на либийските медицински светили, които най-сериозно твърдяха, че стъклениците произвеждат антитела по волята на Аллах.

Г) Призоваваше фалшиви "свидетели", които припадаха в съдебната зала, обзети от паника, че са забравяли така усърдно репетираните реплики - репетираните или с шефа на следствието, или с някой друг доблестен офицер.

Д) Наплоди неограничено количество мистерии, за да не знае никой точния брой на ищците по делото, нито на техните адвокати, нито броя на заразените деца. През ноември 1998 г. (според спряното сп. "Ля") болните деца в "Ал Фатех" са 42, после - 393, после - 413, после - 426, и накрая списъкът набъбна до 452 имена. От тях - 401 деца и 51 серопозитивни майки. Голяма част от болните деца или никога не са били лекувани в Бенгази, или са доведени болни, или са били в детската болница преди българските медици изобщо да пристигнат в Либия, или са докарани след отвлечането на българските медици, или не са били родени към датата на ареста, или са вписани минимум по 2 пъти в списъка.

Е) Обявя инквизиторите за невинни, провъзгласи ги за национални герои, а те, вдъхновени, заведоха дело за клевета срещу своите невинни жертви, понеже понесли неопишуеми страдания - изгубили благоволенieto

на вожда, овцете им измрели и фиданките им изсъхнали.

Ж) Така независимият и безпристрастен либийски съд държа невинни хора в затвора 3097 дни и ги осъди три пъти на смърт:

На 6 май 2004 г.

На 19 декември 2006 г.

На 11 юли 2007 г.

А на 17 юли 2007 г. замени смъртните присъди с доживотен затвор. Тази присъда и до момента не е отменена в Либия.

14. За сведение

Българската прокуратура уж започна разследване срещу инквизиторите, а после го прекрати. Щото либийската страна не била съдействала, пък и нашите следователи не били знаели имената на мъчителите!

Имената са известни от 12 години! Ген. Харб Дербал, Салим Джума Салим, Осама Уидал, Айзедин Мухтар, Салех ал Барки, Мустафа ал Шауках, Адел ал Нуас, Мохамед Амар ал Мера-ри, Муса Абу Есбеа, Мунир Фахем Ерхума, д-р Башир ал Алаги, д-р Абдел Джалил Уифа (инжектирал наркотици на жертвите), Ануар Абу Зайнейн.

И, разбира се - полк. Джума Мишри - най-бруталният и най-вулгарният мъчител.

И, разбира се - д-р Абдул Маджид Шол - най-перверзият инквизитор. И най-заинтересованият някой друг да бъде виновен, осъден и обесен. Това е лицето, което отговаря за вноса на кръвни продукти. Това е корумпираният тип, закупил на по-ниска цена заразен с ХИВ-вирус банки кръв, а остатък от държавните пари прибрал в своя си джоб. Когато написах това през февруари 2007 г., откъм либийското посолство в София се разнесе яростен вой. Чак сега от "Уикилийкс" дойде потвърждение на този "очевиден и безспорен случай на корупция", документиран в грама до Държавния департамент на САЩ, изпратена през януари 2007 г.

15. Лакейство и малодушие

Какво правеха българските политики по време на инсценирания СПИН-процес - тази драстична провокация срещу българската държава?

Външният министър Надежда Михайлова остави България без посланик в Триполи в продължение на 9 месеца - от февруари до октомври 1999-а. Това е времето на най-чудовищни, гнусни и мерзки издевателства.

На 16 февруари 2000 г. Михайлова, Соколов (председател на 38-то НС), ръководствата на всички парламентарни групи решиха единодушно да бъде "задържано подаването на информация за случая на медиите". Особено за най-зловещата част от "случая" - издевателствата над българските медици.

На 14 юни 2000 г. премиерът Иван Костов произнесе сакралното изречение "Ами ако са виновни?" (Една реплика, а цял живот позор!), за което беше специално похвален от Либия за неговия "разумен и добронамерен подход". След тази "разумна и добронамерена" реплика Кадафи извади своята конспиративна теория, че епидемията в Либия е един експеримент на ЦРУ и МОСАД и обеща да превърне този процес в световен - като процеса за атентата над Локърби. И като контрапункт и реванш за "Локърби".

После Соломон Паси изобрети дипломацията на ухажването и обгрижването. И започнаха едни безкрайни прегръдки и целувки по шатри и палатки, едно усърдно пърхане и цвърчене край диктатора, едни соломоновски съвети да щадим Кадафи, да му съчувстваме, да му "създаваме съответните условия", за да "реши един много труден казус", и изобщо - да му влизаме в положението.

Споменатите по-горе лица ни наставляваха да не обиждаме либийския съд, а да го титулуваме, величаем и украсяваме с комплименти като "независим" и "безпристрастен"; държаха се като служители и подчинени на Кадафи - като негови шофьори, градинари, камериерки, бодигардове, адвокати, психотерапевти, рекламни агенти, имиджмейкъри, момчета за политически услуги, допускани милостиво в шатрата, готови собственоръчно да разпънат същата тази шатра пред българския парламент. Легитимираха Либия като демократична и цивилизована държава, а Кадафи - като най-пръв демократ. А най-чувственият дипломатически успех на Паси беше избирането на либиец за председател на Комитета за правата на човека на ООН...

Така българските медици, българската държава и всички ние станаме двойни заложници - на малодушието на българската политика и на един престъпен режим, на един диктатор, който в своята божествена величественост се гавреше с България.

16. Мълчание и пренебрежение

Какво правеше международната общност по време на инсценирания СПИН-процес - това драстично престъпление срещу правата на човека?

Мълчеше. Дистанцирано и пренебрежително - "Някакви българи!". Мълчеше, когато Кадафи преглази Всеобщата декларация за правата на човека (чл. 5, чл. 9, чл.10, чл. 11, т. 1, чл. 30); Международния пакт за граждански и политически права (чл. 7, чл. 9, чл. 14, т. 1 и 2); Декларацията за защита на всички лица от подлагане на изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание; Приложението към тази декларация - всичките 12 текста; Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение, или наказание; Кодекса за поведението на длъжностните лица по поддържането на правовия ред (чл. 5).

Нарушението дори на един-единствен текст от цитираните документи беше и продължава да бъде предостатъчно, за да превърне Либия и нейния самодържец в обвиняеми.

Най-лесно е да съдиш един диктатор, когато падне от власт. Но докато е на власт (пък и ако разполага със 100 милиарда барела петрол под пустинните пясъци), той е обект на всякакви ухажвания, строят му пътища, летища, заводи, училища, болници, въоръжават го, покровителстват го, насърчават го, разстилат му червени килими и му ръкопляскаат. Защото упойващият аромат на петрол неутрализира вонята на диктатурата и заглушава писъците на инквизираните.

Днес международната общност е стъпсана, стресната, зашеметена и ужасена. Днес налага санкции. Тогава ги вдигаше.

(Следва)

Назаем от www.argumenti-bg.com

Позиция

www.duma.bg

Може и по-евтино горива

**Ако правителството
вземе спешни мерки,
цената на бензин
А95 ще падне
на 2 лв. за литър**

Явор
КЮМДЖИЕВ

В условията на пазарна икономика не е възможно да се прилагат идеи и методи, характерни за планова или тоталитарна икономика. Но въпреки това има няколко мерки, които могат да подпомогнат пазара на горива.

За да не се нарушават правилата на пазарната икономика, трябва да се действа с пазарни мерки. За тази цел първо е необходимо разбиране за това как се формира крайната цена на горивата на бензиностанциите:

Производствена цена (1,219 лв.) + акциз (710 лв. за 1000 л - 0,710 лв.) + ДДС върху производството (20% (0,386 лв.) = крайна заводска цена (2,315 лв.)

Крайна заводска цена (2,315 лв.) + търговска надценка до 10% (0,154) + ДДС върху надценката 20% (0,031 лв.) = крайна цена на бензиностанция (2,50 лв.)

По този начин се формира крайната цена на 1 л бензин А95 и тя е 2,50 лв.

Основният извод е, че на пълно пазарен принцип е възможна намеса само в частта от цената, контролирана от държавата - акциз и ДДС (като второто е значително по-трудно да се пипа).

От друга страна, държавата притежава Златна акция в "Лукойл Нефтохим" АД, която дава известни права при определяне политиката на предприятието, включително и на цената на продукцията. Т.е. възможно е и известно влияние върху производствената цена. Връзката между цената на петрола и цената на горивата е много силна и е непреодолим фактор при определянето на цената на горивата. Но точно заради това не може да се пропусне въпросът защо лятото на 2008 г. при цена от 140 долара за барел крайната цена на бензин А95 беше 2,50 лв. за литър и е същата при цена на петрола от 110 долара за барел? Дори да приемем, че тогава акцизът е бил по-нисък, пак остава

необяснимо защо крайната заводска цена (с включен акциз и ДДС) на "Лукойл Нефтохим" през май 2008 г. е била 2115,60 лв. за 1000 л на фона на днешните 2314,80 лв. за 1000 л.

По технологични данни производствената цена на 1 л бензин се формира на 95% от цената на петрола, а 1 барел суров петрол е 159 литра. За производството на 1000 л бензин са необходими 6,6 барела петрол (с отчитане на горните 5%).

Допълнителните условия са както следва:

Юни 2008 г.

Курс български лев/щ.д. 1,24

Акциз 685 лв. на 1000 л

ДДС 20%

Цена на петрола 140 щ.д. за барел

Март 2011 г.

Курс български лев/щ.д. 1,42

Акциз 710 лв. на 1000 л

ДДС 20%

Цена на петрола 110 щ.д. за барел

Ако допълнително допуснем, че

"Лукойл" не купува петрол на международните пазари, а го доставя от собствени източници, то тогава цената на суровия петрол в Бургас би могла да бъде с 5% по-ниска от международната, с включен транспорт.

При тези входни данни просто изчисление на цената на бензина А95 би трябвало да бъде:

През юни 2008 г.:

6,60 (барела за 1000 л бензин)

x 133,00 (щ.д. за барел) = 877,80

(щ.д. за 1000 л бензин) x 1,24

(лева за 1 щ.д.) = 1088,47 (лева

за 1000 л бензин) + 685,00 (лева

акциз за 1000 л бензин) +354,69

(лева, 20% ДДС) = 2128,17 лв.

(крайна заводска цена за 1000 л)

През март 2011 г.

6,60 (барела за 1000 л бензин)

x 104,50 (щ.д. за барел) = 689,70

(щ.д. за 1000 л бензин) x 1,42

(лева за 1 щ.д.) = 979,37 (лева за

1000 л бензин) + 710,00 (лева

акциз за 1000 л бензин) + 337,87

(лева, 20% ДДС) = 2027,25 лв.

(крайна заводска цена за 1000 л)

При тези допускания и изчисления излиза, че крайната заводска цена през юни 2008 г. е била "нормална" и дори малко по-ниска от себестойността. Но през март 2011 г. тя е по-висока с близо 300

лв. на 1000 литра от нормалната.

Основните изводи са, че цената на практическия монополист на българския пазар е завишена и държавата трябва и може да се намеси.

На трето, но не и последно, място е и ситуацията на пазара с горива. Факт е, че "Лукойл Нефтохим" доставя близо 80% от горивата в България. Но и тук държавата може да се намеси с пазарни методи, като пусне на пазара количествата горива от държавния резерв (закупени на много по-ниски цени). Друга възможност е пряка намеса на пазара чрез закупуване на големи количества горива от други рафинерии (където заводската цена е по-близо до нормалната) и тяхната дистрибуция без печалба.

Извън тези мерки е възможно да бъдат приложени и други, които да подпомогнат най-засегнатите от цената на горивата граждани и фирми. Например преки субсидии на транспортните фирми, връщане на акциза на земеделските производители, преки енергийни помощи за определени социални групи, дори въвеждане на ваучери за гориво. Ефектът на тези мерки ще бъде по-малък и отложен във времето, което не ги обезсмисля, но ги прави вторични по значимост.

Разбираме неспособността на правителството да се справи с проблема. Ясно е, че освен репресивни и тоталитарни мерки нищо друго не може да предложи. Но пазарната икономика няма да допусне груби вмешателства, нито се влияе от нечи желания. Затова ние от БСП, след обстоен анализ, предлагаме следния пакет от пазарни мерки за овладяване цената на горивата в България:

1. Незабавно намаляване на акциза за горива на нивата от 2008 г. Тази мярка трябва да бъде временна и с възможност за отмяна, когато кризата отминее.

Ефект: намаление на крайната цена с 1-2%.

2. Упражняване на правото на правителството да влияе на определянето на заводските цени на горивата от "Лукойл Нефтохим" чрез Златната акция, която притежава.

Ефект: намаление на крайната цена с 10%.

3. Освобождаване от държавния резерв на горива, закупени на по-ниски цени.

Ефект: намаление на цената с 1-2%.

4. Закупуване и дистрибуция без печалба от държавата на големи количества горива от други рафинерии.

Ефект: намаление на крайната цена с 2-3%.

Общата полза от прилагането на тези мерки може да бъде реално намаление на цената с около 15% или с около 50 ст. за литър бензин А95. Така крайната цена би била около 2 лв. за литър!

Влиянието върху държавния бюджет няма да бъде много голямо, но сме убедени, че това ще бъде използвано като аргумент. И оправданието с Европейската комисия няма да мине, защото подобни решения са в прерогативите на българското правителство. Нужно е единствено желание.

Брюкселски безсъници

Как цунамито ни отнесе реакторите

Георги ГОТЕВ

Народното събрание трябва да пита управляващите защо допускат България да плаща сметката за промененото обществено мнение в ЕС след ядрената трагедия във Фукушима.

Размерите на катастрофата в японската централа изобщо не бяха ясни, когато комисарят по енергетиката Гюнтер Йотингер покани министрите на енергетиката, както и ядрени регулатори и ръководители на европейски ядрени концерни на спешна среща в Брюксел. Тя се проведе в сряда, с участието на министър Трайков.

Уж нямаше да бъдат вземани решения, но накрая Йотингер обяви, че единодушно било решено да се подложат ядрените централи в Европа на "стрес тестове", по различни критерии, които ще бъдат взаимствани от най-строгите национални критерии в отделни страни-членки.

В ЕС има 134 АЕЦ в 14 страни. Общо в Европа те са 195. Йотингер каза, че стрес тестове би следвало да се проведат и в страните партньори на Евросъюза, каквито са Швейцария и Русия например.

Само часове преди това комисията изобщо не беше наясно в какво се състоят стрес тестовете. Предложението беше дошло в неделя от Николаус Берлакович, министър на околната среда на Австрия - страна, благословена с високи планини, бързи реки, която няма нужда и не желае да развива ядрена енергетика.

Бъв вторник Йотингер каза по телевизията АРД, че Европа трябва да осъзнае, че в предвидимото бъдеще ще трябва да се откаже от ядрената енергетика. Изказването е любопитно. Йотингер, който е съпартиец на канцлера Ангела Меркел и е бивш премиер на Баден-Вюртемберг, беше в това си качество голям защитник на ядрената енергетика. Сега обаче Меркел е изправена пред решаващи местни избори, включително в Баден-Вюртемберг, традиционен бастион на нейния ХДС, загубата на който би могла да доведе до падането на правителството й. Затова Меркел взе завои от сто и осемдесет градуса и се отказа от взетото миналата есен решение за продължаване с петнадесет години на експлоатацията на 17-те германски АЕЦ, които порано беше предвидено да бъдат закрити през 2021 г. Освен че спира седем от тези централи, построени след 1980 г., Меркел нареди и своеобразни стрес тестове в останалите реактори, без да чака решение на ЕС. Обяснението е, разбира се, че след цунамито 80% от германците са за затварянето на тези централи, а 53% - за затварянето на всички германски ядрени реактори, колкото се може по-бързо.

Запитах Йотингер каква е неговата оценка за нивото на ядрената сигурност в ЕС. Той отговори, че то е много високо във всички страни от Евросъюза, които развиват ядрена енергетика. Няма съмнение: Йотингер говори едно в Брюксел и друго - за пред германските медии. Но има един въпрос, по който Йотингер е последователен: това е спирането на проекта "Белене". Пред радио "Дойчеландфунк" той каза, че проектът трябва да бъде преразгледан, като трябва да бъдат поставени въпроси за техническата и сеизмичната безопасност. Отделно говорителката на Йотингер каза, че бъдещето на централата е в неизвестност, защото българските власти не могат да намерят европейски инвеститор. Когато се появи инвеститор и получим планове, тогава ще се произнесем, каза тя.

На 22 юли влиза в сила Директивата за ядрена сигурност на ЕС, според която, когато страна-членка строи нова централа, тя е длъжна да уведоми комисията, без чието положително становище не е възможно да се осигури финансиране - нито от Европейската инвестиционна банка, нито от частните банки. Без зелена светлина от комисията нито една АЕЦ в ЕС не може да разчита на европейско или международно финансиране, обясни говорителката на Йотингер.

Трайков допусна, че проектът "Белене" може да бъде замразен за 10-20 години, докато се появят реактори със значително подобрена система за защита. Той обясни, че вече поръчаният реактор за "Белене", който е почти готов, можело да се монтира в "Козлодуй". Това би означавало прекратяване на проекта за АЕЦ "Белене" в този му вид, каза буквално той.

България е истински Черен Петър в ЕС що се отнася до ядрена енергетика. Четири блока от АЕЦ "Козлодуй" бяха закрити поради позицията на ЕС при преговорите, която повече приличаше на шантаж. Сега България е единствената страна, на която се отказва зелена светлина за де факто текущо строителство на АЕЦ. Особено след изказванията на Трайков, вероятността в Белене никога да няма АЕЦ след аварията във Фукушима е близка до сто процента.

Доколкото чета български медии, премиерът Борисов беше казал, че без "Белене" токът в България щял да поскъпне осемнадесет пъти. Не ми е известна методиката му на изчисление, но е ясно, че без ядрена енергетика България няма бъдеще. Проблемът е, че след Фукушима "Белене" е отписана по линия на отказа от финансиране, но пети и шести блок на АЕЦ също са в прицела на Йотингер посредством въпросните "стрес тестове". Те ще бъдат измислени така, че да доведат до затварянето им. Трайков знае, но си мълчи. Очевидно угаждаме на предизборните игри на една чужда страна. Но какви ще са последиците? За това трябва да бъде питан Борисов.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Протест срещу високите цени на горивата

Искам думата

Читателям прегу всичко

www.duma.bg

PR увъртания

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Протест за хляба

Д-р Радослав РАДОСЛАВОВ

Доживяхме деня, в който обикновените хора съзнателно протестираха срещу ултраконсервативната икономическа политика на едно правителство, без да са организирани от определена политическа сила, без да са водени от някакъв харизматичен лидер.

Протестът е справедлив и спонтанен, защото през последните 20 години на мнозинството от българите им омръзна непрекъснато да чакат „светлото бъдеще“, защото отдавна няма сериозни индикации за скорошен благоприятен изход

от сегашната тежка икономическа криза.

Както за всичко, така и за протеста мненията на интересувашите се от тази злободневна тема са най-различни и разноразлични. В едно от тези мнения беше лансирана тезата, че посоката на протеста била сгрешена, че протестиращите не би трябвало да протестират против цените, а против ниските си доходи вследствие ниската производителност на труда у нас. Държавата вече не била предишната мощна централизирана, планова машина, която да въздейства ефективно срещу стихийния ръст на цените.

Тази позиция е вярна само

донякъде.

Връзката между доходи, цени и производителност на труда е безспорна, но положителната промяна на някои от тези фактори в икономическата система поради нейния инерционен характер изисква доста дълго време и много повече организационни, маркетингови и технологични усилия. Повишаването на производителността на труда и равнището на доходите е неизбежно и необходимо, но достигането им до средноевропейските им нива ще бъде дълъг и продължителен процес. За съжаление това приближаване до съвременните европейски и световни стандар-

Държавата може и трябва да обуздае скока на цените

Протестът срещу обедняването показва, че хората са уморени от очакване на „светлото бъдеще“

ти няма да бъде дочакано както от днешните протестиращи, така и от техните деца при липсата на ясна национална стратегия за догонващо икономическо развитие и безрезерваната му подкрепа чрез общонароден и общополитически консенсус.

Затова обуздаването на скока на цените с преки и косвени регулатори днес е от първостепенно значение. Вслушвайки се в своя класов инстинкт, протестиращите интуитивно усещат, че в битката срещу ценовите картели, които вилнеят безнаказано, държавните структури не са на тяхна страна, въпреки PR увъртанията на някои от министрите.

Не е вярно твърдението, че в днешните условия държавата не може да провежда активна ценова политика. Тя все още има достатъчно институции, права и механизми, чрез които да озакони всеки представител на спекулантския капитал и да го постави на мястото му. Големият въпрос днес е дали в управляващия и опозиционния политически елит има достатъчно политическа воля, компетентност и управленски капацитет за пре-

одоляване архаичните догми на пазарния фундаментализъм, за активно противодействие на спекулантските действия на големите доставчици на гориво и енергия, деформиращи пазарния механизъм и накарняващи интересите на масовите потребители.

Някога в далечното минало, в първите години на миналия век, първият антимонополен закон, приет в САЩ, е предвиждал ефективни присъди като затвор до няколко години за управителите на фирми, нарушили правилата на конкуренция - едно от които е съзнателното създаване на ценови картели без необходимите обективни основания.

Не бъде ли извършена сериозна държавна интервенция за спиране неударжливото поскъпване на живота, напрежението неизбежно ще ескалира и до изборите през есента ще доведе до невероятна промяна на днешните политически реалиности, която няма да бъде в интерес на нито една от настоящите политически формации, крепящи и оличетворяващи дискредитирания политически модел в страната.

Има нещо гнило в нашия гвор

Йонко БОНОВ

С официалният университет „Св. Климент Охридски“ осъмна с надпис върху стената си, непосредствено до северния вход откъм ул. „Шипка“.

ПАНТЕВ, БЪЛГАРОФОБСКА СВИНЬО УМРИ!

СТОЙНОВ ПРОКЛЕТ ДА СИ

Това са изразите, надраскани припряно и очевидно с голям заряд от злоба с черен графит върху външната облицовка от бял врачански камък, които караха хората да се спират. Някои се взираха смутено, а други - с открито възмущение в тях. „Що за студенти учат тук? - недоумяваше жената, която продаваше на сгъваема масичка учебни пособия и химикалки току пред нелепия текст. - Как е възможно да се черни така името на един от най-ерудитаните и достойни професори тук? Тази глупост е невъзможно да се измие от камъка...“

Впрочем този нелеп надпис изобщо не е изолиран случай. Напротив, той е израз на една вече дългогодишна традиция в учебните ни заведения. По стените на не едно и две училища може да се

Снимка АВТОРЪТ

види подобно нагло учебническо творчество по адрес на учители - звънка плесница върху учебно-образователната ни система. Само че никой не вижда проблем в това явление. Властите ги отминават с мълчание, но самите кресливи надписи остават - като безнаказано извоювана победа.

Този, който ти дава

знания и ти налива ум в главата, ако нещо не ти хареса, ако например е малко по-строг или е повзискателен, можеш да го наклепеш, ама много ясно, с арогантна стенна анонимка. Мнозина от родителите, настроени отрицателно към педагозите, гледат на това детско своеволие не само с търпимост и с мълчалива

подкрепа, но и със злоба.

Толкова истеричен надпис обаче върху Софийския университет, и то по адрес на професор, на чийто лекции аудиторите се препълват вече от десетилетия, говори недвусмислено, че наистина има нещо гнило, но то не е в Дания, а е в нашия двор.

in memoriam
ПОЧИНА
ПЪРВАТА
ЖЕНА-
АСТРОНОМ
В БЪЛГАРИЯ

На 14 март 2011 г. почина проф. д-р МАЛИНА ДИМИТРОВА ПОПОВА - един от доайените на астрономическата колегия у нас, първата жена-астроном в България.

Проф. Попова е родена на 7 февруари 1922 г. в село Първенец, Пловдивско. Веднага след завършване на средното си образование постъпва в Софийския университет, специалност физика, но проявява подчертан интерес към астрономията. През 1945 г. е назначена за асистент в Катедра по астрономия на Физико-математическия факултет на Софийския университет. Успоредно с това се занимава с научна дейност и на 1 юли 1949 г. става първият астроном, защитил докторска дисертация в България. През 1953 г. към Физическия институт на БАН се създава Секция по астрономия, сега Институт по астрономия с Национална астрономическа обсерватория, в която Малина Попова е първият назначен научен сътрудник.

Проф. Попова специализира в редица обсерватории в чужбина. В Зоненбергската обсерватория в Германия през 1961 г. открива 40 нови променливи звезди, сред които и една необикновена променлива звезда, KR от съзвездие Колар. Тази звезда според самата проф. Попова е от нов, неизвестен дотогава тип. Публикациите ѝ за необикновената звезда привличат интереса на астрономи от цял свят. Най-големите обсерватории в света я включват в наблюдателните си програми. И досега едно от най-развитите направления в Института по астрономия остава изследването на променливи звезди и звездни купове - една успешна научна школа в нашата астрономия с много ученици и последователи, област, на която проф. Попова поставя началото.

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТА ѝ!

От Института по астрономия с Национална астрономическа обсерватория - Рожен
Българска академия на науките

Култура

очаквайте

„Арабеск“ открива Европейския музикален фестивал с нов спектакъл

„Червената шапчица“ за младите меломани

Симфоничната приказка от Александър Владигеров е новото заглавие в детската образователна програма „Отиваме на опера и балет“

Новата съвременна интерпретация на „Червената шапчица“ - музикална приказка от Александър Владигеров, която се представя на камерната сцена в Националната опера и балет, от премиерата ѝ през февруари продължава да се играе при препълнен салон. От една страна, любовта на деца и възрастни към класическата приказка, от друга - чудесната музика на Александър Владигеров, са „запазената марка“ на този спектакъл.

а малките почитатели на операта приказните герои на Шарл Перо оживяват в изпълненията на Елена Стоянова, Диана Василева, Силвана Пръвчева, Анна Гавраилова, Николай Павлов, Иванка Нинова, Цветан Цветков, Пламен Папазиков, оркестъра и балета на Операта, на децата от балетната школа „Силует“ с директорка Вероника Ценкова, под диригентството на Цанко Делибозов, режисурата на Юлия Кръстева, хореографията на Юлия Ценкова. Специално внимание заслужава високопрофесионалната работа на младата художничка Павлина Коцева, завършила сценография в Германия. С много вкус и въображение тя е изградила оригинален декор, с твърде пестеливи средства, сред който героите - певци и балетисти, очевидно се чувстват много уютно. Техните оригинални и същевременно модерни костюми довършват характерите и поведението на любимите герои от приказката. Още две представления на „Червената шапчица“ ще има до края на март - на 18-и от 10 ч. и на 20-и от 11 ч.

Софийската опера и балет обръща специално внимание на детската аудитория. Професор Пламен Карталов, директор на първия ни оперен те-

атър, както и целият творчески колектив - певци, балерини и балетисти, хор и оркестър, се радват от сърце, когато виждат своите най-млади зрители, че са щастливи. Преди всеки спектакъл децата, водени от артистите, бързат да направят пътешествие из операта, да разгледат голямата сцена, всичко, което е интересно за тях, а след всяко представление - да докоснат своите любими герои от приказките и да поприказват с тях.

„Искаме да възпитаваме децата в обич към оперното и балетното изкуство, към истинското в живота - това, което има стойност“ - споделя пред родителите известният режисьор. Карталов е категоричен, че детската образователна програма „Отиваме на опера и балет“ насочва таланта на децата във вярна посока и започва да формира у тях от най-ранна възраст високи естетически критерии.

В афиша на детската образователна програма „Отиваме на опера и балет“ за март са още мюзикълът „Мечо Пух“ от Андрей Дреников (19 март, 11 ч.), „Карнавал на животните“ - балет по музика на Сен-Санс (25 март, 10 ч.), и „Цветята на малката Ида“ - детски балет по приказката на Андерсен (26 и 27 март, 11 ч.).

Международната музикална академия „Проф. Саша Попов“ започва утре

Занятията в Международна музикална академия „Проф. Саша Попов“ в Русе, която е част от фестивала „Мартенски музикални дни“, тази година ще са за три инструмента от 18 март до 2 април, съобщиха директорката на фестивала Ива Чавдарова. Майсторски класове по флейта ще се водят проф. Дитер Флури, Австрия, и ще са от 18 до 21 март. Проф. Дитер Флури от 1981 г. е първи флейтист на Виенските филхармонии и сега е генерален директор на оркестъра. Преподавателската си дейност е започнал във Висшето музикално училище във

Виена. След двегодишна преподавателска дейност във Виенската консерватория проф. Флури е поел класа по концертно обучение в Музикалния университет на Грац.

От 20 до 22 март ще са майсторските класове в Русе по пиано. Те ще са водени от проф. Паул Бадура-Скода, Австрия, един от легендарните пианисти и музикални педагози на нашето време, казва Ива Чавдарова пред БТА. В края на 40-те години Скода прави зрелищни дебюти на фестивала в Залцбург, през 1953 г. - в Ню Йорк, а няколко години по-късно и в Токио. Репертоарът му варира от барока до

съвременната музика. Неговите дълбоки познания за инструментите от времето на Бах и Моцарт му позволяват да извлича от съвременното пиано звук, който впечатлява публика и критика, коментират музикалните специалисти.

В Международна музикална академия „Проф. Саша Попов“ от 26 март до 2 април ще са класовете по цигулка на проф. Минчо Минчев. Лауреатът на редица международни конкурси проф. Минчев от 1990 г. е преподавател във „Фолкванг шуле“ в Есен, Германия, и от 1993 г. председателства журито по цигулка на международния конкурс за пианисти и цигулари „Панчо Владигеров“.

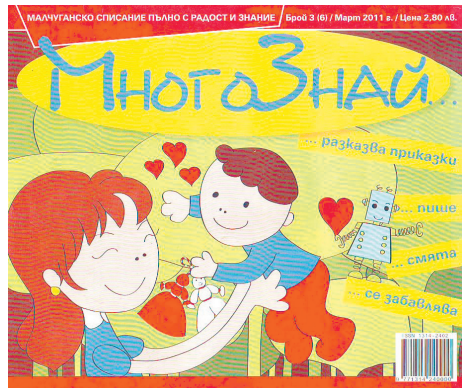
www.duma.bg

кратки

„От песен в песен“ тръгва във Видин

Първото издание на фолклорния конкурс „От песен в песен“ под патронажа на кмета на общината ще е на 19 март във Видин, събщи БТА. Организатори са община Видин, читалище „Цвят“, СОУ „Св. Кирил и Методий“ и радио „Видин“. Целта на проявата е да се съхрани и популяризира певческото изкуство на Северозападна България и да се приобщят повече млади хора към фолклора. Заявки за участие са потвърдили над 140 души от Видин, Монтана, Кула и Бойница. Победителите ще бъдат наградени от кмета на Видин Румен Видов. Плакети и дипломи ще бъдат връчени на заелите първите три места, грамоти - на всички участници. Ще бъде отличена и най-оригиналната носия, а избрани от журито изпълнител или състав ще направят професионален запис в радио „Видин“.

Нов брой на списание „МногоЗнай“

В мартенския брой на списанието за малчугани „МногоЗнай“ на Баба Марта е посветена приказката „Отдавна, много отдавна“ от Дядо Пънч, където Баба Марта е още така Марта и се грижи за единайсетте си палави братчета - другите месеци. В книжката може да бъде прочетена и смешната английска приказка „Труден урок“. Националният празник 3 март е отбелязан със стихотворението на П. Р. Славеиков „Татковина“, а 8 март - Денят на жената - с две стихотворения от Ангелина Жекова. Забавни страници с много рисунки са посветени на отделни цифри и букви, на упътване как сами да направим картичка за мама, на детски ребус-гатанка и т.н. Поместени са още рисунки на деца-художници и е обявен за следващия месец конкурс за картинка на тема „Великденско яйце“.

Изложба от студенти, представящи студенти

Проектът „Young fresh and cool“ е смело начинание на група млади студенти, амбицирани да представят и популяризират творци, неизвестни на широката аудитория. Това е първата изложба, организирана от студенти, представящи студенти. Експозицията ще бъде подредена в Учебния музей на Нов български университет. Откриването е днес от 17.30 ч. Изложбата, която продължава до 31 март, ще представи новаторски поглед върху модерното изкуство, под звуците на авторска музика, вдъхновена от младите творци и техните произведения - 27 платна и 15 скулптури от общо 11 автори. Кураторки са Елена Трайкова, Ивета Рътарова, Кристина Кузмова. Изложбата ще бъде показана от 4 до 19 април в Градската художествена галерия - Пловдив.

Снимка „КАНТУС ФИРМУС“

Посланикът на Руската федерация Юрий Исаков и американският посланик Джеймс Уорлик бяха сред възторжената публика, която препълни зала „България“ и аплодира бурно и продължително изпълнението на пианиста Людмил Ангелов (вляво) и Класик ФМ М-Тел оркестър под диригентството на Джон Маклафлин Уилямс (вдясно). Концертът бе част от цикъла „Музиката на Америка“, организиран от „Кантус фирмус“ и фондация „Америка за България“

Христина Морфова
(24 април 1889 - 1 юни 1936)

В историята на операта българката Христина Морфова е явление от световен мащаб. Невероятният ѝ глас - цели три октави! - я прави сравнима единствено с неповторимата Мария Калас. А и музикалността ѝ, техниката ѝ, маниерът на пеене са съизмерими с мацабите на великата гръцка певица. Само две неща са ѝ попречили да стигне до нейните висоти: едрата ѝ, възпълна фигура и, преди всичко, нежеланието ѝ да прави кариера извън родината си - била е убедена, страстна патриотка. Чувствала се е българка до мозъка на костите си! От онези, които отдавна не виждаме в българската опера. След нея почти всички големи наши певци предпочетоха да работят за чуждите сцени и публика, а в края на кариерата си се завърнаха да събират лаври в България. Докато великата Морфова искаше да твори преди всичко у нас, да пее на български, да радва българската публика, но тук повече ѝ пречеха, завиждаха, унижаваха, отколкото я уважаваха... Оцениха я истински едва след смъртта ѝ. Типично по български!

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Родена е в сърцето на Тракия - в Стара Загора, на 24 април 1889 г. в бедно семейство на прокудени от турските варвари наши сънародници от българските села край Цариград, което преди нея се сдобива с 9 момчета. Ранното ѝ детство е тежко, изпълнено с глад и лишения. Напомня за това на Козета от "Клетниците" - четиригодишна е дадена за слагинче. По-късно живее в Търново и в София. За щастие в столицата попада под влиянието на най-големия си брат - музиканта Александър Морфов, който открива уникалната ѝ природна дарба и я насочва към музиката. (От дете е закръмена с песента, по-късно ще стане страстна популяризаторка на българската песен, която ще представя с огромна любов по

света.) Учи в една от столичните девически гимназии. През 1906 г., подобно на много млади българи по онова време, заминава да учи в Прага стопански науки, без да има пари, само с една златна пара, скътана от майка ѝ, без да знае езика, без протекции, препоръки и познати. Когато слиза от влака, няма дори къде да отседне. Но щастливият случай я спасява... Непознат мъж я завежда в дома на младата пианистка и певица Людмила Проконова и срещата им се оказва съдбова. Българката и чехинката ще станат приятелки и ще се посветят на музиката, докато смъртта на Христина ги раздели. В известната със старите си музикални традиции столица на Чехия младата Морфова ще се откаже от стопанските науки и ще влезе в прочутата певческа школа на проф. Пивода. Там ще получи

Българският славеи Христина Морфова

Лондонска звукозаписна компания съхрани златния ѝ глас за бъдещите поколения

солидна музикална и вокална подготовка. По-късно ще специализира и при проф. Иснардон от Париж. Ще участва в студентски концерти и постановки на опери, ще бъде забелязана от директора на Пражката опера и ангажирана за редовна солистка. Бързо и категорично ще се утвърди като първа солистка и дори примадона. Чехите, въпреки национализма си, ще я оценят високо и дори ще я обикнат. Така Чехия ще стане нейната втора родина. Там не са я забравили и до днес!

В "Златна Прага" Христина Морфова ще направи своите най-добри роли от чешкия и световния репертоар. Скоро ще се утвърди като абсолютната Марженка от шедьовъра на Сметана "Продадена невеста" (това ще е нейната коронна партия, с която ще се представи и у нас), а също и Либуше от едноименната опера, в сопрановите роли от "Далибор", "Целувката", "Двете вдовици" - също от Сметана. Близко 40 са образите, в които ще се превъплъти голямата българска артистка. Огромният ѝ, красив и пробивен глас ще ѝ позволи с лекота да преодолее партии от колоратурата - Лакме, Миньон, Царицата на нощта, Розина, през тези за лиричното и лирико-драматичното сопрано - Татьяна Ларина, Русалка, Катя Кабанова, Иенуфа, Травиата, Мадам Бътерфлай, Мирей, до драматичните като Аида и Леонора и дори до мецосопрановите (!) Кармен и Далила. След години само великата Калас ще може да повтори това. Далила ще изпълни пред самия автор - Камий Сен-Санс в Париж, след което той ще възкликне: "Сигурно няма да доживее часа на вашата слава, но тя неминуемо ще дойде. Прекланям се пред вас!"

От 1910 до 1920 г. Морфова е вече европейска знаменитост. Прага, Бърно, Братислава, Мюнхен, Бреслау (Вроцлав), Берлин, Дрезден, Хамбург, Милано, Лондон аплодират голямото изкуство на гласовитата българка. Лондонска звукозаписна компания прави първите ѝ грамофонни плочи, които са съхранили за нас макар и с несвършената техника от епохата, нейното необикновено певческо и музикантско дарование. Тя е наистина "гласов

феномен", "изумително дарование", както ще кажат критиците. Пеенето ѝ е изключително свободно, естествено и много красиво, лишено от каквото и да е било напрежение. Регистрите на гласа ѝ са пределно изравнени, закръглени, техниката ѝ - гъвкава, позволяваща ѝ да преодолява със завидна лекота и най-трудните виртуозни пасажки, дикцията и артикулацията ѝ са свършени. И най-главното: тя умее да прави музика с гласа си. Неслучайно нейните съвременници са казвали, че пеенето ѝ е създадено, за да радва ухото, защото и за самата нея то е било "радостна необходимост". Както знаем, певците са обикновено два вида - "направени" след упорита работа с педагози или самостоятелно, и "родени". Христина Морфова без съмнение е от втория вид. Била е родена за пеенето и то е било нейният живот.

На върха на славата си, вместо да продължи кариерата си в цивилизована Европа, тя се връща в родината си, за да даде своята дан за младата българска оперна култура. Но въпреки любовта и признанието на публиката, сред колегите си среща повече завист и недоброжелателство. На едно от представленията ѝ на столнична сцена бива дори освиркана... Пее, преподава заедно с върната Людмила Проконова, концертира из страната, режисира (тя е и първата жена-режисьор у нас), но остава недооценена.

Огорчена се връща в Чехия, където е високоуважавана. Но носталгията надделява и отново идва в България. След 1931 г. Морфова става професор по пеене в столичната музикална академия (заедно с Проконова ще създаде своя школа и ще подготви голям брой ученици) и редовен солист на Софийската опера. Концертира много активно в страната и чужбина. Във всяка от своите програми непременно включва българска музика. Всъщност през цялата си кариера Морфова пропагандира българската песен (народна и художествена) - представя я и на най-престижните концертни подиуми в Европа. Записва я на грамофонни плочи. Изпълнява я на живо в радио-концертите си.

През 1935 г. след едно задгранично турне министърът на културата я уволнява, без никакви обяснения. Но въпреки удара Морфова, която притежава силен и борбен характер, се съвзема и планира нови концертни турнета в България и Европа. Но... рано сутринта на 1 юни 1936 г., след като тръгва с приятели на екскурзия до любимата ѝ Розовата долина, им разказва странен сън, в който баща ѝ я вика от Отвъдното. "Имам лошо предчувствие - изпраща Христина бележка до Людмила Проконова в София. - Повече никога няма да пътувам без теб." И интуицията не я излъгва - фатална автомобилна катастрофа отнема живота няколко дни след 47-ия ѝ рожден ден.

За съжаление много късно идва признанието ѝ в родината. Едва след безвременната ѝ смърт. Ето какво пишат в некролога ѝ нейните приятели и ученици от Консерваторията: "Тя беше истинско чудо. Пееше със затрогваща простота, без поза, без превзетост - тъй както се разказва приказка на дете, владее във висока степен изкуството да разгадава и тълкува тоновите символи, чрез които компонистът изразява своето съзерцание на прекрасни и възвишени образи и идеи. Тя притежаваше ключа, който отключва човешките сърца, за да ги направи достъпни за това съзерцание..."

Мисля, че България е все още в дълг пред своята велика певица. Напоследък все по-рядко се говори и пише за нея. Гласът ѝ почти не звучи по БНР, което упорито пренебрегва нашите певци и музиканти, за сметка на чуждите. Да се направи телевизионен филм, да се издаде диск с нейни записи. А би могло да се организира певчески конкурс на нейното име, да ѝ се издигне паметник от държавата, а не само с волни дарения, както се случи с паметника на великия Борис Христов... (В Анкара наскоро издигнаха приживе паметник на италианската певица от турски произход Лейла Генсер, която изобщо не беше няла в Турция!)

Справочник

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 40 дни
от кончината на

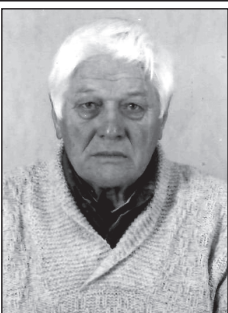
**ИВО ЯНЕВ
СЕРГИЕВ**

на 78 години

ПОКЛОН ПРЕД

СВЕТАТА МУ ПАМЕТ!

Панихидата ще се извърши
на 19.03.2011 г. от 12 ч. в
гробницата на Бакърена
фабрика, парцел 105.

От опечаленото
семейство

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

Гражданска защита Телефон: 0800 20112;
02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

МВР - София Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

Пожарна безопасност

Телефон: 160

Кина в София

Cinema City

адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101

Cinplex

адрес: бул. "Арсеналски"

Mtel IMAX

адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101

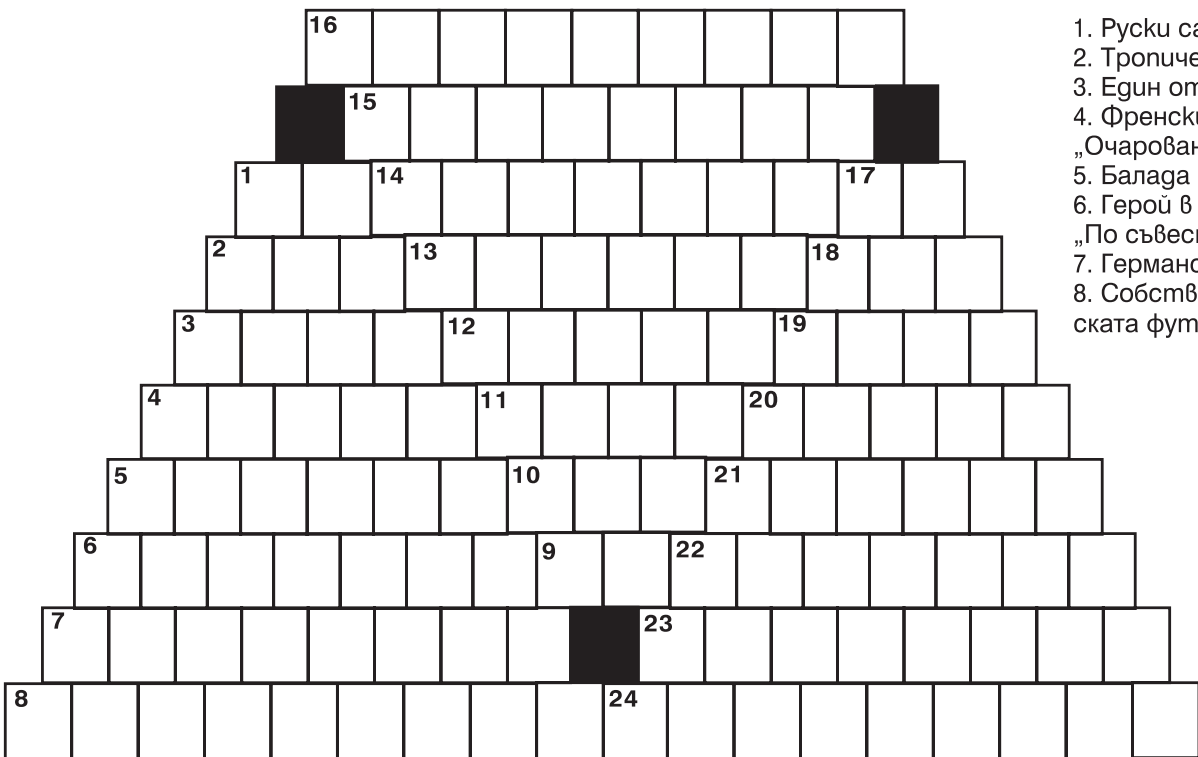
Арена Запад

адрес: бул. "Тодор Александров" 64

Арена Младост

адрес: кв. "Младост 4", Бизнес парк до "Технополис"

ПИРАМИДИ

1. Руски самолети.

2. Тропически плод.

3. Един от братята на цар Самуил.

4. Френски музиковед и писател - „Очарована гуша“.

5. Балада от Готфрид Бюржер.

6. Герой в италианския тв сериал „По съвест“.

7. Германска поппевица.

8. Собственото име на италианската футболна легенда Мацола.
9. Мярка за повърхнина.

10. Питейно заведение.

11. Близък родственик.

12. Рязка промяна в движение-то на нещо.

13. Стан, лагер, бивак /мн.ч./.

14. Трептене на музикален звук.

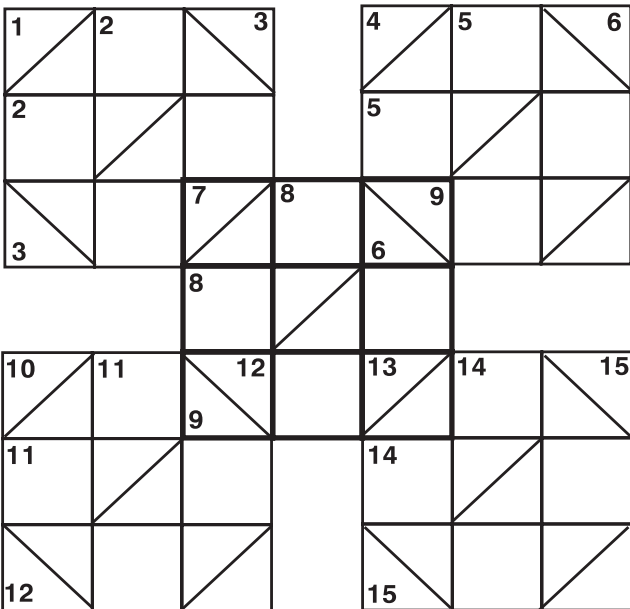
15. Уред за уплътняване на бетонна изливка чрез вибриране.

16. Част от механизъм, извършваща трептящи движения /мн.ч./.

17. Руски вертолети.
18. Полско цвѐте.
19. Двустри ножове.
20. Марка швейцарски шоколади.
21. Особеностите на времето в дадена област.
22. Роман от Андре Моруа.
23. Жители на република Калмикия в Русия /разг./.
24. Апарати за климатизиране.

РЕЧНИК: Вибрато, Леандрос, "Ленора".

ИГРОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО И ОТВЕСНО:

1. Плодно дърво.
2. Език в Пакистан.
3. Варено жито /ост./.
4. Летец, авиатор.
- 5.Френски футболен тим от едноименен град.
6. Газирано питие.
7. Сума, връщана на клиент.
8. Мебел за сядане.
9. Отдръпване на вода от брега.
10. Шепнене.
11. Замисъл, идея.
- 12.Наш волейболист от близкото минало.
13. Български треньор по футбол.
14. Крал на Дания, Англия и Норвегия от миналото.
15. Алкохолна напитка.

РЕЧНИК: Кнуд, Урду.

ВИЗИТКИ

1. **БОРИС ДИК. БАНЕВ** - роден град и любими два спорта?
2. **ДАНКА Т. МАРОКОВА** - професия и местожителство ?
3. **КАТЕЛИНА Т. ЧУРИКОВА** - занятие, месторождение и каква марка кола притежава ?

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ХОДОВЕ - КАРАДЖОВ - ДИНАР - ИКАСА - ДА - ДЕЛЕГАТ - ЕМЕ - НОСАЧ - АНИТАС - ДАР - НАБУКО - ТИЛ - РОМИ - АКА - ПИКЕЛ - ПИТА - АНА МАР - АНА - ОРЕЛ - РИТОН - АС - СИРОМАХ - НАТАН - НЕМАРА - ОРИСА - ВИК - НОРО - ШКОДА - НАТ - СИНКА - КА - ХАВАНА - ДАМИ - ИОН - РАМА - ГОРОВЕЦ - ДОЛИ РОЛ - ИНАТ - ТИ - ЛАСАЛ - ИНАРИ - ДНИ - МАРАТ - КНОРЕ - ИРКО - УЛИКА - ЯАЛ - АНАА - ОСАКА - АЛНИ - АКТИВ - САЛАМ - ИН.

ОТВЕСНО: ГОДЕЖАРИ - ИРИНА РОДНИНА - ДИЛ - РОТОР - КАВАЛ - ИРАК - КОНЕН - МАРОН - ТАМИЛ - КАТ - ВАГОНИ - ЕМЕН - НА РАМО! - ТЕРАСА - АЛАМОСА - ОСА - ОВ - ТАБАН - ХАРИ - ГЛАРУС - СКИ - ЧУКАР - РОНДО - ЛАЛАС - АКТ - ДОМИНА - КАРИ - ТИКА - ЕРА - АО - АТА - ШАМОНИ - КАЛ - АСЕН - ПРОТОК - ИВАНКА - АДАМИТИ - НАРОД - ЕТАН - АМ - ЕТИКА - НИД - ИЦ - РОЯЛ - РОД - АЛЕНА - САКО - ТИРАНИ - ВАЛС - ЛАСКА - АНРИ - ЕЛИН.

РЕЧНИК: Есер, Ирем, Раабе, Ърл.

СТОЯН СТОЯНОВ

Фалшиви модни стоки с уникална изложба

Експозицията може да се види до 29 март в Mall of Sofia, а през април ще гостува на Park Mall Стара Загора

Близо 50 фалшиви артикула са подредени в модерна изложба - част от кампанията "Ментетата не са на мода", иницирана от сп. "Harper's BAZAAR". Представители на партньорите на събитието - Агенция "Митници", ГДБОП - Главна дирекция "Борба с организираната престъпност", както и Столична регионална здравна инспекция, заедно с главната редакторка на изданието Милена Алексиева показаха колекция от стоки с нарушени права на търговската марка. Всички "модни експонати" са част от големи пратки, заловени на територията на България.

Специалният гост на събитието Дилана Попова изрази своята подкрепа за инициативата. Фалшивите артикули оцеляват главно модния бранш, в който тя, освен като модел, се изявява и като дизайнер със собствена линия.

"Целта е да се алармира обществеността, че ментетата са опасни не само за нашето здраве, но и оцеляват в големи размери производителите на оригиналните продукти, пагубни са за икономиката ни и най-вече възпита-

Специалният гост на събитието топ моделът и дизайнер Дилана Попова изрази своята подкрепа за инициативата

ват погрешно отношение", заяви Милена Алексиева. Вяра Генова от Агенция "Митници" обобщи резултатите за заловени артикули от предходната година - над 2.5 млн. фалшиви стоки, което е с около 40% повече от 2009-а. Покачил се е и процентът на фирмите, които искат митницата да следи за спазване на правата върху интелектуалната собственост - с 30 на сто. "Заплахите за здравето на хората, употребяващи ментета, са изключително високи", сподели д-р Инна Балабанова от Столичната регионална здравна инспекция. Една от препоръките е модните стоки, особено козметичните продукти, да се купуват само от оторизирани магазини.

Mall of Sofia е домакин на изложбата на ментетата до 29 март, а през април експозицията ще гостува на Park Mall Стара Загора.

Партньорите на инициативата "Ментетата не са на мода" призоваха потребителите да не употребяват фалшиви стоки, а ако видят неправомерна продажба, да сигнализират институциите на www.customs.bg или www.mvr.bg.

Азербайджански дует представя любовна балада в Дюселдорф

Eil и Nikki, едни от най-обещаващите млади изпълнители от Азербайджан, ще представят страната си на песенния конкурс "Евровизия 2011" с трогателната любовна история на парчето "Running Scared". Дватама бяха сред 5-те финалисти в местния конкурс, на който се явиха общо 77 музиканти. Но журито бе толкова пленено от Eil и Nikki, че реши да ги изпрати заедно в Дюселдорф. Песента, с която дуетът ще участва на "Евровизия 2011" в първия полуфинал на 10 май, бе избрана сред 70 предложения. Интересен е фактът, че тя е написана от Stefan Orn, Sandra Bjurman and Iain Farquharson, които създадоха и парчето "Drip Drop" на миналогодишния претендент от Азербайджан - Сафура. Тогава песента се изкачи до 5-о място в крайното класиране на конкурса, като получи максимален брой точки (12) от България. "Running Scared" е красива азиатска любовна история, която ще плени феновете в Дюселдорф с драматичното си хитово звучене. "Песента е толкова лека, надяваме се аудиторията на "Евровизия" също да се влюби в нея", каза 21-годишният Eil, чието истинско име е Елдар. Ослепителната Nikki (Нигар) пък определя парчето като "трогателно, красиво и въздействащо". И двамата са еднородни, че "Running Scared" пасва на гласовете и на стила им.

4 десетилетия от появата на първия компютърен вирус

Първият компютърен вирус Creeper (Крипер) се е появил на бял свят преди 4 десетилетия. "Червеният" е бил измислен през 1971 г. от сътрудници на компания, която поддържала ARPANET - мрежа, създадена от Агенцията при министерството на отбраната на САЩ за перспективни изследвания, и предшестваща интернет. Creeper не е бил пълноценен вирус, тъй като не е вредил на системата. Вместо това той търсел в мрежата компютри, самостоятелно се копирал в тях и изписвал съобщението:

"Аз съм Крипер, хвани ме, ако можеш". Друг сериозен вирус е Elk Cloner, който се появява през 1982 г. Той бил измислен от 15-годишен хлапак и проникнал в компютри чрез дискетите. Създаденият през 1987 г. вирус Jerusalem на всеки петък, 13-и, изтривал всички програми.

През последните 40 години броят на компютърните паразити нараствал в геометрична прогресия - от 1300 през 1990 г., 50 000 през 2000 г. и повече от 200 млн. през 2010 г., се казва в статия, публикувана в "Net Security".

НАЙ-ЗЛЕ МИРИШЕЩИТЕ ГРАДОВЕ В СВЕТА

Търсачката Skyscanner определи 5-те града в света, отличаващи се с "особена атмосфера", или, казано с други думи, в които има смрад.

Мексиканският Канкун е на първо място в необичайната класация. Миризмата на канализация е доста смущаваща за имиджа му. На втора позиция е Венеция, наречена "великолепен град с мръсна репутация". Канал и канализация тук са синоними, а ароматите са истински коктейл от миризми на море, тиня и отходни води. Ротаруа в Нова Зеландия е град, прославен от геотермичните бани с ухане на развалени яйца. Сейнт-Хелън Оукленд, графство Дарем, докарва местни и туристи до съзи не само с идиличните си пейзажи, но и с местната ферма за лук. Кот д'Ор, Франция, е родно място на един от най-зле миришещите кашкавали.

3-годишен е най-малкият алкохолик на планетата

Най-младият алкохолик в света е само на 3 години, пише в "Дейли телеграф". Детето, чиято самоличност се пази в тайна, е било част от 13-те британчета под 13 години, лекувани в държавни болници от алкохолизъм в интервала 2008-2010 г. През този период 70 тийнейджъри са били приети за терапия от прекомерна употреба на спиртни напитки. По данни на европейско допитване от 2009 г. британците са най-големите пиячи в ЕС.

- Кое е общото между обикновения гражданин и чиновника?
- И на двамата не им стига заплата за хубав автомобил, вила, екскурзии в чужбина...
- А каква е разликата?
- Обикновеният гражданин няма хубав автомобил, вила и всичко останало, а чиновникът има...

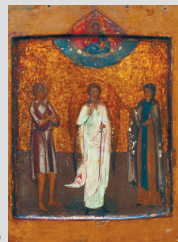

Инж. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ, директор на Агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"
ДОНЧО КОНАКЧИЕВ, икономист
ЙОРДАНКА СТЕФАНОВА, актриса
СИЛВИЯ АЛЕКСИЕВА, областен председател на БСП в Русе

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

17

Св. преподобни Алексий, човек Божи († 411)

Преподобни Алексий бил единствен син на Евфимий и Аглаида - благочестиви, знатни и богати християни в Рим, живели през IV век. Той бил роден късно след дълги родителски молитви, поради това бил особено мил на баща и майка. Алексий получил добро възпитание и образование. От ранни години обикнал Господа от цялото си сърце. В желанието си да Му угоди Алексий тайно си налагал лишения, спазвал строг пост, носел на тялото си груба власеница. Горейки все повече и повече от любов към Бога, той пожелал да се отрече заради Него от всички световни радости и да му служи в иночески чин.

Ищар игва през април за гва гни

Световноизвестната етноизпълнителка Ищар Алабина ще пристигне в България за два дни през април за радост на многобройните си почитатели. А те очакват с нетърпение концертите ѝ във Варна (3 юни, Летен театър), София (5 юни, зала 1 на НДК) и Пловдив (6 юни, Античен театър). Ищар още преди месец обеща, че въпреки натоварения си график ще намери повече време да се срещне с българските фенове и медии преди същинските си участия у нас. Тя ще обсъди с организаторите от "Арт БГ" и някои технически подробности. Певицата, оглавяла върховете на най-значимите световни класации с хитове като "Last Kiss", "Habibi Sawah", "Horchat Hai Caliptus", ще дойде у нас, както ДУМА писа, с голям антураж - бенд от 12 музиканти, бекинг вокали и балет. Очаква се, освен подбран репертоар от най-популярните си хитове, Ищар Алабина да представи и няколко нови парчета. Билети за концертите на изпълнителката може да се купят от разпространителската мрежа на Eventim. В трите града работят и локални каси, които предлагат пропуски за шоуто на Ищар: Варна - Дворец на културата и спорта; София - Билетен център НДК; Пловдив - мол "Галерия Пловдив" (в книжарницата).

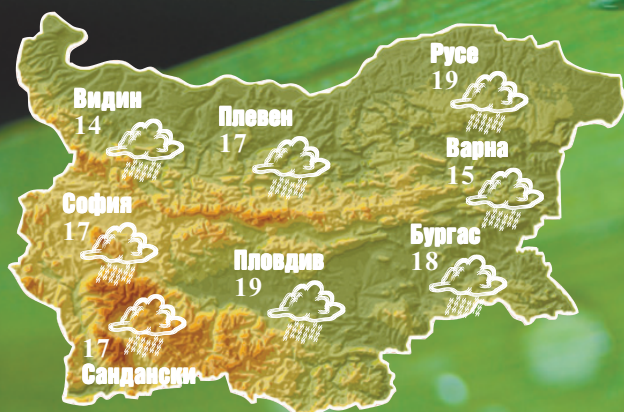
Снимка Мариета ТОМОВА

Емилия Маслинкова, фотограф на свободна практика, получи Голямата награда на "БГПресфото/2011" за репортажа си "Малките сестри от Ресилово". Снимката ѝ се състезаваше с много други кадри, запечатали важни събития за страната ни от изтеклата 2010 г., както и майсторски попадения и сюжети от живота ни, които отразяват най-важното от действителността и бита на българите

справочник

ВРЕМЕТО

3

аоблачаването от запад ще продължи днес и над по-голямата част от страната ще има значителна облачност, но само на отделни места, главно в Западна България ще превали слаб дъжд. Над Източна България през нощта ще преобладава ясно време. Минимални температури между 4° и 9°, в София около 5°. Днес ще се задържи топло, но с малко по-ниски дневни температури и преобладаващите максимални ще бъдат между 14° и 19°. В Източна България ще духа умерен юг-югозападен вятър. Облачността над страната ще е по-често значителна и преди обяд на отделни места ще превали дъжд. След временно намаление на облачността след пладне над Западна България тя ще е значителна купесто-дъждовна и ще превали краткотраен дъжд, в отделни райони придружен от гръмотевици и временни усилвания на вятъра. Атмосферното налягане е по-високо от средното за март - ще се понижава. Над планините ще има значителна облачност, а билата и върховете ще са в мъгла.

Изгледи за

18

максимални
6°/10°

19

максимални
7°/12°

Постепенно, отначало в Северна България след това и на юг, валежите ще спрат, впоследствие и облачността ще се разкъсва. Температурите ще бъдат близки до обичайните, преобладаващите ще са: минимални - между минус 2 и 3, максимални - между 7 и 12 градуса.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан ПродевИздател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай МалиновРусия
БългарияМОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“
113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ
ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

1
БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова
11.00 Здраве
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Сен Тропе - /344 еп./
13.45 Индия - любовна история - тв филм /38 епизод/п/ Антарктика - тв поредица
14.30 Огледалото - тв филм на Евровизия
15.05 Легендата за Снежанка
15.30 Кино по ноти/п/ 16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.30 Приказки за физиката
17.00 Малки истории
17.15 Дързост и красота - тв филм /2699 епизод/ 18.00 По света и у нас
18.15 Телне тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно
19.00 На изток от Рая - документален филм
19.30 БНТ такси
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Индия - любовна история - тв филм /40 епизод/ 21.35 Студио „Лига Европа“
22.05 Футбол: Срежда-реванш от турнира за Лига „Европа“ - пряко предаване
00.00 Джас Банско 2010: Концерт на „Инкогнито“ /Великобритания/п/

b tv

05.00 „Кухнята на Звездез“ /п./
05.20 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 175
06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездез“ - кулинарно шоу с Иван Звездез
10.00 „Денят е прекрасен“ - токшоу с водещи Ива Дойчинова и Васко Мавриков
11.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 82
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Птищата на съдбата“ - сериал, еп. 27
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 121
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 111
17.00 „Мечтатели“ - еп. 176
18.30 „Господари на ефира“ /п./ - комедийно шоу
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Забраненият плод“ - сериал, еп. 98
21.00 „Lord of the Chefs“ - кулинарно състезание
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Извън играта“ - сериал, сезон 2, еп. 11

NOVA
TELEVISION

05.45 „Едно момиче в Аляска“ - сериен филм, 2 сезон
06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Сълзи над Босфора“ - сериен филм
13.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
13.30 „Съдружници по неволя“ - сериен филм
14.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм
15.30 „Ветрове на любовта“ - сериен филм
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Стани богат“ - световно тв шоу
21.00 „От местопрестъпление: Маями“ - сериен филм, 9 сезон
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“
23.30 „Чък“ - сериен филм, 2 сезон
00.30 „Остръвът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „Тайни в рая“ - сериен филм
03.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ /п/ 03.45 „Ветрове на любовта“ - сериен филм /п/

b ACTION

06.00 „Атомната Бети“ - детски сериал
08.00 „Снайперисти“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 7
09.00 „Прокурорът“ /п./ - сериал, еп. 9
10.00 „В неизвестност“ /п./ - сериал, с. 2, еп. 13
11.00 „Диаграма на престъплението“ /п./ - документална поредица, еп. 8
12.00 „Синовете на Анархията“ /п./ - сериал, с. 2, еп. 4
13.00 „Код: Криминално“ /п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Диаграма на престъплението“ /п./ - документална поредица, еп. 7
15.00 „Прокурорът“ /п./ - еп. 10
16.00 „Снайперисти“ - сериал, с. 1, еп. 8
17.00 „Диаграма на престъплението“ - документална поредица, еп. 9
18.00 „В неизвестност“ - сериал, с.2, еп. 14
19.00 „Синовете на Анархията“ - сериал, с. 2, еп. 5
20.00 Код: Криминално - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 bTV Репортерите
21.30 Студио
22.00 Лига Европа
00.00 Студио
00.30 Код: Криминално“ /п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова

ОВЕН

Един спокоен ден ви очаква, в който няма да ви се става от леглото. Ако и любимият човек е до вас, няма нищо по-хубаво от това...

21 март - 20 април

РАК

Не е добре точно днес да мислите за работа, отидете на ресторант (бар) заедно с партньора си, това ще ви заради с емоции.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Кажете на любимия човек нещата, така както вие ги усещате, но внимавайте при това да не го стреснете.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Внимавайте да не попаднете в плен на красиви обещания. Опасността идва най-вече от страна на човека, когото искрено обичате.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Добре е да си направите план за идната седмица и да бъдете малко по-организирани. Бъдете точни, не закъснявайте за срещи!

21 април - 21 май

ЛЪВ

Не правете грешката в днешния ден да се заседяте много-много в къщи и пред екрана на компютъра.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Загрижени сте за всички. Покажете на онзи специален човек, който ви интересува, че отношението ви към него е наистина различно.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Ще се чувствате свободни да правите каквото искате. Ден за пътувания и срещи, всичко става някак си естествено и просто.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Можете да отделите днешния ден да се видите с приятел (или за работа), но вечерта да посветите на партньора си.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес ще сте доста страстни, независимо с какво се залавяте. Не бъдете прекалено ревниви към любимия си човек.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Днес сте много страстни и всичко правите с хъс. Малко крайни сте в отношенията си с гаджето, не изисквате ли твърде много?

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Сантиментално сте настроени днес. Харесва ви да флиртувате, но не давайте сериозни надежди на отсрещната страна.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558USD
1.4019GBP
2.2551CHF
1.5334

Аронян и Карлсен водят в Монако

Топалов отпразнува 36 г. с победата

Веселин Топалов анализира интересни моменти от турнира с легендата Виктор Корчной, който е специален гост в Монако

Четири кръга след началото на обявяния като последен турнир "Мелъди Амбър" в Монако временното класиране се оглавява от предварително сочените за фаворити Левон Аронян и Магнус Карлсен. И двамата топгросмайстори се движат без загуба и имат по 6 точки от 8 партии (припомняме, че във всеки кръг съперниците играят по две партии помежду си - една блинд и една по ускорен шах). Арменският шахматист и Александър Гришчук са начело в класирането по блинд с по 3 т., докато Карлсен е единичен лидер в рапид с 3,5 т.

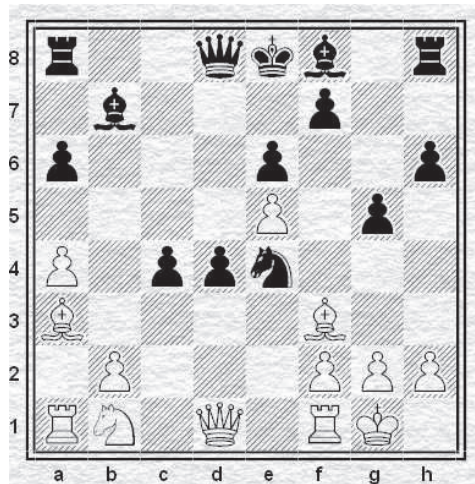
В партиите от третия кръг, когато се срещнаха непримиримите съперници Топалов и Крамник, присъстващите с интерес наблюдаваха дали старата вражда между двамата е отстъпила място на по-цивилизовани отношения. За съжаление нито единият от двамата не намери сили да подаде ръка на другия и битката започна без обичайното ръкостискане. Крамник успя да спечели блинд партията, но Топалов се реваншира в ускорения шах. На следващия ден нашият шахматист отпразнува 36-ия си рожден ден с победа в мача с Борис Гелфан с 1,5:0,5 и се оттегля от дъното.

Така след първите 4 кръга временното класиране е следното: Аронян, Карлсен - по 6, Ананд 5,5, Гришчук 4,5, Гашимов, Карякин, Накамура, Топалов - по 4, Гелфанд 3,5, Крамник 2,5, Гири, Иванчук - по 2.

Ето и едва втората засега победа на българския гросмайстор в турнира.

ТОПАЛОВ - ГЕЛФАНД (УСКОРЕН ШАХ)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Kc3 Kf6 4.Kf3 e6 5.Og5 h6 6.Oh4 dc4 7.e4 g5 8.Og3 b5 9.Oe2 Ob7 10.0-0 Kbd7 11.Ke5 Og7 12.Kd7 Kd7 13.Od6 a6 14.a4 b4 15.Kb1 Kf6 16.e5 Ke4 17.Ob4 c5 18.Oa3 cd4 19.Of3 Of8

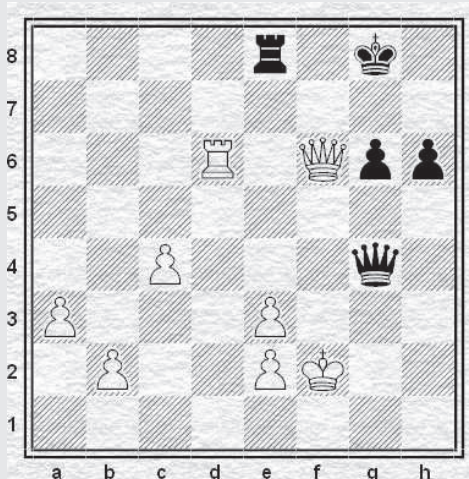
20.Te1 Oa3 21.Ka3 Kc5 22.Kc4 0-0 23.b4 Of3 24.Df3 Kd7 25.h4 Tc8 26.Dd3 Dc7 27.Tac1 Kb6 28.Kd6 Dc1 29.Tc1 Tc1+ 30.Цh2 Tc3 31.Dd4 Kd5 32.hg5 hg5 33.Dg4 1-0.

Днес в 13,30 започват партиите от 5-ия кръг, в който се срещат Иванчук - Карлсен, Гашимов - Аронян, Гири - Накамура, Топалов - Гришчук и Крамник - Гелфанд.

Задача

За да се усети неизчерпаемата вътрешна красота на шахмата, не е необходимо на дъската да има много фигури. Изумителните възможности, които се крият в позиции с ограничен материал, са се оказали спасителни неведнъж. Ето един малък, прост и същевременно изключително красив и поучителен пример.

ЧЕРНИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ.

Отговор:

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Kc3 Kf6 4. Kf3 e6 5. Og5 h6 6. Oh4 dc4 7. e4 g5 8. Og3 b5 9. Oe2 Ob7 10. 0-0 Kbd7 11. Ke5 Og7 12. Kd7 Kd7 13. Od6 a6 14. a4 b4 15. Kb1 Kf6 16. e5 Ke4 17. Ob4 c5 18. Oa3 cd4 19. Of3 Of8

Левски търси шах-реванш от ЦСКА

Внеделя в зала "Универсиада" ще се проведе вторият меча шахматен мач между футболните фенове на ЦСКА и Левски. Събитието, целящо да докаже, че шахматът може да служи за мост между футболните запалняковци, се организира от Шахматен клуб ЦСКА със съдействието на Комисията за децата, младежта, спорта и туризма при Столичния общински съвет. По 100 поддръжници на двата столични клуба ще развихрят страсти вместо на стадиона над чернорубелите дъски. Точно

преди година този мач събра министър-председателя Бойко Борисов, вицепремиера Цветан Цветанов, депутата Петър Курумбашев, бившата световна шампионка Антоанета Стефанова, доайена на националния ни отбор Кирил Георгиев, олимпийската вицешампионка Румяна Гочева, актьорите Влади Въргала и Тончо Токмачиев, футболистите Георги Иванов-Гонзо и Христо Йовов, още 200 състезатели и много зрители и фенове на шахмата от двата клуба. Тогава ЦСКА спечели със 108:92, като на първа

маса оспорвано реми направиха Дучето и Бойко Борисов, но на втора Цветанов победи Гонзо. Регламентът предвижда и тази година 200-те фена на двата отбора да играят по две партии помежду си с разменени цветове на фигурите. В паузата между тях е предвидена томбола с над 50 награди, сред които шахматни комплекти, електронни часовници, книги сувенири и други интересни награди. За всички участници е предвидена сладка изненада - огромна шахматна торта!

През миналата година честта на ЦСКА на първите три маси защитаваха фен №1 Дучето, министър Цветанов и лекаря на футболните национали г-р Михаил Илиев

МНОГОКРАТНАТА НИ РЕПУБЛИКАНСКА ШАМПИОНКА МАРГАРИТА ВОЙСКА СЕ КЛАСИРА СЕДМА в традиционния женски осмомартенски турнир в Белград. Нагпреварата, в която участваха 10 шахматистки от Сърбия, Черна гора, Румъния и България, бе изключително оспорвана, като разликата между първата и осмата в крайното класиране бе само 1 точка. Победителка с 5,5 т. от 9 партии стана представителката на домакините Ирина Чeluшкина, следвана от сънародничките си Ана Бендерац и Сузана Максимович със същия брой точки. Следващите 3 места с по 5 точки разделиха Йована Войнович (Черна гора), Анджеа Драгомилеску (Румъния) и Йована Ерич (Сърбия). Войска раздели 7-8-о място с румънката Габриела Оларашу.

ДВАМА БЪЛГАРИ - ДЕЯН БОЖКОВ И ВАЛЕНТИН ЙОТОВ, УЧАСТВАТ В МАЧ-ТУРНИРА

между отбора на Тексаския университет и сборен отбор на света. Състезанието се провежда в Далас, като съперниците играят по Шевенингенската система, т.е. всеки участник от единия състав играе с всеки от другия. Честта на университета защитава неговите студенти - гросмайсторите Алехандро Рамирес (САЩ) и Йоан Кириле (Румъния), както и международните майстори Марко Живанич (Сърбия), Хулио Сагора (Филипини), Пучен Ванг (Нова Зеландия) и Салвиус Берцис (САЩ). В отбора на гросмайсторите освен двамата българи са и американците Хулио Бесера, Рей Робсън и Александър Шабалов, както и индийският им колега Магеш Панчанатан. След първия кръг резултатът е равен 21:21, като двамата наши шахматисти имат най-много точки сред съотборниците си - по 4,5.

ДЕСЕТИЯТ СВЕТОВЕН ШАМПИОН БОРИС СПАСКИ БЕ ИЗПИСАН ОТ ПАРИЖКАТА БОЛНИЦА "СЕН ЖАК", КЪДЕТО ПОПАДНА, СЛЕД КАТО ПОЛУЧИ ИНСУЛТ

през септември. В момента легендарният шахматист е в дома си във френската столица, но съвсем скоро се готви да пътува за Русия. Според думите му в родната си страна той чувства по-силна поддръжка и името му е по-значимо, отколкото във Франция, където живее от десетилетия. Спаски е поканен да участва в турнира в чест на стогодишнината от раждането на Михаил Ботвиник, който ще се проведе през август. Освен него в нагпреварата ще участват още Виктор Корчной, Лайош Портиш, Волфганг Ульман, Александър Матанович, Марк Тайманов, Игор Зайцев, Евгений Васюков, Александър Никитин и Анатолий Биховски. Главен съдия ще бъде най-възрастният гросмайстор в света Юрий Авербах.

Спорт

ОБЕДИНЯВАТ ДЪРЖАВНАТА ЛОТАРИЯ И ТОТОТО

Държавната парично-предметна лотария ще бъде слята с Българския спортен тотализатор. Законопроектът ще бъде внесен за гласуване, след като бе одобрен от Комисията по образованието, науката, младежта и спорта. Тази стъпка ще доведе до по-добра координация на хазартните игри, ще намали преките разходи за издръжка на дейността и ще повиши печалбата на новото предприятие. Сливването е една от мерките на кабинета за оптимизиране на държавната администрация.

Държавната лотария не може да задоволи потребностите си в собствените пунктове и сграден фонд и ще бъде слята със спортния тотализатор, който разполага със собствена материална база. Очаква се това да доведе до по-добра координация на организирания хазартни игри, намаляване на преките разходи за издръжка на и повишаване на печалбата.

Боби без шансове за Изпълкома на УЕФА

Президентът на БФС Борислав Михайлов призна, че ще му е невъзможно да влезе в Изпълкома на УЕФА. Той е един от 13-те кандидати за влизане в ръководния орган на европейския футбол, а изборите са в края на конгреса на 22 март. Бившият вратар на националния тим разкри, че в УЕФА все още се говори за България като за футболна страна и участието му в процедурата дава основание това да продължава да бъде така. Михайлов също така се обяви за пълна забрана на онлайн залозите в България, за

да се спрат спекулациите с манипулирането на резултатите.

“Не са големи шансовете. Борим се за 7 места, а повечето от кандидатите са от държави, които имат по-голямо геостратегическо значение за УЕФА. Ако не стане сега, ще опитаме отново след 2 години, когато пак има избори. Все пак има надежда. Нека да остане само “Еврофутбол”, където се залага по минимум 3 мача в колонка и да се сложи край на всички тези твърдения”, каза Боби, който в момента е член на съдийската комисия на УЕФА.

Калиакра бойкотира мача с Левски

Кметът на Каварна нападна съдийските наряди

Марин МИЛАШКИ

Благодетелят на Калиакра Цонко Цонев заплаши, че клубът му ще бойкотира мача от 19-ия кръг на “А” група с Левски в събота. Кметът на Каварна не е доволен от назначението на съдията Ивайло Стоянов за срещата Черно море - ЦСКА. Цонев настоява реферът да бъде изваден от нарядите, защото оцетил отбора му в двубоя срещу Славия (0:1) от 16-ия кръг. Според него съдията няма да се справи с двубоя във Варна. Евентуалният бойкот на каварненци би довел до неустойка от 200 000 лв. за БФС към БТВ Екшън, която държи телевизионните права на първенството.

“Рискува се Стоянов да провали мач, който ще гледат милиони. Вината ще е на БФС, ако нарядът не се сменни. Не наша, ние само предупреждаваме. Този човек е

пълнен некадърник и може да провали първенството, а те му дават мачове. Нямаме друг начин за противодействие на глупостите, които се правят. Ако преценят господарите от БФС, че могат да платят на телевизията, няма проблеми. Отборите от “А” и “Б” група плащат около 4 млн. лв., за да играем. Приходите от тв правата са малко над 5 млн. Ние издържаеме БФС, а не те нас. Искаме на “светло” всички рекламни договори и отчет на парите”, каза Цонев.

Генералният мениджър на ПФЛ Атанас Караиванов обяви, че собственикът на Левски Тодор Батков подкрепя организираната от Цонев среща и техните искания. “Батков не иска да има разделение между клубовете. Според него от Левски винаги са били коректни към малките отбори при закупуване на футболисти. Г-н Батков е съгласен Лигата да представлява клубовете и

Снимка ГОНГ

Малките клубове в “А” група са разбунтуваха срещу БФС. Семир Селимински (Академик), Емил Наков (Пирин), Веселин Танев (Видима) и Пламен Атанасов (Миньор), Цонко Цонев (Калиакра) и представителят на ПФЛ Атанас Караиванов (от ляво на дясно) се събраха, за да поискат прозрачност от страна на БФС, по-добро съдийство и коректно разпределение на тв правата

техните интереси при преговори за тв права, реклами и администриране на първенството. Имаме добри контакти с клубовете, но това не може да се каже за взаимноотношенията ни с БФС. От-

говор на това ще даде президентът ни Стефан Капралов, който в момента е в Буркина Фасо с Христо Стоичков, като част от кампания за подпомагане на борбата с глада”, заяви Караиванов.

„СИННИТЕ” ИСКАТ ХАЛФ НА ПСЖ

Левски проявява интерес към мароканския младежки национал Ясин Касми, който е собствено на ПСЖ. Ясин няма нито един официален мач в първенството или за Купата на Франция, но дебютира за парижани в Лига Европа срещу Карпати Львов на 15 декември миналата година. Шансовете на

“синните” да привлечат младока обаче изглеждат минимални с оглед сериозната конкуренция за подписа му в лицето на Лил, Рен, Тулуза, Сент-Етиен, Бурсаспор, Стандарт Лиєж и Андерлехт. Все пак от “Герена” ще се опитат да направят и невъзможното, за да доведат 20-годишния талант. При положение, че се

стигне до сделка, “синните” ще се разделят с белгиеца Жанвион Олу-Матондо. Той беше привлечен през зимната пауза, но разочарова с играта си. Левски ще играе контрола с Академик на 26 март от 14.00 часа на едно от помощните игрища на “Герена”. Всички футболисти са здрави и тренират нормално.

БОЛТЪН СЪБИРА СТИЛИАН И МАРТИН

Българските национали Стилиян Петров и Мартин Петров може да се съберат в един клуб за първи път от 1998 г., твърдят медиите на Острова.

Астън Вила, за който Стенли играе, прави опити да привлече защитника на Болтън Гари Кейхил, но няма намерение да плати исканите 20 млн. паунда. Тимът от Бирмингам е готов да даде част от сумата и да подсили офертата си с включването на Стивън Уорнък и Стенли. Дори и ирландският защитник Ричард Дън може да стане част от сделката.

Марто, който миналото лято премина на “Рийбък Стейдъм” от Манчестър Сити, и Стенли бяха в един клуб за последно през есента на 1998 г., когато носеха екипа на ЦСКА. На следващата пролет почетният гражданин на Враца бе трансфериран в Сервет Женева. През есента на същата година Стенли бе продаден на Селтик.

ЛИТЕКС ОБЖАЛВА НАКАЗАНИЕТО НА ДОКА

Ръководството на Литекс е изпратило жалба до Апелативната комисия към БФС, за да иска намаляване на наказанието на Дока Мадуреира. Бразилската звезда на шампионите бе санкциониран за 4 мача лишаване от състезателни права и 1000 лв. глоба от Дисциплинарната комисия към БФС. По правило Апелативната комисия трябва да излезе с окончателно решение до 7 дни. Това означава, че със сигурност Дока ще пропусне мача с Локо Пд в Ловеч в неделя. Ако обжалването бъде отхвърлено, то тогава крилото със сигурност ще пропусне и двубоите с ЦСКА и Академик за първенство, както и с Левски за Купата на България.

НАКАЗАХА СЪР АЛЕКС ФЪРГЮСЪН ЗА 5 МАЧА

Мениджърът на Манчестър Юнайтед сър Алекс Фъргюсн отнесе 5 мача наказание. Суровата мярка идва след остри коментари на шотландския спец срещу главния рефер от двубоя с Челси Мартин Атиксън. В началото на месеца “червените дяволи” загубиха от лондончани с 1:2, а Фъргюсн остана бесен от съдийството на Аткинсън. Наказанието влиза в сила от 22 март. Това означава, че той ще може да води тима си срещу Болтън. Фърги ще изгледа от трибуните двубоите срещу Уест Хем, Фулъм и Евертън от първенството и полуфинала за ФА Къп срещу Манчестър Сити, както и с Арсенал на 1 май.

www.duma.bg

елегайте

ФУТБОЛ

UEFA EUROPA LEAGUE

ПО БТВ ЕКШЪН

20.00 Манчестър Сити - Динамо Киев

ПО РИНГ

20.00 Зенит - Твенте

ПО БНТ 1

22.05 Ливърпул - Брага

кратки

Принц Албер II идва в Банско

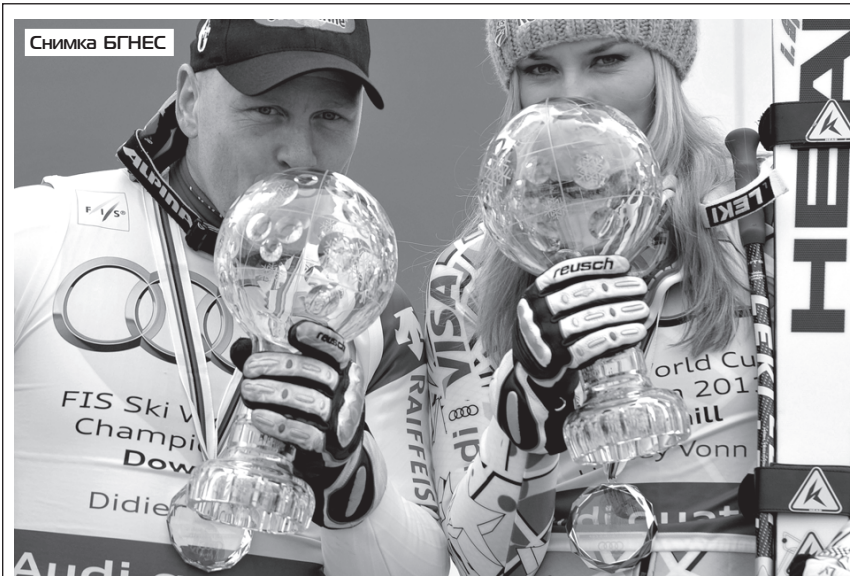
Принцът на Монако Алберт II ще участва в надпревара с благотворителна цел в Банско заедно с още 20 световноизвестни личности в спорта. У нас ще дойдат още бившият пилот от Формула 1 Рикардо Патрезе, световният рали шампион Ари Ватанен, петкратният носител на Световната купа по ски Марк Жирардели и др. Състезанието на паралелен слалом на писта “Томба” и щафетен биатлон на стадиона на “Бъндеришка поляна” ще се проведе на 26 март. Събитието е 6-то издание на Star team for the children, организирано от благотворителната организация на Алберт II и първата подобна в България. Половината от приходите ще бъдат предоставени за стипендии за висше образование на български деца в неравностойно положение.

Гришо се пуска на турнир в Мюнхен

Най-добрият български тенисист Григор Димитров ще участва в турнира на АТП “БМВ Оупън” в Мюнхен следващия месец. Състезанието на червени кортове с награден фонд 398 250 евро ще се проведе от 23 април до 1 май. 19-годишният Димитров в момента заема рекордното в кариерата си 71-о място в света.

Негелчева бие в Базел

Петя Негелчева победи на старта на турнира по бадминтон Гран При Голд в Базел (\$125 000) Нантана Кетпура (САЩ) с 2:0 гейма (21:11, 21:16). Тя продължи да затвърждава доброто си представяне, след като миналата седмица се класира 3-та на Откритото първенство на Великобритания в Бирмингам. Другата българка Линда Зечири загуби в 1 кръг в Базел от Мун Хи Ким (Кор) с 0:2.

Снимка БГНЕС

Швейцарецът Дугие Кюш (вляво) позира с Линдзи Вон (САЩ), след като спечелиха малките световни купи в спускането. Дватама заеха 4-те места в Ленцерхайде, Швейцария, което се оказа достатъчно, за да триумфират. Вон победи в генералното класиране за Големия кристален глобус, след като досегаашната лидерка Мария Рийш (Гер) завърши 17-а

ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ
10.30 и 13.15 СК за
мъже в Ленцерхайде
БИАТЛОН
10.00 СК за мъже
в Холменколен (10 км)
ТЕНИС
20.00 Турнир в Индиън Уелс

кратки

Халфът на Байерн Ариен Робен (в средата) се бори за топката с Кристиан Киву (вдясно) и Андреа Ранокя в 1/8-финала на ШЛ

„Нерадзурите“ на 1/4-финал в ШЛ след победа с 3:2 в Мюнхен, Бербагов пак не игра за Юнайтед

Интер продължава защитата на трофея си в Шампионската лига, след като елиминира финалиста от миналата година Байерн Мюнхен. „Нерадзурите“ спечелиха реванша с 3:2 и се класираха за 1/4-финалите с общ резултат 3:3, защото имат повече голове на чужд терен. Камерунецът Сауел Ето'о (5) откри на „Алианс Арена“ и заличи пасива на тима си от първия двубой. Германците обаче обхрнаха

нещата, след като точни бяха Марио Гомес (21) и Томас Мюлер (31). Холандецът Уесли Снайдер (63) пак върна интригата след мощна тупалка, а резултата оформи македонският национал Горан Пандев (88). Той се разписа от 15 м, след като Ето'о се пребори за топката и го изведе на чиста позиция.

В другия реванш Манчестър Юнайтед записа победа №100 в лигата, след като сломи Олимпик Марсилия с

Снимки БГНЕС

Нападателят на Манчестър Юнайтед Хавиер Ернандес (вдясно) отбелязва 2-ия си гол във вратата на Олимпик Марсилия. Мексиканецът се утвърди като титуляр за сметка на Димитър Бербагов

След мача

ЛЕОНАРДО, старши треньор на Интер
„Да отстраним Байерн по такъв начин е невероятно. Голът на Пандев беше изключителен. Това попадение влиза в историята. Показахме отборен дух. Не се подадохме на емоциите и действахме интелигентно в тактически план. Дори когато губехме с 1:2, вървах в моя отбор и знаех, че можем да вкараме дори и от половин положение“.

ЛУИС ВАН ГААЛ, старши треньор на Байерн
„Победихме се сами. Трябваше да ги довършим много по-рано, а вместо това им позволихме да ни вкарат 2 гола с единствените си положения през второто полувреме. Но това е футболът.“
АЛЕКС ФЪРГЮСЪН, мениджър на Юнайтед
„Започнахме да ставаме нервни, след

като направихме 2 принудителни смени заради контузиите на Джон О'Шей и Фабио да Силва. Това наруши баланса ни. О'Шей получи травма, точно когато искаха да пуснат в игра Дарън Гибсън. Проблемът беше, че Олимпик има високи играчи и те винаги бяха опасни при статичните положения. В отбора ни имаше неопитни играчи и това можеше да ни коства много, но се справихме“.

Въпрос: През коя година Тото Котуньо печели конкурса „Еurovision“?

а. 1980 г. б. 1990 г. в. 1992 г.

Toto
Cotugno

10 АПРИЛ
ЗАЛА 1 НДК

JOKER media
PRESENTS
19:00ч.

БИЛЕТИ: НДК WWW.EVENTIM.BG WWW.BGBILETI.COM

УЧАСТВАЙТЕ В ТОМБОЛАТА
СПЕЧЕЛЕТЕ БИЛЕТ ЗА КОНЦЕРТА

с SMS на номер 1916

Напишете DUMA и изпратете съобщението.

2 лв. без ДДС

Цвети срещу Лепченко във II кръг на Бахамите

Най-добрата българска тенисистка Цветана Пиронкова игра късно снощи с Варвара Лепченко (САЩ) във II кръг на турнира в Насау, Бахамски острови (\$ 100 000). В I кръг Цвети, която е поставена под щ2, разби Андреа Хлавачкова (Чех) с 6:1, 6:4. Пловдивчанката вече си гарантира

\$1520 и 20 т. за световната ранглиста. 24-годишната Лепченко е 78-а в света, на 45 места зад Цвети. Тя е висока 180 см и тежи 72 кг. Родена е в Ташкент, Узбекистан. Няма турнирни победи и е заработила \$649 208. Цвети печели единствената с Лепченко с 6:1, 5:0 и отказване в Линц през 2005 г. При успех

българката ще добави още 40 т. и \$2533, а на 1/4-финалите ще се изправи срещу победителката от мача Ангелик Кербер (Гер, №5) - Ан Киотавонг (Вбр). Поставената под щ1 Петра Квитова (№14 в WTA ранглистата) загуби още на старта, след като бе обхрната от Кристина Бароа (Гер) с 6:1, 5:7, 3:6.

Хокеистките разбити от Полша с 0:19

Женският национален отбор на България по хокей на лед бе разгромен от Полша с 0:19 на световното първенство, V дивизия в Зимния дворец в София. Въпреки поредицата от блестящи изяви на вратарката Камелия Иванова, националките, които тренират като отбор едва от 6 месеца, нямаха шансове срещу по-класния съперник. Иванова се превърна в герой, след като отрази 88 удара. В друг мач от II ден на първенството Испания отнесе Турция със 7:0. В първия си официален международен мач в историята България спечели с 2:1 срещу туркините. Късно снощи момичетата на Атанас Димитров играха срещу Испания.

Мария Шарапова (Рус) връща топката от бекхенд в мача от IV кръга на Индиън Уелс (\$ 4 500 000) срещу сънародничката си Динара Сафина. Хубавата Маша отнесе сестрата на Марат Сафин с 6:2, 6:0 и за място на 1/2-финалите ще срещне Шуай Пън (Кит)

Световното по фигурно пързаяне през есента

Световното първенство по фигурно пързаяне в Токио ще се проведе в края на септември или началото на октомври. Турнирът трябваше да се състои от 21 до 27 март в столицата на Япония, но бе отложен заради последиците от силното земетресение. „Уважаваме решението на нашите колеги от Япония. Ситуацията в страната се влоши значително и много страни отказаха да пътуват, докато се стабилизира положението“, заявиха от международния кърки съюз.